

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

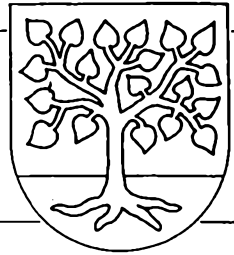
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 20, juli 1999

Indhold	s. 2
Foreningsprogrammer	
F.02 Grindsted og omegns slægts- og lokalhistoriske Forening	s. 11
F.03 Slægtshistorisk Forening Herning	s. 11-12
F.04 Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn	s. 12-13
F.07 Slægtshistorisk Forening Odense	s. 14-15
F.08 Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers	s. 15
F.10 Trekantområdets Slægtshistoriske Forening	s. 15-16
F.11 Slægtshistorisk Forening Vestsjælland	s. 16-17
F.12 Slægtshistorisk Forening for Viborg og Omegn	s. 17-18
F.13 Slægtshistorisk Forening Århus	s. 18-19
F.15 Slægtshistorisk Forening for Aalborg -egnen	s. 19-21
F.16 Egns- og Slægtshistorisk Forening, Holstebro	s. 21-22
F.20 Haderslev Slægtsforsknings Forening	s. 22
F.22 Slægtshistorisk Forening Korsør	s. 23
F.24 Roskilde egnens Selskab for Genealogi og Personalhistorie	s. 23-24
F.25 Slægtshistorisk forening for Sydsjælland	s. 24-25
F.27 Slægtshistorisk Selskab for Østsjælland	s. 25
F.29 Slægtsforskere i Silkeborg	s. 26
F.30 Amager Slægtshistoriske Forening	s. 27
F.31 Ry Slægtshistorisk Forening	s. 28
F.33 Slægtshistorisk forening Brønderslev	s. 28-29
F.34 Hvidovre Slægtsforskere	s. 29
F.37 Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland	s. 30-31
F.39 Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt	s. 31-32
F.40 Vestlollands Slægts forsknings forening	s. 32
F.41 Nordsjællands Slægtshistoriske Forening	s. 32-33
F.42 Horsensegnens slægtshistoriske forening	s. 33-34
Øvrige programmer:	
Kolding og København	s. 34

SLÆGTEN (ISSN 0905-7064) udgives af S sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, p.t. 1. januar og 1. juli. Red.: Anton Blaabjerg, Birgit Øskov og Ole Bech Knudsen. - Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

Indhold

- Fra redaktionen s. 3
- Nyt fra SSF - årsmøde 1999 s. 3-8
- SSFs bestyrelse og medlemsforeninger s. 9-10
- Programmer, se forsiden s. 11-34
- Slægtsforskerdag i Kbh. s. 34
- DNK - et snigløb? af Henning Mathiesen s. 35-36
- Uffe Ellemann-Jensen, af Ole Bech Knudsen s. 36-39
- Spaniolerbørn, af Poul Dam s. 39-41
- Fuglsang-mordet, af Frede Storborg s. 41-47
- Mormonkirken på Internettet, af A.M. Krogh-Thomsen s. 47-49
- Begynd at slægtsforske - på Internettet!, af Birgit Øskov s. 49
- Restrup, Ristrup, af Poul Verner Christiansen s. 50-52
- Nyt fra Statens Arkiver s. 52-53
- Gode tilbud s. 53
- SLÆGTENS publikationer s. 54-56

E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk modtager ligeledes senest 15.5. og 15.11. foreningernes betaling (se nedenfor) på **SLÆGTENS giro 0 94 55 87**. - Privatabonnementet opkræves een gang årligt (giro vedlagt januar-nummeret), betales senest 1.2.; efterfølgende opkrævning pålægges 10 kr.

Priser

- Abonnement til alle medlemmer i SSFs medlemsforeninger blot 5 kr. pr. nr. + samlet forsendelse 40 kr.
- Privat årsabonnement (2 numre, incl. forsendelse) 50 kr. - Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 65 kr. + forsendelse. - Løssalg af nyeste nr. 25 kr. + forsendelse. - Ældre numre (nr. 8, 10-17 og 19) 10 kr. pr. stk. + forsendelse.
- Annoncer: 500 kr. + moms pr. trykside, en halv eller en kvart side henholdsvis 250 kr. og 125 kr. + moms.

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENS redaktion sig intet ansvar.

Redaktion, ekspedition og betaling

- Anton Blaabjerg, ansv. red., Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36.
E: anton_blaabjerg@post.tele.dk
- Birgit Øskov, eksp., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76,
E: bojen@daks.dk modtager senest 15.5. og 15.11. programmer, artikler samt besked om antal og abonnementsmåde for det kommende nummer. - Ønskes bladet tilsendt samlet, oplyses antal, og ønskes det tilsendt hvert enkelt medlem, indsendes kuverter (selvklæbende, A5 med endelukning, B-mærkede, frankerede med 5 kr., adresserede og afsenderstemplede).
- Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3.tv., 8000 Århus C ☎ 86 11 55 47,

Aktiviteter

I september

HVEM FORSKER HVAD udkommer.

15.-17. oktober

Slægtshistorisk Weekendkursus på Snoghøj Folkehøjskole. - Program og tilmeldingsblanket på kulørte midtersider til udgivning.

15. november

Sidste frist for indsendelse til SLÆGTEN, nr. 21.

1. januar 2000

SLÆGTEN nr. 21 udkommer.

8. april 2000

Slægtsforskertræf i Odense kl. 9-17. - Program og tilmeldingsblanket på kulørte midterside

Fra redaktionen

Atter udsendes et nummer af SSFs blad til medlemsforeningernes enkeltmedlemmer og de private abonnenter. - Bladet er nr. 20, men 10 års-jubilæet indtræffer først 1. januar 2000, da nr. 1 udkom 1. januar 1990; som en art forskud på jubilæet udsendes publikationen *Gemmesider - fra nr. 1-10*.

Fra og med dette nummer abonnerer yderligere 2 af SSFs foreninger på bladet: Den nye forening i Horsens og foreningen i Herning. Begge foreninger og deres medlemmer bydes hermed hjertelig velkommen i kredsen af læsere.

Samtidigt har SSF dog måttet tage afsked med den nu udmeldte *Sydvestjysk Egns- og Slægtshistorisk Forening* i Esbjerg. - Herefter

består SSF af 35 medlemsforeninger med i alt ca. 3.650 medlemmer.

Efter den seneste tilgang af abonnerende foreninger modtages SLÆGTEN nu af knap 3.000 medlemmer af 26 foreninger, mens ca. 950 medlemmer af SSFs resterende 9 foreninger (der desværre fortsat ikke abonnerer på bladet) stadig er henvist til at abonnere privat eller tillige at indmelde sig i en abonnerende naboforening. - Af private abonnenter har bladet knap 300, så publikationen når dermed nu ud til knap 3.400 slægtsforskere spredt over hele landet.

Redaktionen benytter her lejligheden til at takke for tilsendte indlæg. AB

Nyt fra SSF

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

af SSFs nye formand Henning Ballegaard, Vagtelvej 35, 4700 Næstved ☎ 55 75 15 24.
E: henbal@post7.tele.dk

Efter SSFs årsmøde 17. april 1999 (se særskilt referat) har bestyrelsen konstitueret sig med mig som formand (formand for *Slægts-historisk forening for Sydsjælland* siden foreningens start 1988); fordelingen af de øvrige bestyrelsesposter fremgår af afsnittet "SSFs bestyrelse og medlemsforeninger" længere fremme i bladet.

Efterlysninger

På baggrund af årsmødets interesse for Internettet, herunder hjemmesider og links til andre organisationer samt vedligeholdelse af samme, efterlyser bestyrelsen medlemmer, der har lyst til at træde ind i den Internet-gruppe, SSF har besluttet at nedsætte. Internetgruppens opgave er at give bestyrelsen gode ideer til, hvordan SSF kan håndtere det nye medie til bedst mulig gavn for medlemmerne.

For at styrke samarbejdet mellem undervi-

serne i slægtsforskning efterlyses også medlemmer - f.eks. undervisere - til en gruppe, som bl.a. skal styrke dette samarbejde og evt. medvirke ved udarbejdelse af undervisningsmaterialer. Vi forestiller os i den forbindelse at afholde en 1-dags temadag for undervisere.

Konkurrence

Da der er fremsat ønske om, at Sammenslutningen - i lighed med mange af de slægtshistoriske foreninger - får et logo, har bestyrelsen besluttet at udskrive en konkurrence, "hvor vi sætter et par flasker rødvin på højkant" for det bedste logo. Alle medlemmer kan deltage, og vi håber, at rigtig mange vil være med i konkurrencen.

Med venlig hilsen
Henning Ballegaard

SSF og Internettet

af Jytte Skaaning, SSFs webmaster, Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C ☎ 66 14 88 77.
E: skaaning@email.dk

SSF har nu etableret internetsider og e-mail: **Web-adresse:** ssf.dk
E [forkortelse for e-mail, som herefter anvendes her i bladet]: skaaning@email.dk

For at SSFs internetsider kan få det bedst mulige indhold og stedse blive holdt vedlige, har SSF besluttet følgende:

- At nedsætte en arbejdsgruppe/et internetudvalg, se foran under "Nyt fra SSF", ved formanden Henning Ballegaard. - I den forbindelse efterlyser vi interesserede medlemmer, som bedes kontakte webmaster.
- At SSFs litteraturlister for 1997 og 1998 lægges på SSFs internetsider, se nedenfor.
- At opfordre til, at rettelser og nye oplysninger til SSFs internetsider meddeles webmaster hurtigst muligt. Meget gerne som e-mail med vedhæftet fil. - Gode ideer og tips modtages meget gerne.

SSF kan nu vederlagsfrit tilbyde medlemsforeningerne 2 forskellige internetløsninger. Begge løsninger indebærer, at den enkelte forening kan drage nytte af SSFs korte og præcise web-adresse som begyndelse til sin egen web-adresse. Til eksempel vil Odense-

foreningen få følgende web-adresse: ssf.dk/07 (hvor 07 er foreningens medlemsnr. hos SSF).

Løsning A

Medlemsforeningen får vederlagsfrit plads til sine egne internetsider hos SSF på den server-plads, SSF har lejet.

Løsning B

Medlemsforeningen får vederlagsfrit en "automatik tilkoblet" således, at foreningen kan drage nytte af SSFs korte og præcise web-adresse som begyndelse til sin egen web-adresse - men stadig bevare sin nuværende placering af internetsiderne på en hidtidig anvendt server.

Denne løsning er beregnet på foreninger, der allerede har internetsider etableret, og løsningen indebærer, at man stadig sideløbende kan anvende den hidtidige web-adresse.

Detalerede vilkår for begge løsninger kan af interesserede foreninger indhentes hos webmaster.

Folmer Riis har været og er fortsat behjælpelig med løsning af tekniske og praktiske problemer. - E: riis@it.dk

SSFs litteraturlister 1997 og 1998

af Jytte Skaaning, SSFs webmaster, Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C ☎ 66 14 88 77.
E: skaaning@email.dk

På grund af vandskade (oversvømmet computer) kom SSFs litteraturliste for 1997 desværre ikke med i HFH 1998, men bringes som lovet i HFH 1999, som forventes at udkomme til september.

Litteraturlisten for 1998 må desværre vente

til HFH år 2000, da udarbejdelsen er blevet vanskeliggjort i betydeligt omfang.

Bestyrelsen har derfor på det konstituerende bestyrelsesmøde i maj besluttet, at det vil blive muligt at se litteraturlisterne for 1997 og 1998 på SSFs web-adresse: ssf.dk

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger årsmødet 1999

Mødet blev afholdt 17. april på Blommenslyst Kro på Fyn med 36 deltagere fra 18 foreninger. Som gæster deltog Rigmor Lill Lund og Jacob Bang Jensen fra samarbejdspartnerne i Dansk Historisk Fællesråd, nemlig landsorganisationerne Dansk Lokalhistorisk Forening (DLF) og Sammenslutningen af Lokalarkiver (SLA), samt Jørgen Rasmussen fra Databehandling i Slægtsforskning (DIS-Danmark).

1.-2. Dirigent - referenter

Til dirigent valgtes Peter Kudsk, Viborgforeningen, og som referenter Birgit Øskov, Aalborgforeningen og SLÆGTEN, og Anton Blaabjerg, Viborgforeningen og SLÆGTEN. Uden vedtægtsmæssigt krav valgtes som stemmetællere Annelise Jensen, Koldingforeningen, og Kirsten Nielsen, Køgeforeningen. - Dirigenten konstaterede mødet lovligt indkaldt efter vedtægterne.

3. Bestyrelsens beretning

Den forelå udsendt til samtlige foreninger før mødet og lød som følger:

I 1998 har vi kun haft en udskiftning i bestyrelsen, og konstitueringen er da også den samme. Bente Klercke har, som I jo nok ved, overtaget Erik Bjerre Fiskers plads.

Vi modtager i bestyrelsen mange breve fra folk, der gerne vil have hjælp til deres slægtsforskning – en del fra Danmark, men mange fra den øvrige verden (ca. 1 om ugen). De danske henviser vi til den nærmeste slægtshistoriske forening, mens jeg har prøvet at hjælpe de udenlandske med enkelte oplysninger.

Vi har meldt os til at modtage nyt i debatten om lovændringen, der er på vej inden for private registre. Tove Glud Rasmussen, formanden fra Århus, har lovet at se på og følge denne sag for os. Det er et svært tilgængeligt emne, og det har været begrundelsen for vores foredrag i dag.

Vi har i år udarbejdet en standardvedtægt til nye foreninger for at hjælpe dem i op-

starten.

Vi har lavet en undersøgelse om, hvilke behov undervisere i slægtshistorie har for et fælles undervisningsmateriale, og vi har fået et stort antal spørgeskemaer retur, som vil blive gennemgået i 1999. Vi har således fået et godt overblik over, hvem der underviser.

Vi har i bestyrelsen deltaget i de forskellige brugermøder på Statens Arkiver og fundet ud af, at der er meget stor forskel på, hvordan de forskellige arkiver afholder disse.

Vi har i 1998 også forberedt SSFs debut på Internettet, så vi får et fast sted med alle oplysninger. Dette vil betyde meget ved udskiftninger i bestyrelsen, for jeg får stadig breve adresseret til Birgit Flemming Larsen og Ingvar Musaeus.

Internetadressen er: ssf.dk

Hvis I har rettelser til jeres foreningsoplysninger, bedes dette meddelt Jytte Skaaning, Odense.

Kirkebøger på EDB

Vi har modtaget nogle henvendelser vedr. "Den Ny Kirkebog" (elektronisk). Vi har drøftet dette i bestyrelsen, men vil gerne høre årsmødets mening om, hvor vidt SSF skal foretage sig noget og i givet fald hvad.

Medlemmer

Der har i 1998 ikke været tilgang af nye foreninger, men de nuværende medlemsforeninger har i alt ca. 3200(?) medlemmer.

Weekendkursus

Som sædvanligt var vi på Snoghøj 9.-11. oktober, hvor temaet var "Stationsbyen". Det var åbenbart ikke et emne, der "fængede", for der var plads til alle i år. Alle, der ønskede eneværelse, fik det også. Der var 85 deltagere, og det er et fint deltagerantal. De 114, der var med sidste år, gjorde det hele lidt for trangt. Det var et godt kursus med spændende foredrag. Selv om det var

et lidt nyere materiale, var der meget, der kunne bruges, når der skal sættes kød på anerne sidst i 1800-tallet.

Dette års emne er "Sundhed og Sygdom".

Publikationer

SLÆGTEN er som sædvanlig udkommet i næsten maksimumudgave. Det er et blad, som jeg kun hører rost rundt omkring. Alle er glade for det, og artiklerne er gode og varierede. Selve programdelen kan bl.a. også bruges til at få ideer til egne foredrag. Nogle af temahæfterne er også udkommet i revideret udgave.

SLÆGTEN er i år udkommet med en ny bog, nemlig J.P. Skovs bog: "Det står skrevet - i kirkebøger, skøder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier." - Det er godt, at man her har mulighed for at få udgivet bøger, som nok ellers ikke var kommet ud.

Temahæfterne er uundværlige, specielt "Sogn, herred" er guld værd, for så er man fri for at stå i kø ved registraturen på arkiverne. Det er også dejligt, at man hjemmefra kan skrive de numre op, man skal bruge, for tiden på arkivet er jo dyrebar.

SLÆGTEN køber også bøger fra Dansk Historisk Fællesråd på favorable vilkår, så vi ad den vej har mulighed for at få billige bøger. Jeg tror, det har stor værdi, at det hele ligesom er samlet et sted, så er det nemmere at få overblik over udbuddet.

Vi vil som sædvanlig gerne sige tak til SLÆGTEN for det store arbejde, de gør. Mange af de små foreninger har ikke overskud til selv at lave et blad, og det er sværere at skaffe godt stof.

HVEM FORSKER HVAD

HVEM FORSKER HVAD har i 1998 tegnet kontrakt med Odense Universitetsforlag om at overtage distributionen.

Det har gjort, at HFH vil stige voldsomt til næste år. I år er det lykkedes os at få HFH til de foreninger, der aftager til alle deres medlemmer, holdt på en pris, der ikke helt slår bunden ud af kassen, og HFH bliver da også solgt med tab. Prisen var først

sat til 56,25 kr., men endte med at komme ned på 50 kr. Foreningerne skal jo fastsætte kontingent for næste år her først på året, så derfor skal prisstigninger varsles i meget god tid, for at kontingentet kan blive sat op i tide.

Vi er i bestyrelsen bekymret for den store stigning i prisen, men der siges fra HFHs side, at der er så store fordele og lettelser ved denne form for distribution, at det er vejen frem. Kassereren har ikke brugt under en time om dagen på HFH, og redaktøren vil få en stor aflastning i opsætningen af bladet, hun skal nu blot aflevere det færdige manuskript, så sætter "Odense" det selv om.

HFHs kasserer holdt med udgangen af 1998, og det har været SSFs tur til at finde en ny, og det har vi da også klaret, idet vi efter en annonce i SLÆGTEN fik flere henvendelser. Det endte med, at Vagn Lihn Kristensen, Silkeborg, overtog regnskabet pr. 31.12.98.

Vi vil gerne herfra bringe en tak til HVEM FORSKER HVAD for det store arbejde, de udfører.

Udsendelser

Vi udsender stadig foldere fra Landsarkivet for Sjælland, når der kommer nye, samt Rigsarkivets informationsfoldere. Det er vi meget glade for, da der er mange gode informationer deri. Selv om de er rettet mod arkiverne i København, er der mange oplysninger, som lige så godt kan bruges på arkiverne udenfor hovedstadsområdet.

Samarbejde

Vi er medlem af Dansk Historisk Fællesråd (DHF), som er en paraplyorganisation for bl.a. lokalarkiver, lokalhistorikere, museer og slægtsforskere. Disse 4 organisationer har en fast plads i DHFs styrelse. For DHF sidder jeg desuden i Dansk Lokal-Bibliografisk udvalg.

Jeg har deltaget i SLAs årsmøde, der som sædvanlig blev afholdt i Middelfart. Årsmødet strækker sig over flere dage med tilbud om mange forskellige kurser.

Træf

Slægtsforskertræffet blev i 1998 holdt i Silkeborg. Der var en meget stor tilslutning hertil, der var i alt 141 tilmeldte. Det var en hyggelig dag afholdt i store, lyse lokaler midt i Silkeborg. Træffet holdes hvert andet år efter aftale med SSF. Den arrangerende forening står selv for det hele, så SSF bliver ikke belastet hverken arbejdsmæssigt eller økonomisk. Det er et ret stort arbejde at afholde et træf, så vi er glade for, at foreningerne vil påtage sig dette. Træffet flytter rundt i landet, alt efter hvilken forening, der tilbyder at ville afholde det.

Træffet vil næste gang nemlig i år 2000 blive afholdt i Odense. Hvis nogen har lyst til at holde træf i år 2002, vil det være en god ide at melde sig inden år 2000, så man kan sende nogle deltagere til Odense, for at få erfaringer.

Afslutning

Dette bliver min sidste årsberetning, da jeg af helbredsmæssige grunde er nødt til at opgive arbejdet i SSF. Det har været 3 spændende år, og jeg er kommet til at lære mange nye mennesker at kende. Jeg vil fortsat deltage i årsmøderne, men nu som formand for Silkeborg i stedet for.

Til slut vil jeg gerne sige tak til de andre i bestyrelsen for et godt samarbejde i året, der gik, og også tak til Erik, som jo nu er trådt ud af bestyrelsen. Tak for jeres dont.

Uden for beretningsåret:

- Er der afholdt "brainstorming"-møde 10. januar med deltagelse af SSFs bestyrelse, SLÆGTENS redaktion samt formændene fra København og Viborg.
- Er der truffet beslutning om at nedsætte arbejdsudvalg (i lighed med SLÆGTENS redaktion) omkring emner som weekendkursen (Snoghøj) og SSFs hjemmeside på Internettet; dog var blot det første udvalg nedsat med Elsebeth Ib og Jesper Ratjen, begge fra Fredericia-foreningen, samt Ulla Nørskov, Silkeborg-foreningen.
- Det tidspunkt nærmer sig, hvor SLÆGTEN kan blive egentligt foreningsblad, idet rig-

tig mange foreninger nu abonnerer på bladet.

- Fra SSFs side tages initiativ til at indkalde til et møde mellem DIS, Samfundet, HVEM FORSKER HVAD og SSF.

Inden beretningen blev godkendt, opfordredes deltagerne til at kommentere denne.

Det affødte en længere diskussion omkring kirkebøgernes overgang til edb 2001 ff. Debatten blev indledt af Henning Mathiesen, Køge-foreningen, som opfordrede SSF til at protestere til Kirkeministeriet. Mange havde ordet, bl.a. fremførte SSFs formand bestyrelsens forundring over, at slægtsforskerne i disse år indtaster den ene kirkebog og folketælling efter den anden for at lette eftersøgningen af slægtninge, men samtidig opfordrer til at protestere over *Den Ny Kirkebog* (på edb). Diskussionens deltagere pegede dels på problemer med edb-sikkerheden og opfordrede til papirudskrifter, ikke som udslag af nostalgi, men af sikkerhedsgrunde. - Frede Storborg opfordrede SSF til at sikre, at slægtsforskeres adgang til kirkebøgerne ikke forringes, mens Anton Blaabjerg slog til lyd for at afskaffe gejstlig og indført civil/kommunal registrering som i Sønderjylland.

4. Regnskab

Dette var ligeledes udsendt forud, så deltagerne havde på forhånd sat sig ind i det. - Ole Bech Knudsen, Århus-foreningen og SLÆGTEN, undrede sig over det store overskud, hvortil formanden oplyste, at mindre beløb først var blevet afholdt i indeværende regnskabsår. - Det blev tillige oplyst, at der var reserveret 5.000 kr. til kursusudvalget, som så efter kursets afslutning atter skal have kassebeholdningen justeret til samme beløb; denne ordning fandt Anton Blaabjerg dog lidet inciterende for udvalget. - Peter Kudsk plæderede for affattelse af et dokument vedr. kursusudvalgets arbejde. - Regnskabet blev godkendt.

5. Planer og budgetter for 1999 og 2000

Herunder blev et evt. logo for SSF drøftet,

ligesom Birgit Øskov efterlyste en mere ensartet "stil" over SSFs udsendelser, breve og produkter. - Også ensartede retningslinjer for samarbejde med Folkeuniversitetets forskellige afdelinger landet over blev efterlyst; det sidste punkt er sikkert et godt emne for samarbejde i DHF. - Diverse lister over foredragsholdere blev efterlyst, men dels udgiver Folkeuniversitet selv kataloger, og dels kan man spørge sekretariatet i Odense eller de andre foreninger.

Det nordiske samarbejde blev ligeledes berørt, og på det område søges der p.t. efter andre løsninger end dyre kursusophold.

SSFs problemer med at få en hjemmeside færdig var blevet drøftet umiddelbart før årsmødet i "fritimen", der opstod p.g.a. den udeblevne foredragsholder. På årsmødet efterlyste Birgit Øskov, dels et arbejdsdokument for SSFs Internet-gruppe og dels navnene på gruppens medlemmer. Derefter blev der foreslået at efterlyse hjælp til dette arbejde i SLÆGTEN og at samarbejde med DIS-Danmark.

Anton Blaabjerg pegede på, at der udføres meget frivilligt og godt arbejde for slægtsforskere, både i SSF og dens medlemsforeninger, i Samfundet for dansk genealogi og Personalhistorie og i Databehandling i Slægtsforskning (DIS-Danmark). Men mange anstrengelser kunne sikkert spares ved en samlet koordination, tilrettelæggelse og samarbejde disse organisationer og foreninger imellem.

Bestyrelsens budgetter blev godkendt.

6. Kontingent

Bestyrelsens forslag om uændret kontingent blev vedtaget.

7. Forslag

Ingen indkomne forslag.

8.-11. Valg

Til bestyrelsen blev Bente Klercke Rasmussen genvalgt, og nyvalgt blev Kit Bisgaard, Roskilde-foreningen, Henning Ballegaard, Næstved-foreningen, og John Rasmussen, Kolding-foreningen; den ene af bestyrelses-

medlemmerne skulle blot vælges for 1 år, bestyrelsen afgør selv hvem. Som suppleant valgtes Ole Jensen, Sønderborg-foreningen. - Som revisor genvalgtes Raymond Brix og som revisorsuppleant Orla Ivar Madsen.

12. HVEM FORSKER HVAD

Her berettede Raymond Brix om problemerne med at få regnskaberne revideret af de forskellige organisationers revisorer. - Anton Blaabjerg fik et benægtende svar på en forespørgsel om, hvorvidt kontrakten med Odense Universitetsforlag vedr. 2000-udgaven var underskrevet, idet han forudså en diskussion på grundlag af de sidste års regnskabstal, som var sammenstillet af Bente Klercke Rasmussen og Tove Glud Rasmussen (men diskussionen udeblev).

Birgit Øskov beklagede, at der ikke var blevet eftersøgt frivillig arbejdskraft til ekspeditionen, en opgave som må være overkommelig sammenlignet med SLÆGTENS omfattende udgivervirksomhed mv.

Ole Jensen oplyste, at han i marts -99 for-gæves havde søgt at samle HFHs redaktionsudvalg og udgiverorganisationernes formænd.

Erling Dujardin, Københavnsforeningen, lovede at være Jytte Skaaning behjælpelig med oplysninger til SSFs litteraturliste, som publiceres i HFH.

13. Næste årsmøde

Årsmødet 2000 blev fastsat til 29.4. på Fredericia Vandrerhjem.

14. Eventuelt

Under eventuelt takkedes de afgående bestyrelsesmedlemmer, ligesom gæsterne fra andre organisationer og foreninger takkede for samværet.

SSFs bestyrelse og medlemsforeninger

- Henning Ballegaard, fmd., Vagtelvej 35, 4700 Næstved ☎ 55 75 15 24.
E: henbal@post7.tele.dk
 - Jytte Skaaning, næstfmd., webmaster, Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C ☎ 66 14 88 77. E: skaaning@email.dk
 - John Rasmussen, kass., Klintebjergervej 24, 7000 Fredericia ☎ 75 56 26 79.
E: JWR.Fredericia@vip.cybercity.dk
 - Kit Bisgaard, sekr., Åstoftens 14, Svogerslev, 4000 Roskilde ☎ 46 38 35 14.
E: kitbi@get2net.dk
 - Bente Klercke Rasmussen, Holbergsgade 23, 2., 8000 Aarhus C ☎ 86 13 92 71.
- Udvalg for SSFs Weekendkursus**
- Bente Klercke Rasmussen (bestyrelsen).
 - Jesper Ratjen (Trekantområdet), Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63. E: RJ@kolding-gym.dk
 - Elsebeth Ib (Trekantområdet), Marie Grubbesvej 9, 7100 Vejle ☎ 75 82 61 99.
 - Ulla Nørskov (Silkeborg), Solbakkevej 67, 8600 Silkeborg ☎ 86 82 07 14.
E: bent.ulla@vip.cybercity.dk

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter nu 35 foreninger; de følger her opført i indmeldelsesrækkefølge, samtidigt tilmeldte i alfabetisk orden.

Listen bringes fremover blot i bladets sommernummer med foreningernes medlemstal efter indbetalingerne til SSF før årsmødet - altså uden hensyn til tilgangen i indværende år.

Mærkningen i (parentes) betyder: S angiv-

er evt. kendt stiftelsesdato og M nyeste kendte medlemstal. A abonnerer på **SLÆGTEN** (26 foreninger), B abonnerer på **HVEM FORSKER HVAD** (7 foreninger) og C udgiver eget medlemsblad (8 foreninger).

F.01 Bording Slægts- og Lokalhistorisk Forening (M 35/45?), Jens Ernst Nielsen, Gedhusvej 17, Munklinde, 7441 Bording ☎ 97 14 54 50.

F.02 Grindsted og omegns slægts- og lokalhistoriske Forening (M 80, A), se program.

F.03 Slægtshistorisk Forening Herning (S 2.3.1970, M 54, A), se program.

F.04 Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn (S 15.2.1979, M 112, A), se program.

F.06 Morsø Slægtshistoriske Forening (S 12.12.1978, M 59), Gunhild Olesen Møller, Strædet 38, Vester Assels, 7990 Øster Assels, Mors ☎ 97 76 42 77.

F.07 Slægtshistorisk Forening Odense (S 26.1.1971, M 227, A), se program.

F.08 Slægts- og Egnshistorisk Forening i Randers (S 25.3.1971, M 82, A), se program.

F.09 Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn (S 7.1.1977, M 403, C), Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke ☎ 47 17 92 51.
E: krogh@get2net.dk
Web-site: www.danbbs.dk/~kbh09

F.10 Trekantområdets Slægtshistoriske Forening, Fredericia (S 21.10.1974, M 77, A), se program.

F.11 Slægtshistorisk Forening Vestsjælland (M 98, AC), se program.

- F.12 *Slægtshistorisk Forening for Viborg og Omegn* (S 3.12.1975, M 312, AB), se program.
- F.13 *Slægtshistorisk Forening Århus* (S 1.4.1957, M 202, AB), se program.
- F.14 *Slægtshistorisk Forening Sønderjylland* (S 8.8.1981, M 155, B), Ole H. Jensen, Kløvermarken 3, 6430 Nordborg ☎ 74 45 02 35. E: ohj@adr.dk
- F.15 *Slægtshistorisk Forening for Aalborg-egnen* (S 16.3.1976, M 350, AB), se program.
- F.16 *Egns- og Slægtshistorisk Forening, Holstebro* (S 4.4.1977, M 49, A), se program.
- F.18 *Sæby Kommunes historiske forening* (M 70), Jørgen Bruun Nielsen, Karmisholtvej 20, Skæve, 9352 Dybvad ☎ 98 86 90 05. Foreningsadresse: Byhistorisk Arkiv - Sæby Museum, Algade 1-3, Boks 33, 9300 Sæby ☎ 98 46 10 77.
- F.20 *Haderslev Slægtsforsknings Forening* (S 25.1.1984, M 129, A), se program.
- F.22 *Slægtshistorisk Forening Korsør* (M 22, AB), se program.
- F.23 *Slægts- og Lokalhistorisk Forening Frederikshavn* (M 90), Hardy Jespersen, Hånbækvej 30 A, 9900 Frederikshavn. Foreningsadresse: Lokalhistorisk Arkiv for Frederikshavn, Bangsbo Museum og Arkiv, Dr. Margrethesvej 1, 9900 Frederikshavn ☎ 98 42 31 11.
- F.24 *Roskildeegnens Selskab for Genealogi og Personahistorie* (M 60, AC), se program.
- F.25 *Slægtshistorisk forening for Sydsjælland*, Næstved (M 88, A), se program.
- F.26 *Koldinghus Forening for Slægtsfor-*
- skere* (S 22.5.1989, M 76, C), Søren Stengaard, Jernbanegade 10, 6580 Vamdrup ☎ 75 58 39 46.
- F.27 *Slægtshistorisk Selskab for Østsjælland*, Køge (S 20.3.1991, M 130, AC), se program.
- F.29 *Slægtsforskerne i Silkeborg* (S 17.3.1993, M 53, A), se program.
- F.30 *Amager Slægtshistoriske Forening* (S 13.9.1993, M 74, A), se program.
- F.31 *Ry Slægtshistorisk Forening* (S 1993, M 20, AB), se program.
- F.32 *Sydkystens Slægtshistoriske Forening* (S 24.2.1994, M 38), Jørgen Seide Petersen, Gersagerparken 121, 1.tv., 2670 Greve ☎ 43 69 19 05. E: seide@post3.tele.dk
- F.33 *Slægtshistorisk forening Brønderslev* (S okt. 1992, M 50, A), se program.
- F.34 *Hvidovre Slægtsforskere* (S 1.8. 1993, M 25, AB), se program.
- F.36 *Lokal- og slægtshistorisk forening for Brande og omegn* (M 37), Hans Andersen, Krøsbærvej 4, 7330 Brande ☎ 97 18 05 48.
- F.37 *Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østjursland* (S 1980, M 99, AC), se program.
- F.39 *Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt* (S 28.3.1984, M 85?, AC), se program.
- F.40 *Vestlollands Slægts forsknings forening* (S 22.2.1996, M 61, A), se program.
- F.41 *Nordsjællands Slægtshistoriske Forening* (S 1992, M 102, AC), se program.
- F.42 *Horsensegnens slægtshistoriske forening* (S 18.1.1999, M 50, A), se program.

Programmer for de på SLÆGTEN abonnerende 26 regionale foreninger. – Foredrag mærket (FU) holdes i samarbejde med lokalafdelingerne af Folkeuniversitetet.

Grindsted og omegns slægts- og lokalhistoriske forening

Torsdag 21. oktober

Ole Faber, museumsinspektør, Varde Museum: Gammelt dansk sølvøj.

Om gammelt sølvøj på Varde-Grindsted-egnen. Publikum opfordres til at medbringe eget gammelt sølvøj.

Onsdag 17. november

Rudolf Nielsen, Grindsted: Erindringer fra en mørk tid.

Om begivenheder på Grindsted-egnen i tiden under 2. verdenskrig.

Onsdag 8. december

Kai Bayer, lærer, Grindsted: En aften om Grindsteds jernbaner.

Da Grindsted havde jernbaneforbindelse i 6 retninger og kunne kalde sig en rigtig stationsby.

Tid og sted

Ordinære møder kl. 19.30 på Grindsted Bibliotek. Fri adgang for medlemmer. Gæster 25 kr. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne. Bemærk, at det før-

ste møde i dette efterår undtagelsesvis afholdes en torsdag.

Kontingent

100 kr., par 150 kr.

Kursusvirksomhed

Øvelser i gotisk skriftlæsning v/ Jens Erik Starup - starter torsdag 28.10. kl. 19 på Grindsted Bibliotek. Kurset henvender sig i år fortrinsvis til mindre øvede læsere. Deltagelse er gratis - dog deles vi om materialedgifterne.

Går du med planer om at komme i gang med at skrive dine erindringer? Vi forsøger at videreføre de sidste års arbejde og påbegynder studiekredsen igen torsdag 4.11. kl. 19.30 på Grindsted Bibliotek.

Bestyrelse

- Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted ☎ 75 32 23 53.
E: Jens.Starup@post2.tele.dk
- Bent Krogsgaard, nstfmd./kass., Dalsøvej 47, 7200 Grindsted ☎ 75 32 19 01.

Slægtshistorisk Forening Herning

Mandag 20. september (FU)

Minna Kragelund, lektor, mag.art., Hellerup: Bondekonens klæder og udstyr ca. 1700-1900.

I foredraget belyses kvindens stilling i det traditionelle bondesamfund samt udstyrets betydning for bondepigen for at få en velstillet mand. Og hvilke forældre så ikke gerne deres datter godt gift? Derfor begyndte moderen på datterens udstyr, når denne var 4-5 år gammel. I historisk sam-

menhæng er skifter en væsentlig kilde til at spore en kvindes udstyr.

Mandag 18. oktober (FU)

Peter Korsgaard, arkivar, Matrikelarkivet: Kort og matrikulering.

Kort og matrikulering er i de fleste tilfælde ikke det første sted, som slægtsforskere vil gå til. Men både Kort- og Matrikelstyrelsens arkiver og tilsvarende arkiver indeholder mange oplysninger, som kan gavne slægtsforskeren. Foredraget vil omhandle dels en introduktion til matrikel- og

udskiftningskort og dels en kort gennemgang af matrikuleringen gennem tiderne.

Mandag 15. november (FU)

Svend Jacobsen, Hellerup: Gamle regnskabers brug i slægtsforskningen.

I foredraget omtales en række regnskaber som f.eks. amts-, lens-, gods-, kirke- og ekstraskatteregnskaber, som ikke kun består af tal, men som også indeholder en mængde personal- og slægtshistoriske oplysninger. Alt sammen belyst med eksempler.

Mandag 13. december

Medlemmernes aften.

Vi smager julebag fra 17-1800-tallet, snakker om gamle juleskikke og afprøver spil som f.eks. Haretafl og Trip Trap Træsko. Denne aften betaler foreningen selv.

Tid og sted

Kl. 19.30 i Aktivcentret, Brorsonsvej 12 i Herning. Kaffe/te og brød kan købes.

Kontingent

100 kr. årligt inkl. foredrag og SLÆGTEN. Gæster 30 kr. pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning for begyndere samt gotisk skriftlæsning*. 12 onsdage kl. 19.15-22 fra sidst i september måned. Ekskursioner til landsarkivet i Viborg.

Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning for fortsættelse samt gotisk skriftlæsning*. 10 onsdage fra 19.15-22 fra midt i januar. Ekskursioner til landsarkivet i Viborg.

Ingelise Nielsen: *Slægtsforskning på edb*. Under FOF endvidere kursus 1.-2.10. Her gives et grundigt kendskab til programmerne Brothers Keeper og WinFam.

Bestyrelse

- Ingelise Løvenholt Nielsen, Granly 1, 7451 Sunds ☎ 97 14 16 32.
E: ingelise.egil.nielsen@post.tele.dk
- Helen Jensen, Rugvænget 67, 7400 Herning ☎ 97 12 95 71.
- Henry Linnet, Landts Gård 1, 7400 Herning ☎ 97 12 89 19.
- Frej Holm, Grønnegade 7B, 1.-lejl. 2, 7400 Herning ☎ 97 12 51 12.
- Knud Erik Jensen, Vibevej 27, 7451 Sunds ☎ 97 14 15 08.

Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 31. august (FU)

Birgit Øskov, Nørresundby: Slægtsforskere: Lad os gøre noget – ved det!

Slægtsforskning: Er det små sedler med navne og årstal, ringbind og plastlommer, tavler og skemaer? Eller er det – også – sammenskrivning af alle notaterne, præsentation af materialet for "ikke-slægtsforskere" og glæden ved at skrive fremfor manien med at samle?

Tirsdag 21. september

Ekskursion til Vrå Sognekirke.

Sognepræst Ole Holm vil vise os rundt i kirken, der ligger i Østergade. Han har lavet et hæfte om dens historie og inventar, hvoraf kan nævnes en fornem skåren altertavle og kalkmalerier bl.a. med den lutspillende gris, der er blevet Vrås vartegn. Bagefter drikkes kaffe i præstegården, Sdr. Vråvej 11.

Tirsdag 5. oktober (FU)

Svend Jacobsen, Hellerup: Gamle regnskabers brug i slægtsforskningen.

I foredraget omtales en række regnskaber som f.eks. amts-, lens-, gods-, kirke- og ekstraskatteregnskaber, som ikke kun består af tal, men som også indeholder en mængde personal- og slægtshistoriske oplysninger. Alt sammen belyst med eksempler.

Tirsdag 26. oktober

Samarbejdsaften i Kulturhuset.

Udveksling af ideer og forskningsresultater samt hjælp med skriftlæsning. Arkivvejledninger m.m. ligger til gennemsyn.

Tirsdag 9. november (FU)

Bertil Larsen, Den møllehistoriske Samling, Viby: Mølleren og hans hus.

Foredraget indledes med en gennemgang af den privatmuseale institution "Den møllehistoriske Samling" og en gennemgang af mølleriets udvikling. Mølleriets betydning som privilegeret erhverv og møllerens status i lokalsamfundet vil blive krydret med anekdoter og overleveringer om møllerfaget.

Foredraget, der er egnsneutral, var oprindeligt programsat i efteråret 1997.

Onsdag 24. november

Busekskursion til landsarkivet i Viborg.

140 kr. for 3 timers forskning/rundvisning inkl. kaffe på hjemturen. Tilmelding til Anna Grethe Christensen.

Tirsdag 7. december (FU)

Palle Friis, fhv. museumsdirektør, Hjørring: Vendsyssel og vendelboerne.

"Træge, tunge, tavse, tvære kan de vendelboer være" – dette skudsmål fik vi i 30'rne af overdyrlæge Kristen Klustrup. Niels Hausgaard siger stort set det samme i dag, og Adam af Bremen sagde det for næsten 1000 år siden. Er vi vendelboere virkelig sådan? PF forsøger gennem kulturhistorien at finde en forklaring, og vi bekræfter

hinanden/trøster os med gløgg, knas og fællessang.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.30 i Rådhuskælderen, bortset fra 26.10 i Kulturhusets lokale 14. Kirkeekskursionen kl. 19 ved Vrå Kirke. Kørelejlighed kan arrangeres via Asger Bruun. Ekskursionen til Viborg starter kl. 17 fra Sct. Olai Plads i Hjørring. Husk kaffe og brød til møderne – bortset fra landsarkiv-turen og julemødet.

Kontingent

125 kr.

Kursusvirksomhed

Asger Bruun: *Slægtsforskning*. Mandag kl. 19-21.45, start 27.9.

Per Maack Andersen: *Gotisk skriftlæsning for begyndere*. Onsdag kl. 19-21.45, start 22.9.

Jan Rasmussen: *Det slægtshistoriske fotografi*. Torsdag kl. 19-21.45, start 16.9.

Finn Jelstrup: *Slægtsforskning og edb*. Lørdagene 30.10. og 6.11. kl. 9-15.

Yderligere oplysninger: Se programmet for FOF, der husstandsomdeles i august.

Lange lørdage på Historisk Arkiv i Hjørring:

Arkivet holder åbent kl. 10-16 følgende lørdage: 4.9., 2.10., 6.11. og 4.12., hvor foreningsmedlemmer vil bistå nye slægtsforskere på mikrofilmlæsesalen.

Bestyrelse

- Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24A, 9800 Hjørring ☎ 98 92 70 75.
- Asger Bruun, sekr., Pileurtvej 1, 9800 Hjørring ☎ 98 91 19 84.
- Anna Grethe Christensen, kass., Bellisvej 10, 9800 Hjørring ☎ 98 92 49 22.
- Erik W. Christiansen, Vestergade 3A, 9800 Hjørring ☎ 98 90 96 40.
- Per Gade Mortensen, Løkkensvej 347, Gjurup, 9800 Hjørring ☎ 98 90 13 47.

Onsdag 29. september (FU)

Svend Jacobsen, adjunkt, Hellerup: Tingbøger.

I mange landsogne findes der først kirkebøger fra efter år 1700. Tingbøgerne, der ofte rækker betydeligt længere tilbage i tid, bliver derfor en meget værdifuld kilde til også at føre bondeslægter langt tilbage.

Foredraget koncentrerer sig om de gamle 1600-tals tingbøger og vil med et omfattende eksempelmateriale vise deres betydning for slægtsforskning.

Onsdag 27. oktober

Studietur til Landsarkivet for Fyn, Jernbanegade 36.

Læsesalen er åben for medlemmer i tiden kl. 19-22 mod betaling af et mindre gebyr. Der vil blive mulighed for vejledning og hjælp af bestyrelsesmedlemmer under studieturen. Tilmelding og evt. bestilling af arkivalier, der skal hentes i magasinerne til Jytte Skaaning senest 23. oktober - antal læsesalspladser 52.

Lørdag 20. november – kl. 15-18 på Odense Friskole, Hjallesøvej 2 - Arrangeret i samarbejde med DIS

Hans H. Worsøe, fhv. landsarkivar, Aabenraa: Børn født uden for ægteskab. Hvordan finder man deres aner?

Onsdag 15. december

Ole Balslev, Odense: Kongedøtre til salg.

Danske prinsesser, som forlod Danmark for at blive gidsler i det politiske spil.

Kursusvirksomhed

Jytte Skaaning: *Slægtsforskning for begyndere*. 16 mandage kl. 19.15-21.35 fra 27. september (undtagen 25.10. og 15.11.)

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere*. 12 tirsdage kl. 16.30-18.50 fra 21. september eller 12 torsdage kl. 19.15-21.35 fra 23. september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere - lidt øvede*. 10 torsdage kl. 13.30-15.50 fra 23. september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for øvede*. 10 tirsdage kl. 19.15-21.35 fra 21. september.

Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for videregående*. 10 mandage kl. 16.30-18.50 fra 20. september.

Folmer Riis og Jytte Skaaning: *Brug af pc i slægtsforskning*. Et kursus vedr. computeren som redskab for slægtsforskeren. Forudgående kendskab til computer ikke nødvendigt. Der bliver introduktion og indøvelse af slægtsforskerprogrammer (Brothers Keeper og WinFam). Søgning af slægtshistoriske kilder via Internettet. Demonstration af Kildeindtastningsprogrammet (KIP). Udveksling af anedata med andre slægtsforskere via diskette o.l.

Weekendhold 1.+2. oktober, 29.+30. oktober samt 26.+27. november. 36 timer.

Folmer Riis og Jytte Skaaning: *Brug af pc i slægtsforskning. Opfølgingskursus*. - Kurset vil blive tilbudt i foråret 2000.

Alle kurser afvikles på AOF-Centret, Vestre Stationsvej 8-10, 5000 Odense C. Nærmere oplysning hos JS, tilmelding til AOF, Odense ☎ 66 12 65 84.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.15 i Sct. Knud Salen, Klosterbakken - undtagen studieturen til landsarkivet 27. oktober og novembermødet. Kaffe/te kan medbringes eller købes.

Kontingent

100 kr. for foreningens tilbud og SLÆGTEN.

Bestyrelse

- Jytte Skaaning, fmd., Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C. ☎ 66 14 88 77.
- Paul Madsen, nstfmd./sekr., Vissenbjergvej 6, 5230 Odense M. ☎ 66 13 98 12.
- Inge Skipper, kass., Krogløkkeparken

- 24, 5240 Odense NØ. ☎ 66 10 90 52.
- Finn Grandt-Nielsen, Stavrevej 27, Måle, 5300 Kerteminde ☎ 65 34 24 30.
- Sonja Hjælm Pedersen, Toppen 10, 5270 Odense N. ☎ 66 18 07 04.
- Jytte Faueryby, J.L. Heibergs Vej 97, 5230 Odense M. ☎ 66 12 80 02.

Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers

Tirsdag 14. september (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Ejendoms historie.

Hvordan ejendomme kan følges tilbage i tiden fra forrige århundrede til 1600-tallet! Samtidig kastes lys over forfædrenes sociale forhold, og anetavlens personer knyttes sammen med større sikkerhed end ved simple og usikre kirkebogsundersøgelser.

Tirsdag 12. oktober (FU)

Peter Korsgaard, arkivar, Kort- og Matrikelstyrelsen: Kort- og Matrikelstyrelsens omfattende samlinger og deres personalhistoriske betydning.

Tirsdag 9. november (FU)

Hans H. Worsøe, fhv. landsarkivar, Aabenraa: Find skifterne og lad dem fortælle.

De fleste slægtsforskere er klar over, at skal der skabes liv omkring anerne, er skifterne uomgængelige som kildemateriale. Men lykkes det altid at finde frem til dem? Det næste spørgsmål bliver, om man så, når skifterne er fundet, til fulde forstår at udnytte de mange oplysninger, som skifterne både direkte og indirekte giver? HHW belyser såvel spørgsmålet om at

finde skifterne som at fremdrage eksempler på overraskende oplysninger og disses udnyttelse.

Tirsdag 14. december

Julemøde.

Tid og sted

Kl. 19.30 i Kulturhuset, Stehmannsgade 2, Randers – lokale 3. Ved FU-foredrag er alle velkomne.

Kontingent

120 kr.

Bestyrelse

- Karl Erik Jensen, fmd., Præstegårdsvej 1a, Øster Velling, 8900 Randers ☎ 86 46 70 08. E: raskjens@post9.tele.dk
- Herman Hedegaard Nielsen, kass., Solgaardsvænget 12, 8370 Hadsten ☎ 86 49 10 65.
- Jan Hyllested, sekr., Marienborgvej 30b, 8900 Randers ☎ 86 42 86 49.
- Bente Quist Gregersen, Platanvej 61, 1. Sal., 8900 Randers ☎ 86 41 45 08.
- Kurt Hermansen, arkivbest., Kildevej 10, 8870 Langå ☎ 86 46 16 06.

Mandag 13. september (FU)

Finn Andersen, eksp.sekr., København: Hvorfra? – hvorhen?

Om arkivalier, der registrerer folk, som rejser – f.eks. pasprotokoller.

Lørdag 25. september

Sensommerudflugt til Vestfyn (i bus).

Vi beser bindingsværksgårde og herregårde samt Helnæs med Boegården og gør især noget ud af et besøg på hjemstavnsgården i Gummerup, hvor museumsleder Willy Klüwer introducerer, og hvor vi drikker kaffe med boller og lagkage. Der er særudstilling om fynske urmagere.

Start fra Fredericia Banegårdsplads (ved lokomotivet) kl. 12. Der er påstigningsmulighed ved Middelfart kl. 12.20. Hjemkomst ca. kl. 18. Medlemspris: 120 kr. pr. person (alt inkl.). Gæster 150 kr. Tilmelding til Jesper Ratjen senest 13.9.

Mandag 11. oktober – foreningens 25 års jubilæum!

Erik Guldager, medlem af foreningen: Brikker af en møllefamilies liv i det 18. århundrede – Byholm Mølle.

Mandag 8. november (FU)

Lone Hvass, mag.art., museumsinspektør, Helsingør Museum: Portræt af købstaden og dens indbyggere.

Eksempler fra Helsingør og Vejle i 16-1700-tallet.

Mandag 13. december (FU)

Erik Kann, genealog, Statens Øjenklinik: Købstædernes brandforsikring.

Fra 1761 udgør arkivalierne en væsentlig kilde både ved bygningsbeskrivelse og slægtshistoriske undersøgelser.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia. Der er åbent fra kl. 18.30, så der er lejlighed til slægtssnak og til at benytte foreningens bibliotek. Udlån derfra sker i forbindelse med møderne. Desuden vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre.

Kontingent

120 kr., par 180 kr., gæster 25 kr. Kaffe/te "ad libitum": 5 kr.

Bestyrelse

- Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63.
E: Rj@kolding-gym.dk
- Elsebeth Ib, nstfmd., Marie Grubbesvej 9, 7100 Vejle ☎ 75 82 61 99.
- Tommy Hansen, kass., Islandsvej 1, 5500 Middelfart ☎ 64 41 49 77.
- Erik Guldager, sekr., Brandtlundsvej 4, 7080 Børkop ☎ 75 86 61 40.
- Inger Madsen, bibl.et kantor, Dronningensgade 33, 7000 Fredericia ☎ 75 92 73 04.
- Jørgen Nissen, moccamester, Bjergegade 2, 7000 Fredericia ☎ 75 93 46 74.

Howdan udarbejdes forslægter til kommercielt fremstillede slægtsbøger på landets arkiver, og hvordan kan kirkebøgers og andre arkivaliers oplysninger udformes for efterslægtenes vedkommende.

Lørdag 9. oktober kl. 10-15 på Østre Skole i Slagelse

Slægtsforskerdag: Jytte Skaaning, der fortæller om en speget forsørgelsessag/Anne Kirstine Jørgensdatters liv, samt hvad rets-bøgerne kan fortælle.

Onsdag 22. september kl. 19 på Holbæk Bibliotek, Nygade 9-13

Anton Blaabjerg: Professionel slægtsforskning og udformning af biografier.

Tilmelding senest 25.9. til Bjarne Petersen eller Annette Madsen.

Endvidere vil der blive afholdt yderligere et arrangement i november. Nærmere beskrivelse af arrangementerne vil fremgå af forningens eget blad, der udkommer i august.

Kontingent

130 kr., pensionister 100 kr.

Bestyrelse

- Bruno Ahlquist, fmd., Kildevang 16, Herslev, 4000 Roskilde ☎ 46 40 12 85.

E: ahlquist@vip.cybercity.dk

- Poul Gyllun, nstfmd., Strandhaven 69, 4400 Kalundborg ☎ 59 51 60 40.

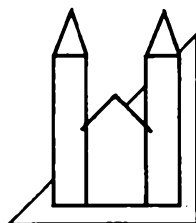
- Bjarne Petersen, kass., Wessels Have 4, 4300 Holbæk ☎ 59 44 12 40.

E: bronno@nethotel1.dk

- Annette Madsen, sekr., Bildsøvej 81, 4200 Slagelse ☎ 58 54 91 77.

- Henning Petersen, Rahbeks Have 13, 4300 Holbæk ☎ 59 43 26 43.

SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR VIBORG OG OMEGN

Torsdag 9. september

Sæsonstart med flere små indlæg, bl. a.:

Erik Lauridsen, Viborg: Igangværende kortlægning af Vinkel By. Lars Bak, Viborg: Lidt om indscanning af billeder. Holger Helbo, Hvornum: Husdyrene i vore skifter.

HVEM FORSKER HVAD udleveres forhåbentligt til medlemmerne.

Torsdag 30. september (FU)

Svend-Erik Christiansen, Århus: Lokalkiverne, hvad kan de give os, og hvordan kan vi bedst bruge dem.

Der bliver flere og flere lokalarkiver rundt omkring, og de må kunne bruges i vort arbejde med slægtsforskning. Vi vil denne aften få en hel del at vide om det.

Torsdag 21. oktober (FU)

Birgit Øskov, lærer, Nørresundby: Slægtsforskere: Lad os gøre noget - ved det!

Slægtsforskning: Er det små sedler med

navne og årstal, ringbind og plastlommer, tavler og skemaer? Eller er det også sammenskrivning af alle notaterne, præsentation af materialet for "ikke slægtsforskere" og glæden ved at skrive fremfor manien med at samle?

Torsdag 11. november (FU)

Elsa Steen Sørensen, journalist, Skive: Kartoffeltyskerne på Alheden.

Johan Christian Krath (en af hendes egne forfædre) udvandrede fra Sulzfeld i Syd-tyskland i 1761 for at blive kartoffeltysker på Alheden i Grønhøj. Hør ESSs egen fortælling om dette kapitel i Danmarkshistorien og hendes glæde ved at finde ud af, hvor slægten er kommet fra.

Torsdag 2. december (FU)

Steen Espensen, forstander, No: Natmænd og kæltringer.

SE fortæller om en udstødt befolkningsgruppe, der levede bl. a. i Vestjylland for

100 år siden. Hos forfattere som Blicher, Goldschmidt og Carit Etlar findes natmænd og kæltringer beskrevet i romantiske toner, men retsprotokollerne og lokalhistorien rummer mere virkelighedstro beretninger.

En fortælling om natmandsliv gennem 300 år og om Kjælle Kasper, Anne Marie Grønning og Mæt Mus.

Tid og sted

Kl. 19.30, Viborg Centralbibliotek, Vesterbrogade 15 (den gamle indgang). Gæster ved foredragene: 20 kr.

Kursusvirksomhed

Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier - For begyndere og fortsættelse.* (FU) Fra 20.9. 10 mandage. Centralbibliotekets studiekredslokale nr. 5 kl. 16.30 - 18.30. Pris 400 kr. Yderligere oplysninger samt tilmelding hos læreren ☎ 86 61 04 36.

Anders Simonsen: *Undervisning i slægtsforskning for begyndere.* På Blicheregnens

Museum mandag 20.9. kl. 19, 10 x 2 timer. Der undervises i brug af kirkebøger, folketællinger og skifteprotokoller. Tilmelding til skoleleder Hanne Kjeldsen ☎ 86 68 23 73 eller underviser Anders Simonsen ☎ 86 64 28 11.

Kontingent

130 kr. pr. husstand for foredrag, SLÆGTEN og HVEM FORSKER HVAD.

Bestyrelse

- Holger Helbo, fmd., N. Bødkersvej 6, Hvornum, 9500 Hobro ☎ 98 54 70 15.
E: helbo.finderup@get2net.dk
- Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36.
E: anton_blaabjerg@post.tele.dk
- Peter Kudsk, kass., Søvej 7B, 8800 Viborg ☎ 86 60 08 11.
E: pkudsk@post12.tele.dk
- Tove Krog, sekr., Møllevej 11 A, 8800 Viborg ☎ 86 67 10 99.
- Minna Thorhauge, pr, Danmarksvej 50, st.th, 8800 Viborg ☎ 86 62 65 36.

Århus

Mandag 13. september (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Social mobilitet.

Nok var landets befolkning opdelt i sociale klasser, men for nogle lykkedes det at arbejde sig op til højere samfundsklasser; og for andre gik det den modsatte vej! Hæftet *Valdemar Sejrs og hans efterkommere* viser

eksempler på sociale nedture. AB fortæller om både op- og nedture på den sociale rangstige.

Mandag 11. oktober NB - kl. 19! (FU)

Margit Mogensen, seniorforsker, ph.d., Rigsarkivet: Præsternes liv og virke belyst ved Rigsarkivets samlinger.

Fra enevældens tid og ind i dette århundrede spillede præsterne en meget vigtig rolle som bindeled mellem det lokale og det centrale i Danmark. De kunne mere end deres fadervor – de administrerede, drev landbrug og samlede viden. Det har sat sig mange spændende spor i arkiverne, ikke mindst i Rigsarkivet, hvor man f.eks. finder deres ud nævnelser. I foredraget fortælles bl.a. om de mindre kendte personalhistoriske samlinger af særlig betydning for præsternes historie, og om hvordan man finder sager i forskellige centrale myndigheders arkiver.

Mandag 8. november (FU)

Jens Skriver, lic. phil., Århus: Hoveriet i praksis.

Hvad var hoveri? Hvordan fungerede det i praksis? Hvad betød det for de bønder og husmænd, der udførte det? Og for godsejerne? Hvordan gik det for sig, da vore egne aner ydede hoveri? Problemerne vil blive belyst ved hjælp af retssager og eksempler på, hvordan vi kan gense vore egne aner i hoverikilderne.

Mandag 13. december (FU)

Agnete Birger Madsen, cand. mag., Århus: Uægte børn og ugifte mødre.

Med udgangspunkt i sin far, der blev født som uægte barn på et fødehjem i Århus, fortæller ABM om de mange uægte børn og ugifte mødre, der dukkede op, da hun begyndte at undersøge slægtens historie: Historien fortæller om flere generationers "små fejltrin", alt efter normerne i lokalmiljøet, personernes sociale tilhørsforhold og ikke mindst graden af deres kampånd!

Praktiske oplysninger

Kl. 19.30 – hvis intet andet er nævnt i Hornungstuen i Studenternes hus, Nordre Ringgade 3 (hovedindgang). Der er også indgang fra P-pladsen på Katrinebjergvej

bag Studenternes hus. Betaling for lokaleleje og kaffe med brød 30 kr. Alle er velkomne.

Kontingent

150 kr. omfattende foredragene, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN. Nedsat for efteråret.

Nyhedsbreve

Manglende nyhedsbreve kan fås hos Bente Klercke Rasmussen og Ole Bech Knudsen.

Kurser i slægtshistorie m.v.

Oplysninger om kurser i slægtshistorie (begyndere og fortsættere) og gotisk skrift - se separat program.

Bestyrelse

- Tove Glud Rasmussen, fmd., Nøddevej 2, 8260 Viby J. ☎ 86 14 43 11.
E: toveglud@mail1.stofanet.dk
- Bente Klercke Rasmussen, nstfmd., Holbergsgade 23, 2., 8000 Århus C. ☎ 86 13 92 71.
- Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3.tv., 8000 Århus C. ☎ 86 11 55 47.
E: obk.aarhus@mail1.stofanet.dk
- Ib Paikjær Jensen, sek., Byløkken 25, 8240 Risskov ☎ 86 21 47 47.
- Erik Bjerre Fisker, Holbergsgade 23, 1., 8000 Århus C. ☎ 86 12 20 30.

Mandag 6. september (FU)

Birgit Bender, stadsarkivar, Malmø Stadsarkiv: Slægtsforskning i Sverige.

I foredraget vil vi få en grundig indføring i mulighederne derovre:

kirkebogsføringen, er der væsentlige forskelle fra danske forhold, øvrige kildegrupper, hvor findes materialeme, og hvordan får vi fat i dem – set fra en danskers forskerbord!

Mandag 4. oktober

Alm. mødeaften i konfirmandstuen og på læsesalen i Arkivet. Hvem holder "10 minutter?" - Emne: *Mulighederne i "buen" på læsesalen.*

Mandag 18. oktober kl. 19!

Edb-aften i Huset, Hasserisgade v/ Finn Jelstrup: Diskussionsaften om de problemer, man løber ind i, når man bruger en pc til slægtsforskning.

Emner til diskussion modtages meget gerne pr. skrift, e-mail eller via PostDanmark: Finn Jelstrup, Ådalsvej 20, 9210 Aalborg SØ. E: fij-itafd@aalkom.dk

Mandag 1. november (FU)

Agnete Birger Madsen, cand.mag., Århus: Uægte børn og ugifte mødre.

Med udgangspunkt i sin far, der blev født som uægte barn på et fødehjem i Århus, fortæller ABM om de mange uægte børn og ugifte mødre, der dukkede op, da hun begyndte at undersøge slægtens historie: Historien fortæller om flere generationers "små fejltrin", alt efter normerne i lokalmiljøet, personernes sociale tilhørsforhold og ikke mindst graden af deres kampånd.

Mandag 15. november

Aftentur til landsarkivet i Viborg.

Busafgang kl. 17.45 fra Aalborghallens parkeringsplads, Vesterbro 14. Læsesalen er åben for medlemmer i tiden kl. 19-22. Pris pr. person 60 kr. Tilmelding og aflevering af bestillingssedler til Ingrid Gade senest 1.11. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet både med arkiv- og løbenummer. Der er selvfølgelig mulighed for at forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler. Tilmelding er bindende, med mindre der sendes afbud senest 10.11.

Mandag 6. december

Mødeaften i konfirmandstuen og på læsesalen i Arkivet, hvor vi mødes på baggrund af det i efteråret udarbejdede katalog over medlemmernes forskerområder. Alle er velkommen – uanset tilstedeværelsen i kataloget eller ej!

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt - kl. 19.30: Medlemsmøderne på Arkivet, Arkivstræde 1 (ved Vor Frue Kirke) og foredragene i foredragssalen over Vestbyens Bibliotek, Dannebrogsgade 43, Aalborg.

Kursusvirksomhed

Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning*. Fra 21.9. 10 tirsdage på Folkeuniversitetet, Strandvejen 12-14 kl. 18.45-21, 25 timer. Yderligere oplysninger hos læreren, Fredensgade 38, Viborg ☎ 86 61 04 36. Tilmelding til FU ☎ 98 16 75 00.

Finn Jelstrup: *WinFam for begyndere*. Kursus under FOF-Aalborg 10 onsdage med start 29.9. kl. 16-19. Deltagerne arbejder med egne data, der kan tages med hjem på diskette. Der foregår ikke egentlig undervisning i slægtsforskning, men der kan forventes en del erfaringsudveksling, råd og vejledning. Nærmere oplysninger hos Finn Jelstrup ☎ 98 14 44 96.

Finn Jelstrup: *WinFam for erfarne brugere*. Kursus under FOF-Aalborg lørdag 4.12. kl. 9-16.20.

Jørn Elstrøm Toldbod: *Slægtsforskning for begyndere*. Kursus under FOF-Aalborg 10 torsdage 19-21.35 med start 23.9. Nærmere oplysninger hos Jørn Toldbod ☎ 98 15 79 65.

Finns og Jørns kurser foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding skal ske til FOF ☎ 98 13 82 33.

Kontingent

110 kr. pr. husstand for alle foreningens tilbud, HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN. Der kan købes kaffe/te - pris 5 kr.

Bestyrelse

- Birgit Øskov, fmd./kass., Rolighedsvvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76. E: bojen@daks.dk
- Ingrid Wisborg Gade, sekr., Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg ☎ 98 12 65 15. E: iwg@post.tele.dk
- Jørgen Laustsen, Thorvaldsensvej 2, 9000 Aalborg ☎ 98 13 53 39. E: jl.lause@get2net.dk

- May Britt Hansen, Malurtvej 21, II th., 9000 Aalborg ☎ 98 79 00 24. E: mbh@etklikherfra.dk
- Jørn Elstrøm Toldbod, Sindalvej 19, 9220 Aalborg Øst ☎ 98 15 79 65. E: jet@post8.tele.dk
- Allan Øer Gøttrup, suppl., p.t. i Australien. E: allan_gottrup@hotmail.com
- Lindy Kær, suppl., Byrstedvej 46, Byrsted, 9240 Nibe ☎ 98 38 73 56.
- Finn Hejlesen Jakobsen, revisor, Kvisten 27, 9260 Gistrup ☎ 98 32 32 07.
- Kirsten Bovin, revisor, Tinesvej 52, 9380 Vestbjerg ☎ 98 29 68 30. E: bovin@post5.tele.dk

Egns- og Slægtshistorisk Forening, Holstebro

Torsdag 16. september (FU)

Erik Kann, genealog, Statens Øjenklinik: Om at skrive en slægtsbog.

Næsten alle slægtsforskernes drøm er at udarbejde en slægtsbog. Men hvordan gør man egentlig, hvordan kommer man i gang, hvilken rækkefølge skal man vælge, hvad skal med, hvad skal ikke med osv. Aftenens foredrag forsøger gennem en række konkrete eksempler at besvare nogle af de mange spørgsmål, der uvægerligt opstår, når man indleder arbejdet med at lave en slægtsbog.

Torsdag 21. oktober (FU)

Gerda Bonderup, lektor, Århus Universitet: Ægteskaber i krise.

Det er en myte, at parforholdet i de gode gamle dage var trygt og mere stabilt end nu. GB har undersøgt skilsmisseadfærdens gennem 350 år og vil fortælle om sin forskning.

Torsdag 18. november – på biblioteket!

Erik Nørgaard, bibliotekar, Holstebro Bibliotek: Slægtsforskeren og bibliotekets slægts-historiske hjælpemidler.

Vi starter med en tur i magasinet, hvor vi kikker på bibliotekets lokalsamling. Derefter

præsenteres vi for bibliotekets egen base: lokal- og slægtshistorisk litteratur fra hele Ringkøbing Amt. Trykte og elektroniske hjælpemidler til at komme videre, slægtsforskning på Internettet, herunder arkiver, databaser, nyhedsgrupper og nedtagning af slægtsforskningsprogrammer.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Holstebro Bibliotek. Kaffé og brød medbringes.

Kontingent

125 kr.

Bestyrelse

- Jytte Knudsen, fmd., Fabersvej 48, 7500 Holstebro ☎ 97 42 69 86/97 49 51 00.
- Kristian Øllgaard, kass., Østerled 2, Mejrup, 7500 Holstebro ☎ 97 42 55 10.
- Inger Krog, sekr., Fiilsvej 16, 7500 Holstebro ☎ 97 42 61 62.
- Hans Toudal Pedersen, Asagården 1, 7500 Holstebro ☎ 97 42 31 40. E-mail: hato@post2.tele.dk
- Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro ☎ 97 43 52 55.

- Åse Klostergaard, Naltoftevej 5, Borbjerg,
7500 Holstebro ☎ 97 46 13 59.

- Helle Leth Jensen, Griegsvej 49 A, 7500
Holstebro ☎ 97 42 99 31.

Tirsdag 7. september kl. 14-17
Åbent hus i Marie Lauritzens Hus.

Onsdag 15. september kl. 19
Besøg på Christiansfeld Kommunes Lokalhistoriske Arkiv.

Husk: kaffe/te og kager. Tilmelding senest 1. september.

Tirsdag 21. september kl. 19
Niels Bladt, leder: Studiekreds i *gotisk skriftilæsning*.

Tirsdag 5. oktober kl. 14-17
Åben eftermiddag: Vi forsøger at løse problemer.

Onsdag 6. oktober kl. 19.30
Leif Nielsen, arkivar, landsarkivet i Aabenraa: Retsbetjentarkiverne.

Vi hører om muligheden for at finde ejendomme, skifter og handelen med ejendomme – men også, at retsbetjentarkivet er meget andet.

Tirsdag 2. november kl. 14-17
Åbent hus i Marie Lauritzens Hus.

Onsdag 3. november kl. 19.30
Aneaften.

Onsdag 17. november kl. 19.30
Anna Else Brandt: Plejebørn og deres skæbner.

Tirsdag 30. november
Gotisk skriftlæsning slutter i år, men begynder igen 18. januar.

Tirsdag 7. december kl. 14-17
Åbent hus i Marie Lauritzens Hus.

Onsdag 8. december kl. 19.30
Juleafslutning.

Tid og sted
Hvis ikke andet er nævnt, er mødestedet Marie Lauritzens Hus, Bramdrup Vester-gade 7, Bramdrup pr. Haderslev.

Kontingent
100 kr., par 125 kr.

Bestyrelse

- Orla Iver Madsen, fmd., Skovbrynet 15, 6100 Haderslev ☎ 74 52 15 14. E-mail: oim@get2net.dk
- Hans Christian Baagøe, nstfmd., Gammelengvej 15, 6630 Rødding ☎ 74 84 24 56. E: hcb@post1.tele.dk
- Hanne Franck, kass., Havrevænget 12, 6100 Haderslev ☎ 74 53 08 19.
- Svend Aage Mikkelsen, sekr., Højgård 18, 2.tv., 6200 Aabenraa ☎ 74 62 15 75.
- Niels Peter Bladt, Bjørnøvej 3, Starup, 6100 Haderslev ☎ 74 52 41 95.

Foreningens hjemmeside på Internettet:
<http://home3.inet.tele.dk/svmi/haderslev.htm>

Torsdag 2. september
Sæsonstart.

Torsdag 16. september
Vi ser på gamle arvestykker.

Torsdag 30. september
Alm. mødeaften.

Torsdag 14. oktober
Aneaften.

Torsdag 28. oktober
Foredrag.

Torsdag 11. november
Hvordan laver vi en slægtsbog?

Torsdag 25. november
Julekomsammen.

Yderligere oplysninger om mødedage fås ved henvendelse til bestyrelsen.

Tid og sted
Kl. 18-22 på Korsør Bibliotek.

Kontingent
125 kr., par 150 kr. - inkl. SLÆGTEN og HVEM FORSKER HVAD.

Bestyrelse

- Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør ☎ 58 37 11 19.
- Edith Ørbeck Madsen, kass., Baggade 39, 4220 Korsør ☎ 58 37 01 63.
- Vagn Winther, Grevsensgade 20, 4220 Korsør ☎ 58 37 41 85.
- Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør ☎ 58 37 48 03.
- Gerda Christiansen, Elme Allé 32, 4220 Korsør ☎ 58 37 26 74.

Tirsdag 7. september
Besøg på Lokalhistorisk Arkiv, Roskilde Bibliotek.

Arkivet har gennemgået en større ombygning siden vort sidste besøg.

Onsdag 13. oktober
Filmaften. Vi vil prøve noget nyt: vise videofilm med relation til forfædrenes liv

og levned med efterfølgende debat.

Torsdag 11. november (FU)
Charlotte S.H. Jensen, Landsarkivet for Sjælland: Slægtsforskeren og folkemindeerne.

Onsdag 8. december
Julehygge.

Tid og sted
Kl. 19.30 i Mormonkirkens mødelokale, Låddenhøj 123 (busstop på Holbækvej ved Viemosen). - Medbring selv kaffe m.v.

Kontingent
125 kr., par 180 kr. - inkl. SLÆGTEN og foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde. Vore egne arrangementer er åbne for alle interesserede.

Bestyrelse

- Kit Bisgaard, fmd., Åstoftens 14, Svogerslev, 4000 Roskilde ☎ 46 38 35 14.
E: kitbi@get2.net.dk
- Stefan Andersen, kass., Toftevangelen 19, 4130 Viby Sj. ☎ 46 19 41 73.
E: stefan.andersen@get2net.dk
- Karna Hansen, sekr., Klokkervej 30, 4000 Roskilde ☎ 46 36 10 56.

- E: karna.hansen@post.tele.dk
 - Niels-Bjarne Kristensen, Dr. Sofiesvej 22, 4000 Roskilde ☎ 46 35 37 73.
E: labenbk@post11.tele.dk
 - Flemming Molin, Dr. Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde ☎ 46 35 31 18.
El: molin@post5.tele.dk
- Foreningens hjemmeside på Internettet:
<http://www.webpoint.dk/jvo/rsgp>

Slægtshistorisk forening for Sydsjælland

Onsdag 8. september (FU)

Agnete Birger Madsen, historiker: "De uægte" – om uægte børn og deres mødre.

Et stykke slægtshistorie, der tager udgangspunkt i hendes far, som kom til verden på Bethesdahjemmet (føde- og redningshjemmet for førstegangsførte piger) i Århus i 1918. Da hun ville vide noget om sin ukendte, biologiske farfar, blev det starten på en intens efterforskning i slægterne bagud.

Tirsdag 12. oktober

Medlemsmøde – evt. med auktion.

Medlemmerne opfordres til at komme, fortælle og vise eksempler fra deres eget slægtshistoriske arbejde samt medtage deres nogen vedr. egen slægtsforskning. Hvis nogen har bøger, der ønskes solgt på auktion, anført med mindstepris, gives besked til kassereren inden 1.10.

Onsdag 10. november

Leo Schnoor, fhv. vicetoldinspektør: Hør mere om byens stiftelser.

LS fortæller om de i alt 7 stiftelser. Næstved har haft i perioden 1802 op til i dag bl.a. Ostenfeldts Stiftelse fra 1802, Sanders Friboliger på Farimagsvej, Forsvarsbrødrenes Stiftelse i Jernbanegade og den nu nedlagte "Stiftelse for værdige ægtefolk og mænd" – også kaldet "den røde bygning" i Sortebrødregade.

Mandag 13. december

Julemøde i "Pejsestuen".

Ruth Andersen, Vemmetofte: Om skilningsvisernes historie på grundlag af en bog, som hun har skrevet om emnet.

Kontingent

90 kr., par 150 kr. Gæster 30 kr. pr møde.

Tid og sted

Hvis ikke andet er anført, er mødetidspunktet kl. 19.30-22 - i lokale 217 på Grønnegades Kaserne.

Kursusvirksomhed

LOF afholder kurser i slægtsforskning under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. Personer, der ønsker at deltage, bedes holde øje med annoncering i dagspressen samt LOFs "blå kursushæfte", der omdeles til samtlige husstande i Næstved Kommune. Kurserne afholdes på Næstved-egnens Lokalhistoriske Arkiv.

Bestyrelse

- Henning Ballegaard, fmd., Vagtelvej 35, 4700 Næstved ☎ 55 75 15 24.
E: henbal@post7.tele.dk

- Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4700 Næstved ☎ 55 54 64 05.
E: pilbach@teliamail.dk
 - Keld Andersen, sekr., Askovvej 23, Aa-side, 4733 Tappernøje ☎ 55 96 57 36.
 - Knud Rahbæk Frederiksen, Fællesejevej 14, 4700 Næstved ☎ 55 72 55 08.
 - Karin Mørck, Kildebakken 14, 4700 Næstved ☎ 55 72 74 74.
-

Slægtshistorisk Selskab for Østsjælland

Onsdag 8. september

Peter Korsgaard, arkivar, Matrikelarkivet:
Matrikelarkivet - lidt om, hvordan vi kan
bruge dette, og hvad vi finder der.

Mandag 4. oktober

Jørgen Mikkelsen, arkivar, Landsarkivet for
Sjælland: Noget om slægtsforskeren og
sundhedsforvaltningerne, dødsattester og
medicinalberetninger.

Tirsdag 9. november

Erik Kann, genealog, Statens Øjenklinik:
Hvordan så mine forfædres bolig ud?

Gennemgang af de arkivalier, der sætter
os i stand til at få et indtryk af, hvorledes
vore forfædres boliger har set ud og været
indrettet. Brandforsikringsarkivalier, byg-
gesager, bygningsafgiftssager o.s.v.

Torsdag 2. december

Julemøde. Nærmere i *Stamtræet*.

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt - kl. 19 på Musik-
cafeen - Teaterbygningen i Køge.

Kontingent

150 kr., par 200 kr., gæstekort 25 kr. Jule-
møde og forårsudflugt er kun for medlem-
mer.

Kursusvirksomhed

Gotisk læsning vil som sidste år være på
Sct. Nicolai Skole - samme klasseværelse er
bestilt til næste sæson. Læsningen er fast-
lagt til onsdage i ulige uger. Starter 15.9. og
slutter 12.4.2000.

Bestyrelse

- Raymond Brix, fmd., Skovparken 66,
st.th., 4600 Køge ☎ 56 63 93 60.
- Henning Christensen, nstfmd., Krætvæn-
get 16, 4622 Havdrup ☎ 46 18 54 91. E:
hhc33@post10.tele.dk
- Elly Daugaard Hansen, kass., Tran-
holmsvej 18 A, 4600 Køge ☎ 56 66 31
12.
- Henning Mathiesen, red. af *Stamtræet*,
Ringstedvej 119, Lellinge, 4600 Køge
☎ 56 66 00 77.
- Kirsten Nielsen, sekr. Storeholm 49,
2670 Greve ☎ 43 90 69 88.

Tirsdag 31. august

Studiekreds i gotisk. 50 kr. i materialeudgifter betales første gang.

Tirsdag 7. september (FU)

Svend Jacobsen, adjunkt, Hellerup: Tingbøger.

I mange landsogne findes først kirkebøger fra efter år 1700. Tingbøgerne, der ofte rækker betydeligt længere tilbage i tid, bliver derfor en meget værdifuld kilde til også at føre bondeslægter langt tilbage. Foredraget koncentrerer sig om de gamle 1600-tals tingbøger og vil med et omfattende eksempelmateriale vise deres betydning for slægtsforskning.

Tirsdag 21. september

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 5. oktober

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 12. oktober (FU)

Kirstin Nørgaard Pedersen, Beder: Den salig kones gangklæder.

Hvordan så tøjet ud? Hvad betyder de mange mærkelige betegnelser, som man finder opremset i skriftemes beskrivelser af "den salig kones" eller "mands" gangklæder, når tøjet omhyggeligt stykke for stykke blev

vurderet? Foredraget, der illustreres med lysbilleder, vil med adskillige skifter som grundlag, omhandle både mands- og kvindeklæder fra land og by.

Tirsdag 26. oktober

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 9. november

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 16. november (FU)

Bent Rønne, stadsarkivar, Haderslev: Hvordan kan slægtsforskeren bruge Folkemindesamlingen?

Folkemindesamlingen, der handler om samværsformer på landet, er en samling skrifter fra personer ud fra det fortalte.

Tirsdag 30. november

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 7. december

Julemøde.

Tid og sted

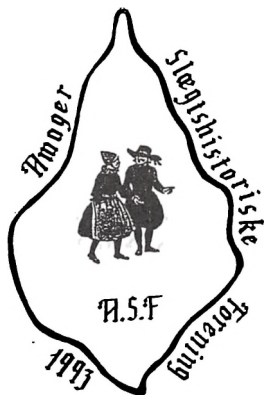
Kl. 19 på Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent

100 kr., par 150 kr.

Bestyrelse

- Ulla Nørskov, fmd., Solbakkevej 67, 8600 Silkeborg ☎ 86 82 07 14.
E: bent.ulla@vip.cybercity.dk
- Vivi Bøgestrand, nstfmd., Trymsvej 20, 8600 Silkeborg ☎ 86 82 32 43.
- Karl Kristensen, kass., Tingvejen 4, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 63 30.
- Ole Brodersen, sekr., Balle Kirkevej 74, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 26 49.
- Bent Kokborg, Frederiksberggade 62, 8600 Silkeborg ☎ 86 82 18 04.

Mandag 2. august

Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Mormonkirkens Slægtshistoriske Center: Gotisk skriftlæsning.

Mandag 6. september kl. 19-22

Besøg på Landsarkivet for Sjælland.

Jan Petersen præsenterer håndbiblioteket og viser rundt i Nyrops magasin. Derefter egen forskning.

Mandag 4. oktober

Medlemsmøde.

Foreningens lille bibliotek/arkiv præsenteres og kan benyttes. Medlemmernes egen "lånecentral" kan også benyttes - husk evt. indlæg til denne.

Lørdag 9. oktober kl. 10-? - Vi mødes foran indgangen kl. 9.55 ved *Post & Telemuseet*, Købmagergade 37.

Vi starter med en guidet rundvisning af ca. 1 times varighed. Derefter er der mulighed for fordybelse på egen hånd.

I sommeren 1999 åbnes studiehuset, der bl.a. vil rumme bøger og arkivalier om posthistorien fra 1624 til i dag. Studiehuset vil fremover være åbent for alle. Der er mulighed for at købe kaffe, te, frokost- og middagsretter i museets cafe. Forudbestilling anbefales, giv derfor venligst besked om dette ved tilmeldingen. Max. deltagerantal 30. Husk tilmelding til formanden.

Mandag 1. november

Bertil Larsen, Den Møllehistoriske Samling: Mølleren og hans hus.

En utraditionel vandring rundt blandt Danmarks gamle vand- og vindmøller gennem tiderne, der indledes med et kort oplæg omkring Den Møllehistoriske Samlings hensigt og virke. Efterfølgende et tids- og stemningsbillede af mølleren, hans hus, dagligdag og højtider suppleret med erhvervets vilkår - det hele krydret med anekdoter og andet materiale fortalt af de gamle møllere rundt i landet.

Mandag 6. december

Julemøde.

Efter traditionen med hyggeligt samvær, julelege, gløgg og æbleskiver. Pris 25 kr.

Ordinære møder

Kl. 19 i mødelokalerne på Tårnby Hovedbibliotek, Kamillevej 10 i Kastrup. Kaffe, øl og vand kan købes ved møderne.

Tilmelding til ekskursioner, arkivbesøg, ture, o. lign. sker ved tlf. henvendelse til formanden ved programmets udsendelse.

Kontingent

100 kr. pr. år, par 150 kr. Betales pr. giro til kassereren i januar. Gæster 20 kr. pr. gang.

Bestyrelse

- Britta S. Mortensen, fmd., Diesen Alle 25, 2791 Dragør ☎/fax: 32 94 17 12, ☎ 20 90 94 10. E: staugrd@post10.tele.dk.
- Bitten Westergaard, nstfmd., Fortgård Alle 12, 2770 Kastrup ☎ 32 50 64 67.
- Anders Gadegaard, kass., Holdkærs Ager 183, 1 tv., 2770 Kastrup ☎ 32 51 10 87.
- Niels Gjermandsen, sekr., Sirgræsvej 130, 2770 Kastrup ☎ 32 52 34 03. E: Niels_Gjermandsen@compuserve.com
- Grete Therkelsen, Nordmarksvej 81, 1. tv., 2770 Kastrup ☎ 32 51 89 70.

Ry Slægtshistorisk Forening

Onsdag 8. september

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem.

Medbring dit eget indsamlede materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Onsdag 22. september

Computeren i slægtsforskning.

Vi ser på mulighederne for brug af computeren i slægtsforskningen, bl.a. div. slægtsprogrammer.

Onsdag 13. oktober - Foredragsaften på

Hylke Egnarkiv

Anna Rasmussen: Hylke.

Tilmelding til formanden senest 11.10. med oplysning om kørselsbehov/tilbud.

Onsdag 3. november

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem.

Medbring dit eget indsamlede materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Onsdag 1. december

Juleafslutning – Vi mødes i Foreningscentralen kl. 19.30 og slutter på Lindevej 3.

Kontingent

125 kr., 200 kr. pr. husstand inkl. HVEM FORSKER HVAD og SLÆGTEN. Nedsat i efteråret 50 kr. excl. HFH og SLÆGTEN.

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt - kl. 19.30 i Foreningscentralen på Låsby Skole.

Bestyrelse

- Knud Aagaard, fmd., Kirkevej 73, 8670 Låsby ☎ 86 95 15 86.

E: kaagaard@post3.tele.dk

- Svend Ingerslev-Olesen, nstfmd., Lindevej 3, 8670 Låsby ☎ 86 95 11 22.

- Rita Harder, kass., Bøgevej 2, 8680 Ry ☎ 86 89 19 37.

- Kaj Ahlburg, sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry ☎ 86 89 14 63.

E: kahlburg@post5.tele.dk

- Inger Olsen, Skovagervej 3, 8680 Ry ☎ 86 89 32 52.

Foreningens hjemmeside på Internettet:

<http://home3.inet.tele.dk/kaagaard>

Onsdag 6. oktober

Medlemsaften: Matrikler, realregistre og skøde-panteprotokoller.

Lørdag 16. oktober kl. 7

Tur til landsarkivet i Viborg.

Tilmelding til Grethe Jensen senest 12.10. Meddel ved tilmeldingen, om du er "selvkører" eller "medkører". Vi kører fra Mejerigade kl. 7, hjemkomst ca. kl. 18.

Onsdag 3. november (FU)

Henning Bender, stadsarkivar, Aalborg: Udvandringen fra Vendsyssel til Nordamerika.

Menighedshuset, Bredgade i Brønderslev. Kaffe kan købes.

Onsdag 1. december

Julemøde.

Menighedshuset, Bredgade i Brønderslev. Kaffe kan købes.

Tid og sted

Hvor intet andet er anført kl. 19.30 i slægtshistorisk forenings lokaler i Mejerigade 9, (ved biblioteket) i Brønderslev.

SSF - Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger

indbyder slægtsforskere fra hele Danmark til

Slægtshistorisk Weekendkursus på Snoghøj Folkehøjskole

15.-17. oktober 1999 under temaet:

Sundhed og sygdom

Kurset arrangeres i samarbejde med Folkeuniversitetet
med følgende program:

Fredag 15. oktober

15.00-17.00 Ankomst, indkvartering, kaffe.

17.30 SSFs formand Henning Ballegaard åbner kurset.

Kursusleder Jesper Ratjen introducerer kurset.

Lederen af Spørgecentralen, Anton Blaabjerg, introducerer denne.

18.30 Middag.

19.30-21.00 **Jørgen Mikkelsen, arkivar, Landsarkivet for Sjælland m.m.: "sig mig, af hvem blev du smittet?"**

Rigsarkivet indeholder et væld af indberetninger fra lokale myndigheder, og mange af disse udgør et vigtigt kildemateriale for lokalhistorikere og slægtsforskere. En af de fornemste samlinger er medicinalberetningerne, der findes for hvert år siden 1803. Flere end 600 arkivpakker!

21.00 Aftenkaffe/the.

Lørdag 16. oktober

8.00-9.00 Morgenmad.

9.00-10.30 **Helen Cliff, mag.art., Institut for folkloristik, Københavns Universitet: Jordemødre fra Reformationen til begyndelsen af 20. århundrede.**

De danske jordemødres brogede historie har rødder i gamle kvindetraditioner, men er også fulgt med samfundets og teknologiens udvikling ind i det 20. århundrede.

11.00-12.00 **Anton Blaabjerg og Birgit Øskov: Spørgecentralen.**

12.00 Frokost.

13.30-15.00 **Torsten Sørensen, overlæge, Kolding: Spedalskhed og Sct. Jørgensgaarde i Danmark.**

Spedalskhed er den ældst kendte infektionssygdom i verden. Spedalskhedshospitalerne blev kaldt "Sct. Jørgensgaarde" efter de spedalskes skytshelgen. Ingen led nød på disse institutioner, som var velhavende med meget jordtilliggende og personale. Alligevel havde optagelsen på en Sct. Jørgensgaard store konsekvenser - også for den spedalskes familie. En rigtig diagnose var derfor vigtig. Sygdomsbekæmpelsen i Danmark var effektiv. Ved Reformationen var spedalskhed stort set udryddet i Danmark i modsætning til de øvrige nordiske lande.

15.00-15.30 Kaffe/the.

- 15.30-17.00 **Gerda Bonderup, dr.phil., lektor, Historisk Institut, Århus Universitet: Sygdomsopfattelse og -bekæmpelse fra oplysningstiden til ca. 1900.**
Siden oplysningstiden har lægerne og staten prøvet at opdrage befolkningen til at føre et sundt liv og søge læge ved sygdom. Det var svært at overbevise en fattig og vanestyrret befolkning herom. Det første havde den ikke råd til, det andet havde ikke interesse, da den klarede sig med egenomsorg og "kloge" folk.
- 18.30 Middag.
- 20.30 Aftenkaffe/the.

Søndag 17. oktober

- 8.30 Morgenmad.
- 9.30-11.00 **Jens Donner, kredslæge, Mørke: Navne, folkelige og lægelige, på sygdomme og lægemidler i 1700-1800-tallet.**
Folkemedicin set under denne synsvinkel. I arkivalier finder vi medicinske udtryk som ikke umiddelbart forstås. Det skyldes selvfølgelig først og fremmest manglende mulighed for "special-diagnostik", men udtrykkene vidner også om interessante overleveringer om sygdommens og medicinens natur.
- 11.00-12.00 **Spørgecentralen ved Anton Blaabjerg og Birgit Øskov.**
12.00 Frokost.
- 13.15-14.45 **Erik Kann, cand.mag., genealog, Statens Øjenklinik:Fra fortiden, i nutiden, for fremtiden - om arbejdet med arvelige sygdomme.**
Om arbejdet som statsansat genealog ved Statens Øjenklinik.Hvordan indsamles materialet, hvordan bearbejdes det, og hvad kan det bruges til? En spændende vandring, der strækker sig helt tilbage fra 1600-tallet til langt ind i det 21. århundrede.
- 14.45 SSFs formand Henning Ballegård afslutter kurset.
- 15.00 Kaffe/te og farvel til hinanden. Afrejse.

Spørgecentral, salgs- og bytteborde

I spørgecentralen vil genealog Anton Blaabjerg, Viborg, og lærer Birgit Øskov, Nørresundby, som de foregående år forsøge at hjælpe både med spørgsmål om slægtsforskning i almindelighed og med problemer omkring enkelte slægter. - Der er her også mulighed for at studere en del af den litteratur, som foredragsholderne henviser til, for så vidt den har kunnet skaffes.

Som de senere år er der i spørgecentralen opstillet et bord, hvor deltagere og foreninger, som har relevant materiale til salg eller bytte, kan fremlægge dette. Dette sker for den enkeltes ansvar, og SSF påtager sig ikke ansvar for evt. bortkomne bøger m.v.

Kontaktkatalog

Deltagerne får samtidig med bekræftelsen på tilmeldingen ca. 1. august tilsendt en kontaktside, som senest 1. september skal indsendes til *Elsebeth Ib, Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle*, i udfyldt stand, hvis man vil optages i kontaktkataloget. Kataloget opdateres ved hvert weekendkursus, men *hvert 5. år slettes alt*, og kataloget skal derefter fornyes fra grunden. I år skal der påbegyndes et nyt bind! Kun indsendere af en udfyldt kontaktside kan derfor optages i kontaktkataloget. - NB: *Det er derfor i år særlig vigtigt at indsende kontaktsiden!* (de ældre kontaktkataloger vil dog også ligge fremme i Spørgecentralen).

**INDBYDELSE
TIL
SLÆGTSFORSKERTRÆF 2000 I ODENSE**

**Lørdag d. 8. april 2000 kl. 9.00 - 17.00
på Mulernes Legatskole, Gillestedvej 11, Odense**

Program

9.00 - 10.00	Ankomst, indskrivning og morgenkaffe
10.00 - 11.00	Foredrag ved Jens Jørgensen, Slagelse <i>"H.C.Andersen, Myte og virkelighed"</i>
11.00 - 14.00	Forskerkontakt, udveksling af aneoplysninger, herunder individuel frokostpause
14.00 - 15.00	Foredrag ved Ejnar Askgaard, Odense <i>"H.C. Andersens slægt"</i>
15.00 - 17.00	Fortsættelse af forskerkontakt
17.00	Slægtsforskertræffet slutter

NB: Programmet vil være aftrykt i forskerkataloget, der udsendes ca. 1. februar år 2000.

Deltagerbetaling: kr. 200

Frokost tilbydes til kr. 60 (stort landgangsbrød med 4 slags pålæg og salat + 1 øl el. vand). Det vil også være muligt at medbringe egen frokost, hvortil drikkevarer kan købes på stedet eller medbringes.

Deltagerne kan forudbestille bogen **Det blev i familien**, kongelige bevillinger til ægteskaber mellem beslægtede i Fyns Stift 1569-1802 til favørpris **ca. kr. 150** (Bogladeprisen bliver ca. kr. 200).

Der vil være adgang til fotokopiering, til Internet samt til mormonernes database under stævnet. Skolen er indrettet med handicapvenlig indgang, alle stævnelokaler ligger i stueetagen, og der er handikaptoilet.

Der er mulighed for overnatning på det nye Odense Byvandrerhjem ved Banegård Centret.

SLÆGTSHISTORISK FORENING ODENSE

SLÆGTSFORSKERTRÆF 2000 i ODENSE

Skemaet bedes udfyldt med maskine eller tydelig sort blokskrift

Skemaer der indgår efter tilmeldingsfristen kan ikke forventes optaget i kataloget

NAVN		NR
ADRESSE		
TELEFON	E-MAIL	FAX
ARBEJDER MED FØLGENDE EDB-PROGRAMMER		
OPLYSNINGER HAVES OM		
OPLYSNINGER SØGES OM		
FORSKER I SOGNE	HERREDER	AMTER
SPECIELLE EMNER - evt. LISTE OVER SLÆGTSNAVNE		

TILMELDING TIL SLÆGTSFORSKERTRÆF 2000

Navn: _____

Adresse: _____

Telefon: _____

Deltagerbetalingen (kr. 200) + evt. betaling for frokost (kr. 60) indbetales på postgiro **219 53 56** senest 1. november 1999.

NB: Husk at udfylde forskerskemaet på bagsiden!

Ønsker at købe bogen **Det blev i familien** til ca. kr. 150.
(sæt kryds) - betaling ved ankomst til stævnet

Deltagere, der i fornødent omfang afmærker nedenstående felter, gør det lettere for arrangørerne at tage individuelle hensyn i forbindelse med placering i lokalerne.

_____ Ryger _____ Ikke-ryger

_____ Kørestolsbruger

_____ Ønsker strøm til bærbar computer

Det samlede skema indsendes senest 1. november 1999 til

Inge Skipper, Krogløkkemarken 24, 5240 Odense NØ
tlf.: 66 10 90 52

Alle grå felter udfyldes af arrangørerne:

--	--	--	--	--	--

Deltagerlister

Foreløbige lister udsendes, og på kurset udleveres den endelige liste med navne og adresser på deltagerne.

Indkvartering

Indkvarteringen på Snoghøj sker på dobbeltværelse, medmindre der specielt udtrykkes ønske om enkeltværelse. Der er dog kun et begrænset antal enkeltværelser til disposition, og der opkræves ekstra betaling for disse. Der er håndvask på de fleste værelser, og på gangene findes baderum og toiletter.

Vi gør opmærksom på, at højskolen er et gammelt hus med mange trapper og temmelig lange gange.

Transport til og fra Fredericia Banegård kan foregå med bus linje 3, der hverdage afgår en gang hver halve time, søndage en gang hver hele time. Turen tager ca. en halv time.

Pris

Priserne for deltagelse fremgår af vedføjede tilmeldingsblanket, hvoraf det også fremgår, at deltagere, der ikke er medlemmer af en SSFs medlemsforeninger, skal betale et ekstragebyr på 250 kr.

Interesserede, som kun ønsker at overvære foredragene, og som altså ikke bor på skolen, vil kunne købe frokost og eftermiddagskaffe lørdag og søndag, den såkaldte "pakkeløsning", mod betaling af i alt 650 kr., hvorimod løse måltider ikke kan købes på højskolen. Ønsker man kun at høre foredragene, men ikke at deltage i måltider, herunder kaffen, er betalingen 425/675 kr. Også disse betalinger erlægges forud ved tilmelding og betragtes som bindende.

Tilmelding og betaling

Tilmelding kan ske fra 1. juli 1999 og indtil 1. september. - Deltagerne vil blive optaget i den rækkefølge, indbetalingerne indløber. Tilmeldinger før 1. juli accepteres ikke og vil blive returneret, hvorefter ny tilmelding

må finde sted.

Eventuelle ønsker om *diætkost/diabetikerkost* bedes venligst meddelt ved tilmeldingen.

Som altid skal *deltagergebyret indbetales samtidig med tilmeldingen*. Tilmelding uden indbetaling betragtes som ugyldig, indtil indbetalingen foreligger. I tilfælde af overtegning, vil det indbetalte gebyr naturligvis blive tilbagebetalt fuldtud, hvorimod der ved afmelding forbeholdes ret til at tilbageholde 250 kr. Afmelding senere end 1. september accepteres ikke, og kun i de tilfælde, hvor en anden deltager kan træde i stedet, vil en del af betalingen kunne tilbagebetales.

Betalingen kan **KUN** ske ved at indsætte beløbet på girokonto 16 86 34 08 ved SSFs kursusleder Ulla Nørskov, Solbakkevej 67, 8600 Silkeborg. **Checks modtages ikke.**

Højskolens adresse er: Snoghøj Folkehøjskole, Højskolevej 9, 7000 Fredericia ☎ 75 94 27 99, men forespørgsler vedr. kurset bedes rettet til SSFs **kursusudvalg**:

- Ulla Nørskov, praktisk kursusleder og kasserer, Solbakkevej 67, 8600 Silkeborg ☎ 86 82 07 14.

E: bent.ulla@vip.cybercity.dk

- Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63. E: RJ@kolding-gym.dk

- Elsebeth Ib, kontaktkatalog, Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 23 20 31 11.

E: kajib@mail.tele.dk

- Bente Klercke Rasmussen, bestyrelsens kursus-kontakt, Holbergsgade 23, 2., 8000 Aarhus C ☎ 86 13 92 71.

Tilmelding til SSF's weekendkursus den 15.-17. oktober 1999 på

Snoghøj Folkehøjskole

Dobbeltværelse inkl. fuld pension	kr. 1195	☐
Enkeltværelse inkl. fuld pension	kr. 1450	☐
Fuld pension uden overnatning	kr. 1020	☐
Deltager kun i foredrag	kr. 425	☐
Deltager kun i foredrag + pakkeløsning	kr. 650	☐
Ekstragebyr for ikke medlemmer	kr. 250	☐

(Kursusgebyr 425/675 er indregnet i priserne).

Hele beløbet indbetales på giro 16 86 34 08. Tilmelding kun mod forudbetaling.
Checks modtages ikke.

Navn (som det ønskes på navneskilt).

Adresse

Postnr.

By

Telefonnr.

Medlem af forening tilknyttet SSF

Jeg ønsker diætkost/diabetikerkost

Tilmelding modtages fra den 1. juli og så længe der er plads, dog senest 1. september 1999.

Tilmelding er ugyldig såfremt den modtages før den 1. juli 1999.

Denne tilmelding sendes til: Ulla Nørskov, Solbakkevej 67, 8600 Silkeborg.

Nyt fra foreningen

Onsdag 1. august er der *åbent hus* kl. 13–17. Derefter hver onsdag eftermiddag.

Torsdag 2. august er der *åbent hus* kl. 19–22. Derefter hver torsdag aften.

Onsdag 15. september er der *gotisk læsning* – studiekreds for medlemmer kl. 9.30–11.30. Derefter hver onsdag.

Kontingent

75 kr., par 100 kr.

Bestyrelse

- Grethe Jensen, fmd., Vesterholtvej 35,

Kraghede, 9382 Tylstrup ☎ 98 26 15 39.
E: grethe.jensen@city.dk

- Kirsten Aagaard Andersen, nstfmd., Haraldsgade 2, 9700 Brønderslev ☎ 98 82 10 17.

- Annalise Sørensen, kass., Hvilshøj Mark 125, Ø. Brønderslev, 9700 Brønderslev ☎ 98 81 14 49.

E: lis.s@post.cybercity.dk

- Gunnar Wiant Pedersen, sekr., Rødbøgevej 9, 9382 Tylstrup ☎ 98 26 17 45.

- Poul Birkholt, Peder Møllers Plads 4, 2/5, 9700 Brønderslev ☎ 98 82 55 03.

Hvidovre Slægtsforskere.

forening af slægtsforskere
oprettet den 1. august 1993.

Mandag 6. september kl. 14
Årsmøde i Ryterskolen.

Tirsdag 7. september
Indledning og præsentation af Internet.

Tirsdag 14. september
Gotisk læsning og billedscanning.

Tirsdag 21. september kl. 9.30
Besøg på landsarkivet.

Tirsdag 28. september
Udflugt til Viborg – mere senere!

Tirsdag 5. oktober
Gotisk læsning og scanning på storskærm til BK5.

Tirsdag 12. oktober kl. 9.30
Besøg på Rigsarkivet.

Tirsdag 19. oktober
Gotisk læsning/videofilm om Viborg-turen.

Tirsdag 26. oktober
Gotisk læsning og lav en "prøve-slægtsbog".

Tirsdag 2. november
Besøg på Herlev Lokalarkiv hos Tommy Christensen.

Tirsdag 9. november
Gotisk læsning og kortkopier til slægtsbog.

Tirsdag 16. november
Internet på storskærm.

Tirsdag 23. november
Besøg på Det kongelige Bibliotek.

Tirsdag 30. november
Gotisk læsning og folketælling på cd-rom.

Tirsdag 7. december
Gotisk læsning og Internet på storskærm.

Tirsdag 14. december
Juleafslutning.

Tid og sted

Aftaler om besøg på arkiver laves tirsdag før besøget. Har I nogle gode ideer, så lad os høre om dem. Hver mandag er der undervisning i vore forskellige pc-programmer og Internet, når I har husket at skrive jer på i kalenderbogen. Vi anbefaler, at så mange som muligt lærer at bruge "Microsoft publisher", da det er det program, der bedst passer til BK5 til billeder.

Efter jul mødes vi igen mandag 10. januar.

Vi mødes på Hvidovre Rytterskole, Hvidovre Kirkeplads 1. Mandag og tirsdag kl. 12-16: ☎ 36 47 34 44.

Kontingent

100 kr. om året – indskud 50 kr.

Bestyrelse

- Dan Olsen, Spurvehøjvej 17, st.tv., 2650 Hvidovre ☎ 36 78 86 42/fax 36 49 31 81. E: davao@post.tele.dk
- Grethe Sperling, kass., Ivar Poulsen, nstfmd., Eli Olsen, sekr., Jens-Chr. Nielsen revisor.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland

Tirsdag 5. oktober (FU)

Hans H. Worsøe, fhv. landsarkivar, cand.mag., Aabenraa: Uægte børn.

Når man arbejder med sin slægt, vil mange støde på børn født uden for ægteskab. Det kunne før i tiden få mange til at opgive arbejdet, men det er der ingen grund til, for der findes også kilder til deres historie bl. a. i amsarkiverne. Hvorledes man finder disse og andre spændende oplysninger om vore forfædre specielt i amsarkivernes store materiale, er emnet for aftenens foredrag.

Tirsdag 2. november (FU)

Peter Sørensen, lektor, cand.phil., Lystrup: Pioneren Otto Mønsted - Sig navnet...

Vi skal høre historien om en af Danmarks største forretningsmænd, Otto Møn-

sted, der er født på Lyngsbækgård på Mols, og som udviklede sig til en international matador. Foredraget vil omhandle hans opvækst og læretid hos købmænd i Ebeltoft og Grenaa, men naturligvis også Mønstedstid som storkøbmand og margarineproducent i Århus og ude i den store verden.

Lørdag 11. december

Juletur til Lyngby Kirke – hvor vi mødes kl. 13.30.

Kirken har fået en gennemgribende restaurering, og sognepræst Niels E. Førgaard vil fortælle os om kirken og dens historie. Efter besøget i kirken drikker vi kaffe og julehygger på Hoed Kro. Af hensyn til kaffebordet er tilmelding nødvendig - og skal ske til Willy Helbo, Stationsgade 4, 8570 Trustrup ☎ 86 33 41 32 senest 6.12.

Tid og sted

Hvis andet ikke er anført, foregår møderne kl. 19 i center "Posthaven", Posthaven 48 i Grenaa.

Kontingent

100 kr., par 160 kr.

Foredragsrække

Onsdage 15.9., 22.9., 29.9., 6.10. og 3.10. på Grenaa Bibliotek kl. 19-21

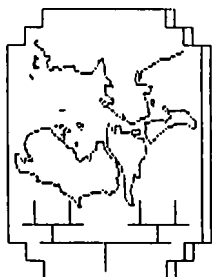
Børge Kjær, arkivar, Grenaa: Demokratiets udvikling i Danmark efter 1849 - set fra Djursland.

Foredragsrækken, der er arrangeret med tilskud fra Grundlovsjubilæumsfonden, var oprindelig planlagt til i foråret, men måtte

aflyses på grund af sygdom. Der er udarbejdet et hæfte med kommenterede kilder og litteraturhenvisninger til emnet. Hæftet kan købes på Grenaa Egnssarkiv ☎ 86 32 65 77 for 20 kr. Foredragene er gratis.

Bestyrelse

- Ib Asmussen, fmd., Krokusvej 10, 8500 Grenaa ☎ 86 32 31 71.
- Leif Ryttertoft, nstfmd., Fuglevænget 60 st. tv., 8500 Grenaa ☎ 86 30 08 78.
- Inga Witt, kass., Storegade 42 st. tv. 8500 Grenaa ☎ 86 32 77 39.
- Anna M. Antonsen, sekr., Enghavevej 10, 8500 Grenaa ☎ 86 32 49 88.
- Anni Reintoft, Ebeltoftvej 17, Øksenhølle, 8400 Ebeltoft ☎ 86 36 37 31.

Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt

Lørdag 25. september kl. 13 (FU)

Charlotte S.H. Jensen, arkivformidler, mag.art: Slægtsforskning på landsarkivet.

Torsdag 14. oktober

Stefan Andersen: Sådan fandt jeg min biologiske mor.

Mange adopterede nærer ønske om at finde sine biologiske forældre. SA vil bl.a. give vejledning i at finde de rigtige informationer de rigtige steder. Det kan være lidt af en jungle.

Torsdag 11. november

Erik Kann, genealog, Statens Øjenklinik: "Født i København".

Folketællingens lakoniske meddelelse "Født i Kbh." er for mange slægtsforskere lig med kaos og uoverskuelighed. Selvfølgelig er der mange flere at vælge imellem i

København, men dette til trods er det på ingen måde umuligt at arbejde med aner fra København. Vi får en gennemgang af de vigtigste kilder til brug for slægtsforskning i København, herunder samlingerne på Københavns Stadsarkiv.

Torsdag 2. december

Kaj Dreijer: Digerne omkring Lolland-Falster.

Derefter julehygge.

Tid og sted

Hvis ikke andet er anført, kl. 19.30 på Det gamle Bibliotek, Rosenvænget 17, Nykøbing F. Medbring drikkevarer til pausen.

Kontingent

110 kr., par 170 kr., arkiver/biblioteker 50 kr. Gæster 25 kr. ved foredrag.

Bestyrelse

- Ina Antonsen, fmd., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup ☎ 54 43 64 28.
- Kirsten Esbensen, nstfmd., Ejegodvej 21, 1.th, 4800 Nykøbing F. ☎ 54 85 19 33.
- Børge Antonsen, kass., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup ☎ 54 43 64 28.
- Ove Jørn Mortensen, sekr., Græsvænget 12, 4760 Vordingborg ☎ 53 77 36 58.
- Jette Stoltenberg, red., Hallingparken 7, 6.sal, 2660 Brøndby Strand ☎ 43 73 04 02.
- Erik Dyrborg, Gøgeurtvej 11, Marielyst, 4873 Væggerløse ☎ 54 13 64 01.
- Susanne Poulsen, Thorsensvej 30, 4800 Nykøbing F. ☎ 54 85 98 85.

Torsdag 16. september kl. 19

Besøg på Højreby Lokalhistoriske Arkiv.

Arkivleder John Grytner fortæller og viser rundt. Samkørsel fra Jernbanegade 8 kl. 18.30.

Torsdag 14. oktober

Ib Walbum: Om "Mormonarkivet", som foreningen har købt - og vejledning i brug af dette.

Torsdag 18. november (FU)

Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Formidling af slægtsforskning.

Hvordan sammensættes fundene fra arkivet til levnedsløb og familieskildringer?

Hvordan sammensættes den traditionelle slægtsbog med forslægt og efterslægt?

Torsdag 9. december

Julemøde – med hvad dertil hører.

Tid og sted

Hvis ikke andet er anført, holdes foredragene i "Medborgerhuset", Jernbanegade 8, 1.sal, Nakskov kl. 19. Husk kop eller krus.

Kontingent

75 kr., par 125 kr.

Bestyrelse

- Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov ☎ 54 92 09 61.
- Michell Nellemann, nstfmd./sekr., Winchellsgade 33, 4900 Nakskov ☎ 54 92 70 32.
- Anne Mette Jonsson, kass., Hoskiersvej 18, 4900 Nakskov ☎ 54 95 62 80.
E: amjon.fjem@nuc.dk
- Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov ☎ 54 92 20 11.
- Margrethe Nellemann, Østergade 8, 4900 Nakskov ☎ 54 92 83 29.

**Nordsjællands
Slægtshistoriske
Forening**

Onsdag 25. august kl. 19-21 på landsarkivet Jan Pedersen, Landsarkivet for Sjælland: I hvilke kilder finder vi de "almindelige" mennesker?

Mandag 20. september kl. 19 på Helsingelokalarkiv
Simon Steinfeldt Laursen, arkivar og museumsinspektør, Helsingelokalarkiv:
Edb og slægtsforskning.

Hvordan udarbejder vi en slægtsbog ved hjælp af edb, og hvordan scanner vi billeder?

Mandag 4. oktober

Charlotte S.H. Jensen, Landsarkivet for Sjælland: Slægtsforskeren og folkeminderne.

Onsdag 17. november kl. 19.15-20.45

Vi mødes ved Det kongelige Bibliotek "Diamanten", hvor vi vil få en orientering om billedsamlingen, således at vi ved senere besøg selv kan finde ind i og anvende arkivet.

Onsdag 1. december

Julemøde.

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt - kl. 19 på Allerød Bibliotek, Skovensvej 4 i Allerød.

Kontingent

100 kr., par 150 kr., gæster 20 kr. møde.

Bestyrelse

- Arne Kej, fmd., Stenhøjten 18, Heshbjerg, 3250 Gilleleje ☎ 49 71 72 32.
- Ib Hvidberg Hansen, nstfmd., Vesterbrogade 84, 3250 Gilleleje ☎ 48 30 15 95.
- Erik Maagensen, kass., Søllerødgårdsvej 4, 2840 Holte ☎ 45 80 09 94.
- Carl Bjerring Andersen, sekr., Ålholmparken 35, 3400 Hillerød ☎ 42 26 57 28.
- Åse Schelbeck, Gydevej 44 B, Esbønderup, 3230 Græsted ☎ 48 39 07 66.
- Kaj Agerholm Christensen, revisor, Gl. Frederiksborgvej 39, 3400 Hillerød.
- Lilly Hansen, Græsted Stationsvej 90, 3230 Græsted ☎ 48 39 16 05.
- Tove Jørgensen, Kongensgadevej 55, st., tv., 3200 Helsingelokalarkiv ☎ 48 79 84 56.
- Viggo Poulsen, red., Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted ☎/fax 48 71 50 46/48 71 57 00.

HORSENEGNENS SLÆGTSHISTORISKE FORENING

Onsdag 29. september

Sæsonstart med besøg på Hatting Sogns lokalhistoriske arkiv. Vi mødes i Hattingcenterets café kl. 19. Der bliver mulighed for at se, hvad lokalarkivet gemmer, der kan bruges af slægtsforskere.

Onsdag 27. oktober (FU)

Birgit Øskov, lærer, Nørresundby: Slægtsforskere: Lad os gøre noget - ved det!

Slægtsforskning: Er det små sedler med navne og årstal. ringbind og plastlommer, tavler og skemaer? Eller er det - også - sammenskrivning af alle notaterne, præsentation af materialet for „ikke slægtsfor-

skere“ og glæden ved at skrive fremfor manien med at samle?

Onsdag 17. november

Medlemsmøde i Kildebakkens festsal kl. 19. Vejledning for nybegyndere, erfaringsudveksling og flere små indlæg.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for foredrag og SLÆGTEN.

Kursusvirksomhed

Slægtsforskning v/ Bente Klercke trin 1: 25.-26.september, trin 2: 30.-31.oktober, trin 3: 20.-21.november.

Slægtsforskning v/ Bente Klercke onsdage 13.30-16.15 start 29.9. Henvendelse til FOF - Rosing Ræderske Aftenskole ☎ 75 62 81 22.

Kursus i slægtsforskning på pc v/ Ove Lauridsen 5 mandage 18.10-21.10 start 25.10. Henvendelse til AOF ☎ 76 25 99 99.

Tid og sted

Foredrag under Folkeuniversitetet er kl. 19 i bibliotekets foredragssal.

Bestyrelse

- Rasmus Reedtz, fmd., Stationsvej 40,

Hatting, 8700 Horsens ☎ 75 65 39 19.

E: ras.reedtz@get2net.dk

- Hanne Bjørn, nstfmd., Bregnevej 6, 8700 Horsens. E: hannebj@email.dk
- Arne Bassø Nielsen, kass., Vedbæksparken 10, 8700 Horsens ☎ 75 64 50 68.
- Anders Hansen, sekr., Strandpromenaden 36, 8700 Horsens ☎ 75 61 48 74.
- Ove Lauridsen, Birkeholm 38a, Egebjerg, 8700 Horsens.

Øvrige programmer

- fra de 10 regionale foreninger, der ikke abonnerer på SLÆGTEN, er flg. indsendt:

Koldinghus Forening af Slægtsforskere

7.9. Nynne Helge, Lyngby: Lad slægten fortælle – om interviewet som alternativ metode til slægtsforskning.

5.10.: Jens Møllerup, Rudkøbing: Brudte bånd knyttes over havet igen – om menneskeskæbner fra Langeland.

2.11.: Georg Søndergaard, Odense: Slægtsnavne og slægtsforskning.

7.12.: Peter Korsgaard, København: Brug af gamle kort i slægtsforskning.

Møder: Kl. 19.30, kirkesalen i Sct. Jørgens Gaard. – Fmd.: Søren Stengaard,

Jernbanegade 10, 6580 Vamdrup ☎ 75 58 39 46.

Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn

13.9.: Henning Holst, Lyngby: De nye kirkebøger.

11.10.: Karl Peder Pedersen, København: Amtsarkiver.

8.11.: Erik Kann, København: Min oldefar var færgemand.

13.12.: Henrik Zip Sane, Farum: Indvandrehistorie for slægtsforskere.

Fmd.: Anne Margrethe Krogh-Thomsen, Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke ☎ 47 17 92 51.

7. slægtsforskerdag i København

Havets slægter - slægter med tilknytning til søfart og skibsbyggeri belyses i 4 foredrag på *Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavns* Slægtsforskerdag lørdag 25. september på DSB-skolen, Folke Bernadottes Allé 7 ved Østerport St. - Hertil inviteres medlemmer af SSFs medlemsforeninger.

Tilmelding senest 30. august til formanden Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke ☎ 47 17 92 51.

Deltagergebyr: 100 kr. Frokost til 80 kr. kan bestilles. Medbragt mad kan indtages.

Program:

Kl. 8.45 Velkomst.

Kl. 9 Frank Allan Rasmussen, mus.

insp., Orlogsmuseet: Værft og værksted, Holmens håndværks-slægter gennem 300 år.

Spørgsmål - kaffe/the.

Kl. 10
Kl. 10.30 Frank Allan Rasmussen: Søofficersslægter til søs og i land.

Kl. 11.30
Kl. 13 Spørgsmål. - Kl. 12 Frokost.
Inga B. Thomas, stud.mag.,

Orlogsmuseet: Holmens faste stok - Nyboders stolte slægter.
Spørgsmål og kaffe/the.

Kl. 14
Kl. 14.30 Inga B. Thomas: Sømænd og sømandskoner - kaptajn, kone og dreng i den lokale søfart.

Kl. 15.30 Spørgsmål. Kl. 16 Afslutning.

DNK - et forsøg på et snigløb?

Debatindlæg - åbent brev til SSF og DHF.

af Henning Mathiesen, Ringstedvej 119, Lellinge, 4600 Køge ☎ 56 66 00 77.

Bliv ikke ked af det, kære læser, hvis du ikke ved, hvad de tre bogstaver i overskriften står for. Den Ny Kirkebog, betyder det, men man skal nærmest have ledt med forstørrelsesglas i slægtsforskerens medier for at kunne finde omtale af denne sag.

Hvis det går, som kirkeministeren prædiker, lukkes vore gamle kirkebøger fra år 2001 for sidste gang for præstens pen, og fødsel, vielse og død skal herefter indtastes i et centralt edb-register. Denne ændring er i realiteten at betragte som enhver anden ændring i den administrative arbejdsgang og kan dermed gennemføres af ministeren uden nogen behandling i Folketinget. Forarbejdet, der har været i gang siden 1995, er på nuværende tidspunkt langt fremme, og det ser umiddelbart ud til, at et tog er sat i gang, som ikke kan stoppes.

En repræsentant fra DNK-sekretariatet, Poul Juel Lauridsen, udtaler, at man har mærket meget lidt til protester mod projektet og opfatter dette, som om der er almindelig accept af DNK. Ikke desto mindre kan man nu se flere og flere udtale sig kritisk om projektet; disse udtalelser kommer for en stor dels vedkommende fra ministerialbogsførerne, hvem ministeren ellers havde forestillet sig skulle være mest lykkelige for DNK, eftersom det var netop denne personalegruppe, der skulle opleve en lettelse i arbejdspresset. Men da præsterne jo nu en gang befinder sig ude i sognene, må det da også være naturligt for disse, om de - som én af dem skriver - opfatter kirkebogen som *sognets bog*, som en værdifuld, historisk enhed og ikke blot som et arbejdsredskab for kontorphonale, det være sig i den centrale såvel som den decentrale administration. Det er klart, at der blandt ministerialbogsførerne kan tælles både tilhængere og modstandere af DNK, men det er værd at lægge mærke til, at ingen tilsyneladende har klaget over at skulle arbejde med de "gamle, tunge kirkebøger".

Derimod har flere modstandere blandt ministerialbogsførerne slået sig sammen om protestskrivelser, som endda kan rekvireres af andre og blot forsynes med underskrift. Efter protesterne fra ovennævnte gruppe begynder nu menighedsrådene at komme op af stolene; i januar-nummeret af *Menighedsrådenes Blad* er der fire indlæg, hvoraf nogle er fra flere menighedsråd i fællesskab. Alle udtrykker de vrede og forbløffelse over, at et så vigtigt emne ikke har været bestemt for en offentlig debat.

Årsagen til, at man i kirkeministeriet har registreret så få protester indtil nu, skal muligvis søges i, at DNK hidtil har været næsten "omvendt markedsført". Ministeren hævder (svar i bl.a. *Menighedsrådenes Blad* 10/1998), at processen med DNK hele tiden har forløbet i åbenhed. Man kan naturligvis ikke afvise, at der er foregået en dialog med (eller orientering til?) Præsteforeningen og Kordegneforeningen, som repræsenterer de mennesker, der skal arbejde i det daglige med kirkebøgerne, samt at der er udsendt en 14 sider lang orientering om brugen af det nye system til menighedsrådene. Men hvad med den almindelige borger? Hvilke chancer for orientering, endsige debat, har *han* fået? I dagspressen er emnet stort set kun behandlet positivt neutralt, formentlig på baggrund af udsendte pressemeddelelser.

Hvorfor interessere sig for en kirkebog, som først får forskningsmæssig aktualitet, når *jeg* ikke længere har gavn af den? Som slægtsforsker må jeg tænke på mine efterfølgende kolleger. Jeg mener, jeg bliver jo ikke færdig, der bliver også noget til dem at gøre. Men hvilke oplysninger bliver der tilbage i Den Nye Kirkebog efter en borgers død? Vil der f.eks. kun være navn, fødsels- og dødsdato, alt andet slettet; eller vil der kun være oplysninger om personer født den 1. og 15. i en måned? Hvordan vil det være muligt at få adgang til kirkebogens oplys-

ninger, hvis de kun eksisterer som digitalt fruller på små plasticskiver? I dag findes detaljerede regler for, hvilket papir og blæk, der skal anvendes til vore kirkebøger, men hvordan vil man i praksis kunne lægge tilsvarende retningslinier for et medium, hvis udvikling ingen, ikke engang Margrethe Vestagers projektudvalg, har en jordisk chance for at forudsige? Et grundlæggende krav må være, at en kirkebog skal kunne læses med det blottede øje uden brug af hjælpemidler! De to bøger, hoved- og kontrabogen, må "ingen nat opbevares under samme tag" - hvorledes klarer man denne sikkerhedsforanstaltning med en central database? For den kan vel i sagens natur ikke findes to steder.

Det er min opfattelse, at kirkeministeren og tilhængerne af DNK er hoppet på et af tidens store modeluner uden en egentlig vurdering af, hvorvidt det virkelig er nødvendigt. Tastefebere breder sig ud i alle kroge hjulpet på vej af "økonomiske hensyn", og snart kan vi samle os i store sukkerkor, der bryder ud i jammer, når onlineforbindelsen lukker ned!

Bortset fra en neutral, måske positiv, orientering fra en cand.mag. i Århus (SLÆGTEN 18, 1998) har vi som slægtsforskere intet hørt om DNK i SLÆGTEN. Jeg tror, det er

rigtigt at antage, at de fleste slægtsforskere ikke bryder sig om tanken om en elektronisk ført kirkebog. I *Slægthistorisk Selskab for Østsjælland* tager vi klart afstand fra DNK. Men så spørger jeg bare:

Hvor står Sammenslutningen af Slægthistoriske Foreninger, og hvad er Dansk Historisk Fællesråds holdning, når vi står overfor en så betydningsfuld og afgørende sag som at afskaffe et 350 år gammelt - og velfungerende - registreringssystem som sognenes kirkebøger? Skal tavsheden tolkes som samtykke? En udmelding efterlyses, og ikke mindst synes jeg, at det er *nu*, disse samlende organisationer skal vise handling. Jeg mener godt, en del af vores kontingent kan gå til et frimærke til kirkeministeriet!

Efterskrift

Kirkemisteriet lader til at stå fast på beslutningen om indførsel af DNK, idet firmaet Hewlett-Packard har vundet licitationen på det tekniske udstyr og begynder leverancer til udvalgte forsøgs-sogne i juli 1999.

Sognepræst Sten Vedstesens, Tingvej 3, Brøns, 6780 Skærbæk, har gennemgået hele sagsforløbet omkring DNK med udførlige belæg i ministeriets egen rapport. Interesse-rede kan finde det på hjemmesiden: www.frihedsbrevet.dk

Uffe Ellemann-Jensens spanske afstamning – endnu en gang

af Ole Bech Knudsen, Jyllands Allé 2, 3.tv., 8000 Århus C ☎ 86 11 55 47.

I sidste nummer af SLÆGTEN bragte jeg en artikel om Uffe Ellemann-Jensens familie-overlevering om afstamning fra en spanioler, som var i Danmark under Napoleons-krigene.

Artiklen indeholdt en oversigt over Uffe Ellemann-Jensens første 63 aner, altså tilbage til hans tiptipoldeforældre. Ifølge overleveringen skulle Uffes tiptipoldemoder have tjent på herregården Wedellsborg i Husby Sogn, og dér have haft et lille eventyr med en spansk soldat i 1808. Dette rendez-vous

resulterede i Uffes tiptoldemoder, som således må være blevet født 1808/09.

Desværre er Husby Sogns kirkebog først bevaret fra 1813. Imidlertid viste en grundig undersøgelse, at ingen af Uffes tiptoldemødre tilsyneladende var født i Husby Sogn, og blandt de 8 tiptoldemødre var kun ane nr. 23, Maren Nielsdatter, født udenfor ægteskab. Hun blev i folketællingerne optegnet som født i Veflinge Sogn, men dåben var ikke anført i sognets kirkebog. Ved at følge hende senere i til- og afgangslisterne

lykkedes det dog at konstatere, at hun var uægte datter af møller Niels Larsen i Røde Mølle, Vigerslev Sogn (Vigerslev Sogns afgangsliste 1831, da Maren rejste hjem til sin stedfader Rasmus Jørgensen i Forhaugestedet i Væde, Veflinge Sogn).

Ane nr. 23, Maren Nielsdatters fødsel

Det ærgrede mig, at det åbenbart ikke kunne lade sig gøre at finde Maren Nielsdatters dåb og dermed få den fulde sikkerhed for faderskabet. Men heldigvis er slægtsforskere et utroligt hjælpsomt folkefærd, og kort tid efter artiklens fremkomst blev jeg ringet op af Ulla Hilbert fra Brøndby, som kunne fortælle mig, at hun ved hjælp af mormornens mikrokort over diverse danske dåbs- og vielseshandlinger havde fundet frem til, at Maren Nielsdatter var døbt i Odense Vor Frue Sogn 9. september 1809. Et opslag viste, at moderen Ane Pedersdatter, da tjenende vægtervagtmester Rasmus Rasmussen, 1. september 1809 havde født en datter, som i dåben blev kaldet Maren. Som barnefader blev udlagt Niels Larsen Møller i Røde Mølle.

Det var rart at få denne dåb på plads. Nu kunne det noteres, at alle Uffes 8 tipoldemødre ifølge kirkebøgerne var af dansk oprindelse, og familieoverleveringen lod sig altså ikke bevise eller antyde ud fra de primære kilder.

Reaktioner

Jeg modtog i januar måned en del forskellige reaktioner på artiklen. Flere kunne berette om tilsvarende familieoverleveringer om afstamning fra Napoleons spanske hjælpetropper, men alle beretninger var karakteriseret af ikke at kunne dokumenteres ud fra det samtidige kildemateriale.

En enkelt mente, at man ikke altid kunne stole på, hvad præsterne skrev i kirkebøgerne, et synspunkt som jeg naturligvis ikke kan bestride. Men i sådanne tilfælde bevæger vi os som slægtsforskere ud på endda særdeles gyngende grund. Kirkebøgerne er de absolut primære kilder til vores slægtsundersøgelser, og hvis der ikke foreligger

andre samtidige kilder, som modsiger kirkebøgerne indhold, skal der meget overbevisende og sandsynliggørende argumenter til, for at vi kan betvivle præsternes optegnelser. Hvor havner vi ellers henne? Al slægtsforskning ville komme til at bygge på ubeviste påstande. Og til denne kategori hører langt de fleste familieoverleveringer desværre. Det skal selvfølgelig ikke forhindre os i at bringe disse traditioner og legender i slægtsbøgerne, men det bør klart tilkendes gives i teksten, at det drejer sig om overleveringer, som det ikke har været muligt at eftervise i kilderne.

De fleste læsere, jeg havde kontakt med, betvivlede ikke artiklens indhold, men var mere interesseret i at høre om Uffe Ellemann-Jensens reaktion. Blev han sur? Eller godtog han, at familietraditionen næppe var rigtig? - Begge læsernes spørgsmål kan besvares med et nej.

En enkelt læser havde dog fået det forkerte ben først ud af sengen. Vedkommende mente, at Maren Nielsdatters moder Ane Pedersdatter nok var en søster til møller Niels Larsens hustru Margrethe Pedersdatter, og at mølleren blot havde taget sin niece i huset, indtil hun kunne slutte sig til sin moder efter dennes ægteskab med Rasmus Jørgensen i Forhaugestedet, Veflinge Sogn. Og hvis det, at man havde sin svigerindes barn boende, skulle medføre, at man påduttedes faderskabet til barnet, så var det en farlig tilværelse.

Vedkommende læser syntes, at Uffes historie tværtimod lød overmåde sandsynlig, tiden, stedet og de facts, som forelå, taget i betragtning. Læseren var så sur over artiklens indhold, at han mente, jeg var en "beserwiser".

Ak ja! Hvad skal man sige til sådan et brev? Ikke én eneste kildehenvisning til at underbygge meningen! Heldigvis havde jeg selv allerede undersøgt hypotesen og konstateret, at møllerkonen Margrethe Pedersdatter ikke havde nogen søster ved navn Ane Pedersdatter. I modsætning til min kritiker havde jeg således kildegrundlaget i orden! Det viser endnu en gang, hvor forsigtig

tig man skal være med familieoverleveringer. De bygger nemlig oftest på tro, ønske og overbevisning og ikke på veldokumenterede facts.

Uffes reaktion

Men hvordan reagerede Uffe Ellemann-Jensen da? Jeg korresponderede et par gange med ham, og han var naturligvis skuffet over, at det ikke var lykkedes at finde frem til spanioleren. For spansk blod var der altså i familien, det viste ikke blot det iltre blod, men også mændenes skægfarve, en blanding af sort/rødt/hvidt, som skulle være karakteristisk i Castilien.

Uffes humoristiske sans fornægtede sig heller ikke. Han havde konstateret en vældig lighed med den spanske hærfører Marquis de Romanus profil fra hans sarkofag og havde derfor altid mistænkt ham for at være forfaderen.

I et af sine breve præciserede Uffe Ellemann-Jensen forøvrigt, at familieoverleveringen skulle vedrøre hans farfars bedstemor, altså enten ane nr. 17, Anne Findsdatter, født 1809, eller ane nr. 19, Ane Pedersdatter, født 1806. Da sidstnævnte er født før spaniolerens ankomst, kan sagen kun dreje sig om Anne Findsdatter.

Anne Findsdatter

Hun var som nævnt født 1809 i Gribsskov, Vissenbjerg Sogn, og døbt 14. maj. Hendes forældre var husmand Find Larsen (1776-1849) og hustru Maren Pedersdatter (1777-1867), som var blevet gift 14. november 1801 i Rørup. De fik 9 børn med jævne mellemrum: Lars 1802, Maren 1804, Peder 1806, Anne 1809, Stine Marie 1812, Ole 1813 (d. 1816), Karen 1816, Ole 1818 og Hans 1822, alle født i Vissenbjerg Sogn. Umiddelbart er der ikke meget, der tyder på, at Anne Findsdatter skulle være et resultat af mødet med en spanioler ude på Wedellsborg i Husby Sogn.

Hendes fader Find Larsen blev født 1776 i Kræmmerhuset, Rørup Sogn, og døbt 18. februar, som søn af husmand Lauritz (Lars) Jørgensen (ca. 1743-1808) og hustru Anne

Findsdatter (ca. 1753-1811).

Og hendes moder Maren Pedersdatter fødtes 1777 i Hækkebølle, Rørup Sogn, døbt 9. november, som datter af bolsmand Peder Markusen (ca. 1736-1811) og hustru Maren Andersdatter (ca. 1734-1812).

Når vi ser på navnene for Find Larsens børn, er det første barn opkaldt efter farfaderen, det næste efter mormoderen, det tredje efter morfaderen, og det fjerde, Anne Findsdatter, efter sin farmoder Anne Findsdatter. Det virker ikke sandsynligt, at Find Larsen skulle have ladet sin moder lægge navn til en eventuel uægte datter, stammen fra hans hustrus eventuelle eventyr med en spanioler.

Derimod kan det konstateres, at Anne Findsdatter (den yngre) sikkert meget tidligt blev sendt ud at tjene, og ved konfirmationen 1823 opholdt hun sig i Tommerup Sogn. Herefter træffes hun først igen ved folketællingen 1834, da hun som sy pige boede hos sin moster Johanne Pedersdatter og dennes mand husmand og skrædder Lars Pedersen i Eskør, Husby Sogn. Hun benævnes som deres plejedatter!

Nær Wedellsborg

Nu er vi altså endelig nået ud tæt på Wedellsborg. I Eskør boede Anne Findsdatters moster Johanne Pedersdatter (født 1783 i Rørup Sogn). Hun var i 1820 blevet gift i Husby (Gelsted kirkebog) med den ca. 20 år ældre enkemand Lars Pedersen. Johanne Pedersdatter fik ikke selv børn og har vel derfor ret naturligt taget sig af et af søsteren Maren Pedersdatters mange børn.

At Anne Findsdatter således i familieoverleveringen skulle omtales, som "pigen uden fader" kunne eventuelt forklares med, at hun havde været sat i pleje hos mosteren og måske ikke havde været meget hjemme i Gribsskov, Vissenbjerg Sogn. For hendes fader Find Larsen døde først 1849, da Anne var 40 år, så hun må så rigelig have kendt ham?

Her vil tilhængerne af familieoverleveringen naturligvis også fremhæve, at Anne Findsdatter var sat i pleje, fordi faderen

ikke ønskede at have hende hjemme, da hun blev betragtet som en spaniolerdatter. Blot mærkeligt, at hun så er opkaldt efter Find Larsens moder, altså Annes sandsynlige far-moder!

Intet spansk blod

Nej, de samtidige kilder tier om spansk blod. Tværtimod viser de, at Anne Findsdatter fødtes 1809 som fjerde barn i ægte-skabet mellem Find Larsen og Maren Pedersdatter og i dåben opkaldt efter sin far-moder.

Vi er havnet i den klassiske situation, hvor familieoverleveringen siger ét, men kilderne noget andet. En forklaring på hi-

storiens opståen kunne som sagt være pleje-forholdet hos mosteren i Husby Sogn, hvor også herregården Wedellsborg ligger. Og der havde vitterligt været en del spaniolere på herregården under Napoleonskrigene, jævnfør *Slægtsbog for Slægten efter Spanien Augustin Miquelsen*, udgivet 1957 af Svend Aage Maarsøe.

Der har været rigelig basis for familiele-gender og traditioner, som ved forskydning-er og vandrehistorier kan have bredt sig til andre slægter.

Så Uffe Ellemann-Jensen vil sikkert hæge om sin familieoverlevering, men påvises i de samtidige kilder, kan den ikke.

Spaniolerbørn

af Poul Dam, Sortedam Dossering 29, 2200 København N ☎ 35 35 96 36.

Det er naturligt, at man kan have lyst til at efterprøve en og anden romantisk familie-tradition, sådan som det gøres i Ole Bech Knudsens opstilling af Uffe Ellemann-Jen-sens anetavle i *SLÆGTEN* nr. 19. Det kon-krete tilfælde kan imidlertid udvides til det generelle spørgsmål, hvorvidt traditionerne om de fynske pigers forhold til "spanioler-ne" i det hele taget er stærkt overdrevne. Det er for så vidt behandlet tidligere, idet der findes en lille artikel af landsarkivar Harald Hatt om emnet: De fynske Kirkebø-ger og Spaniolerne 1808, i *Fynske Årbøger*, bd. 1, hæfte 2, 1940 (og i tilknytning hertil endnu en lille artikel af samme forfatter: De fynske Kirkebøger og de fremmede Tropper i 1808, i samme årbøger, bd. 2, hæfte 1, 1942). På grundlag af den i 1938 afdøde personalhistoriker Vilhelm Krarup-Jensens gennemgang af kirkebøgerne fra Fyns Stift konkluderede Hatt, at der i alt kun blev født 17 børn med spanske fædre på Fyn og Lan-geland (at Hatt ikke fik med, at kirkebøger-ne fra 6 langelandske sogne, hvoraf de 4 var blandt dem, hvor "spaniertæthed" var størst, først er bevaret fra 1813, er sært!). Hatt og hans hjemmelsmand havde kun fun-det to på Langeland, men mon det kan sva-

re til virkeligheden? Den langelandske tradi-tion har jo været meget sejlivet, som man bl.a. kan se af F. Ahlefeldt-Laurvigs *Gene-ralen*, bd. 2, 1928 (jeg tror meget gerne, at den spændende erindring om den eksotiske invasion voksede sig større med tiden, men at den, hvad børnene angik, skulle bygge på kun 2 tilfælde, forekommer mig helt utrol-igt).

Skjulte spaniolerbørn

Man må spørge, om alle børn med spanske fædre virkelig blev registreret som sådanne i kirkebøgerne. Dels synes mange børn, født eller i hvert fald avlet uden for ægte-skab, i almindelighed at være blevet regi-streret som ægtefødte i 1800-tallets første årtier – den officielle statistiske oversigt over befolkningsforholdene i 1800-tallet: Befolkningsforholdene i Danmark i det 19. Aarhundrede, i *Statistisk Tabelværk*, 5. rk., litra A, nr. 5. Udg. af Statens Statistiske Bureau, 1905, siger udtrykkeligt, at tallene for uægtefødte før 1840 må anses for at væ-re for små, hvorfor man ikke vil anføre dem. Dels er det meget tænkeligt, at adskil-lige af de pågældende mødre har nået at indgå ægteskab i god tid inden nedkomsten,

og så er børnene selvsagt registrerede som ægtefødte. Hvertil selvfølgelig kommer, at der ikke er grund til at tro, at spanierne kun "fik deres vilje" med ugifte piger. "Pater est"-reglen bør ikke forlede nogen til at anse alle gifte koner for at have været 100% tro. Det er de ikke i dag, og det har de nok aldrig været. For øvrigt er de virkelige forhold ofte blevet maskeret bevidst. Det sker såmænd også i vore dage.

Spanierne kom til Danmark i marts 1808, og hovedparten fra Fyn og Langeland tog bort med den engelske flåde i august. På Langeland strakte den spanske "invasion" sig fra 24. april til 21. august, og den omfattede fra små tusind mand i begyndelsen til ni tusind i det sidste par uger. Eventuelle spansk-forårsagede graviditeter må for størstedelens vedkommende stamme fra sommermånederne, d.v.s., at en del af dem næppe nok har været erkendt, før spanierne forlod øen. De fleste børn med spanske fædre må så være født i forårsmånederne 1809 (det er lidt ærgerligt, at Ole Bech Knudsen ikke har eftersøgt den litteratur om spaniernes Danmarksophold, der faktisk findes i beskedent omfang. Hans historiske rids er afskrift fra noget så enkelt som *Danmarkshistoriens hvornår skete det* fra 1977).

Jeg tror altså, at en del "spaniolerbørn" blev opført som ægtefødte børn i helt danske ægteskaber. Det har så meget lettere kunnet lade sig gøre, som det på de sydlige øer var meget almindeligt, at det første barn i et ægteskab kom endog meget hurtigt.

J.R. Hübertz fortæller i *Beskrivelse over Ærø. Et historisk-topographisk Forsøg*, Kbh. 1834 (genudg. 1919), at der på øen var det ganske sædvanligt, at en brud var frugtsommelig, og at det kun blev anset for en skam, hvis man måtte hente jordemoderen før brylluppet.

Selv i de åbenbart hyppige tilfælde, hvor traditionen om de spanske forfædre ikke lader sig bestyrke af kirkebøger og andet skriftligt materiale, betyder dette forhold næppe uden videre, at traditionerne kan afvises. Generne taler undertiden et meget overbevisende sprog. Kombinationen "helt

sort hår og brune øjne" virker som et spansk fremtoningspræg, som optræder dominant eller i hvert fald påfaldende hyppigt i nogle slægter med en langelandsk baggrund. Der har ganske vist altid været et mørkt indslag i den syddanske befolkning, måske genetisk forklaret ved de vendiske bosættelser i middelalderen, men det har navnligt givet sig udtryk i mørkblondt hår og grå øjne. Det forekommer mig ikke muligt at ignorere den fysiske arv – hvis den ikke er spansk, må den have en anden forklaring.

Jeg kender en slægt, der har en tradition om spansk arv, og som i de tre generationer, jeg har mødt, frembyder markante eksempler på et endog meget påfaldende spansk (ja, sigøjneragtigt) fremtoningspræg. Nogle af slægtens kvinder har jeg kendt gennem et halvt århundrede, fra de var unge, til de blev gamle, og de var livet igennem lige til at sætte på scenen i anden akt af Verdis *Troubadouren* – den, der foregår i sigøjnerlejren. Det er imidlertid sådan, at den person, som skal have bragt den spanske arv ind i slægten, og som kom fra den relevante del af Langeland, efter alle kirkebogsoplysninger var af rent dansk afstamning, og – endnu mere besværligt – blandt sine kirkebogsdokumenterede forfædre ikke havde nogen, der var født i den interessante periode fra slutningen af 1808 til midten af 1809, men et par, der var født i 1814. Hvis der virkelig har været en spanier – og som sagt: En eller anden forklaring på det spanske udseende må der være – har det været en desertør, der blev i Danmark i 1808. Af den slags var der notorisk nogle stykker, men hvor mange? Her er det en vanskelighed, at den næste folketælling først kom i 1834, og i løbet af de 26 år mellem 1808 og 1834 kan døden have hentet de fleste, ikke mindst af den slags løse fugle, som man kan tænke sig, at nogle af desertørerne udviklede sig til. De burde kunne findes i kirkebøgernes tilførsler over døde, men mon præsterne var særlig omhyggelige med at bogføre dødsfald, der ikke vedkom egentlige menigheder? Og blev en spansk straten-

røver, der ikke en gang var "rigtig" kristen, overhovedet begravet i indviet jord? Jeg kan meget vel tænke mig, at nogle af desertørerne forsvandt uden skriftlige spor.

Det hele er meget mystisk, men de pågældende slægtspræg er altså sådan, at det trodser almindelig sund fornuft at skulle formode, at der aldrig har været nogen spanier. Hans eksistens er blot gemt i tåger.

Om "Uffe Ellemann-sagen" blot dette: Jeg synes, at man skal se nærmere på anerne 16, 17, 23 og 58, der alle er født i den relevante periode, måske navnlig på ane nr. 58.

Generelt vil jeg opfordre andre, der måtte eftersøge en spansk forfader til at være op-

mærksom på drenge, der blev døbt Johan. Det var et uhyre sjældent navn i landsog-
ne på den tid og kunne være udtryk for opkald efter en Juan. Navnet forekommer således i den ovenfor omtalte slægt, og det kan ikke forklares ved noget andet opkald.

Redaktørens kommentar

Poul Dams indlæg og henvendelserne til Ole Bech Knudsen efter artiklen her i bladet viser, at SLÆGTEN lever op til sin "undertitel" *Forum for slægtshistorie*: Ved at lade sine forskningsresultater offentliggøre i bladet skabes kontakt til andre slægtsforskere med samme interesse til gensidig inspiration!

Fuglsang-mordet

af Frede Storborg, Arnakvej 8, 8270 Højbjerg ☎ 86 72 52 53.

I slægtshistorie og lokalhistorie støder man ofte på mere eller mindre fantastiske overleveringer, knyttet til navngivne eller unavngivne personer. For slægtsforskeren er det en interessant opgave at efterforske sådanne beretninger. I nogle tilfælde viser det sig, at historien slet ikke kan verificeres, men at den snarere kan modbevises, mens det i andre tilfælde viser sig, at der er noget om snakken. Som slægtsforsker skal man anstændigvis kun viderebringe en sådan historie, hvis den kan verificeres. I modsat fald må man skrive, at der kun er tale om en mundtlig overlevering, der ikke er sand. I sidste nummer af SLÆGTEN behandler Ole Bech Knudsen netop en sådan mundtlig overlevering, nemlig Uffe Ellemann-Jensens påståede spanske aner.

I min barndom i 1950'erne i Vejrumbro, en landsby 10 km øst for Viborg, hørte jeg min nu afdøde far, smedemester Aage Sørensens, fortælle en historie om, at en gårdmand på egnen engang var blevet skudt af sin søn med et jagtgevær. Sønnen var derpå roet ud på Vejrum Sø og havde skudt sig selv. Min far var flyttet til Vejrumbro i 1942 og havde hørt historien af nogle af de

ældre mennesker i byen. Han mente, at mordet havde fundet sted omkring 50 år tidligere, altså omkring 1890. Dengang blev en smedje kaldt "Den sorte Avis", fordi man her fik nyheder at vide. Smedjen var et slags samlingssted i landsbyen, hvor landmændene snakkede, mens de ventede på, at smeden fik skoet deres heste eller repareret deres landbrugsredskaber.

Da jeg mange år senere var begyndt at arbejde med slægtsforskning og havde lært at jonglere med kirkebøger og folketællinger, fik jeg lyst til at efterforske den gamle overlevering for at undersøge, om det var en gammel skrøne, eller om der var noget om snakken. Det viste sig, at mordet havde fundet sted omkring 30 år tidligere end påstået, nemlig søndag den 19. september 1858. I kirkebogen for Vejrum Sogn (Sønderlyng Herred, Viborg Amt) stod anført følgende under "Døde Mandkjøn":

Død den 19.9.1858, begravet den 24.9.1858, Niels Laursen, Gaardmand af Storefuglsang i Vejrum Sogn, født i Lunddorf, død i Vejrum, 60 år. Skudt af sin egen Søn.

Død den 19.9.1858, begravet den 23.9.1858 på Vejrum Hede. Peder Nielsen, Søn

af Gaardmand Niels Laursen i Store Fuglsang, født og død sammesteds, 36 år. Fadermorder og Selvmorder.

Der var altså substans i den gamle beretning, selv om der var gået næsten 75 år, fra den fandt sted, til min far havde hørt den, da han var flyttet til sognet. På Statens Avisarkiv i Århus fandt jeg Viborg Stiftstidende for dagen efter mordet, nemlig mandag den 20. september 1858. Her stod følgende:

En af de meest skrækelige Misgjerninger: Et Fademord og tillige et Dobbeltmord har igaar Morges fundet Sted i Fuglsang i Veirum Sogn, Sønderlyng Herred, omtr. 1½ Miil herfra Byen, idet Gaardmand Niels Laursen er bleven skudt af en af hans Søner, en Karl på 36 Aar, som dernæst har skudt sig selv. De nærmere omstændigheder herved fortælles saaledes: Sønnen, der det meste af Natten havde været ude paa Sviir, Noget han var meget forfalden til og tillige ondsksfuld, kom først hjem henimod Morgenstunden og gav da sin Harmes Luft over at Faderen havde solgt en Hund. Paa Opfordring af Moderen, at han skulde gaae ud og lægge sig i sin Seng, fjernede han sig; men et Par Timer efter, da Husets Folk vare komne paa Benene og Faderen gaaet ud i Gaarden, overfaldt Sønnen ham her og bringte ham et Slag i Hovedet med en Øxe. Konen og to voxne Døttre kom nu til og

hindrede Sønnen fra at fortsætte med at slaae Faderen; men derpaa sprang den uaturlige Søn hen og snappede et Gevær, lagde an paa Faderen og skjød ham. Faderen udaandede dog ikke strax, men ledet af Konen og den ene Datter mægtede han at gaae ind i Huset, og efter at han her havde udtalt sin sidste Villie, døde han. Skuddet havde truffet ham øverst i Maven og Geværet var ladet med saakaldte Rævehagl. Strax derefter saaes Ugjerningsmanden at løbe ned til Nørreaa og i en Baad at roe ud imellem nogle Stiiv: der hørtes et Skud - Fadermorderen havde holdt Dom over sig selv! Efter den Stilling Liget fandtes i har Skuddet været øieblikkeligt dræbende og Hovedet var aldeles massacereret.

Den følgende dag omtaltes mordet i andre af landets aviser, bl.a. Aarhus Stiftstidende og Randers Amtsavis. Om onsdagen var beretningen også nået til hovedstaden, og man kunne på forsiden af Berlingske Politiske og Avertissements-tidende læse følgende:

"Viborg Avis" meddeler en forfærdelig Forbrydelse, idet en 36-aarig Bondekarl i en 1½ Miil derfra liggende Bondeby først har skudt sin Fader og derpaa sig selv. Vi skulle imorgen meddele det udførligere.

Dagen efter gentog Berlingeren den samme historie ordret fra Viborg-avisen. Jo, også dengang var kriminelle handlinger godt avisstof!

År 1858, Lørdagen den 19. September om Eftermiddag
kl. 1 i Politisystemet i Viborg blev fundet
Gaardmand Niels Laursen og hans Søn Karl i
Veirum Sogn for at være blevet dræbt. Anledningen af
Karl Laursen og hans Søn Niels Laursen
er af Jans Poin Seder Nielsen i Viborg bl. a.

De første linjer af forhøret i politi- og ekstraretsprotokollen.

På landsarkivet i Viborg fandt jeg forhøret om drabet i Politi- og Ekstraretsprotokollen, hvor moderen og søskende til drabsmanden

samt naboer vidnede om sagen.

Forhøret, der fylder næsten 11 sider, bekræfter i detaljer avisernes beretning: Den

36-årige Peder Nielsen havde lørdag aften været på druk på "Veirumbrohuus Kroe" og var kommet hjem ved halvfire-tiden søndag morgen. Efter at have været inde i sit kammer i et af gårdens udhuse et par timer kom han ud, og under et skænderi med faderen, fordi denne havde solgt en hund, havde han slået faderen ved det ene øje med bagen af en økse. Derefter havde han affyret et skud mod faderen med sit jagtgevær, der var ladt med rævehagl. Skuddet havde ramt faderen ned for brystet og i den ene arm, men var ikke øjeblikkeligt dræbende. Faderen var støttet til sin datter, vaklet ind i stuen og sat sig på en stol. Der havde han ytret ønske om, at konen efter hans død ville sidde i uskiftet bo. En halv times tid senere døde han. Umiddelbart efter skuddet var Peder Nielsen gået ned mod Vejrum Sø med sit gevær, roet en båd ud i søen og ind i nogle siv, hvor han havde skudt sig selv mellem øjnene. Ud fra den stilling, han blev fundet i, havde han trykket på aftrækkeren med den ene fod (Vejrum Sø er siden groet til med siv og rør, efter at man 1912 ændrede Nørreåens løb).

Peder Nielsen havde altid boet hjemme i forældrenes gård med undtagelse af årene 1848-1851, hvor han ifølge moderen var i krigstjeneste. Vidnerne fortalte endvidere samstemmende, at Peder Nielsen var ved sin forstands fulde brug, og at han var omgængelig og gik stille hen, når han var ædru. Når han derimod havde drukket brændevin - hvad han ofte gjorde - blev han meget aggressiv og brugte en farlig mund mod sine forældre.

Som anført i kirkebogen blev faderen Niels Laursen nogle dage senere begravet på Vejrum Kirkegård, mens sønnen Peder Nielsen dagen før faderens begravelse blev begravet på Vejrum Hede (de dengang lyngklædte arealer nord for Vejrum By - i dag hedder det officielt Vejrum Nørre-mærk). På den tid måtte selvmordere ikke begraves i indviet jord. Ofte blev de dog begravet i kirkegårdsdiget for at være så tæt på kirkegården som muligt. Dette blev først ændret 1867, da selvmordere fik lov til at

blive begravet i indviet jord. Da Peder Nielsen foruden at være selvmorder også var fadermorder, blev han ikke begravet i kirkegårdsdiget, men blev begravet i det, der kaldes "et trebundet skel", dvs. hvor tre sogne støder sammen. Skammen over hans ugeringer var så stor, at der skulle tre sogne til at bære den! Der står ikke anført nogen steder, hvor på Vejrum Hede han blev begravet. Enten har det været, hvor Vejrum Sogn støder til Tapdrup og Rødding sogne, eller hvor Vejrum Sogn støder til Rødding og Viskum sogne, sandsynligvis det første. Ifølge beretningen, som min far fortalte mig, blev han begravet om natten, og det gevær, som han havde forøvet ugeringerne med, fik han med i graven. Hans bror havde imidlertid syntes, at det var synd, at et godt gevær skulle ligge i jorden til ingen verdens nytte, og han skulle så have gravet det op igen.

Ved yderligere efterforskning i kirkebøger, folketællingslister, skifteprotokoller, lægdsruller og brandforsikringsprotokoller har jeg prøvet at stykke et mere udførligt billede sammen af den hårdt ramte familie.

Peder Nielsens forældre

Ane nr. 2-3: *Niels Laursen*, f. 1798 i Lunddorf, Viskum Sogn, døbt 29.4. i Viskum Kirke, d. 19.9.1858 på St. Fuglsang, Vejrum Sogn, begr. 24.9. fra Vejrum Kirke, gift 30.11.1821 i Vejrum Kirke med *Birthe Pedersdatter*, f. 1802 på St. Fuglsang, Vejrum Sogn, døbt 21.7. i hjemmet, fremstillet 15.8. i Vejrum Kirke, d. 2.6. 1861 på St. Fuglsang, Vejrum Sogn, begr. 8.6. fra Vejrum Kirke.

Bedsteforældre

Ane nr. 4-5: *Lauritz Nielsen*, f. 1762 i Lunddorf, Viskum Sogn, døbt 18.7. i Viskum Kirke, d. 1.12.1846 i Lunddorf, Viskum Sogn, begr. 12.12. fra Viskum Kirke, gift 20.11.1793 i Tapdrup Kirke med *Mette Marie Pederdatter*, f. 1773 i Thisted, Tapdrup Sogn, døbt 1.8. i Tapdrup Kirke, d. 9.7.1854 i Lunddorf, Viskum Sogn, begr. 17.7. fra Viskum Kirke.

Ane nr. 6-7: **Peder Jensen**, f. 1759 på St. Fuglsang, Vejrum Sogn, døbt i Vejrum Kirke, d. 26.6.1840 på St. Fuglsang, Vejrum Sogn, begr. 5.7. fra Vejrum Kirke, gift med **Maren Pedersdatter**, f. ca. 1764, d. 1.5.1814 på St. Fuglsang, Vejrum Sogn, begr. 8.5. fra Vejrum Kirke.

Oldeforældre

Ane nr. 8-9: **Niels Pedersen** og **Maren Laustdatter**, f. ca. 1733.

Ane nr. 10-11: **Peder Mollerup Pedersen** gift 10.9.1766 i Tapdrup Kirke med **Anne Sørensdatter**.

Ane nr. 12-13: **Jens Pedersen** f. ca. 1719 og **Birthe Nielsdatter** f. ca. 1727.

Som det ses ovenfor, er Peder Nielsens far, Niels Laursen, født i Lunddorf i nabosognet Viskum Sogn, hvor hans forældre var fæstebønder. Ved konfirmationen 1814 fik han bedømmelsen *God Kundskab og en skikkelig Person*, og ifølge lægdsrullen for 1816 målte han ved sessionen 67½" (171 cm). Efter den tids målestok var det en pæn højde, idet gennemsnitshøjden ved session dengang var ca. 64" (162 cm). Han blev omtalt som "Tienlig til Garder", men trak frinummer. 1821 giftede han sig med Birthe Pedersdatter, der var datter af ejeren af gården Store Fuglsang.

Peder Nielsens mor, Birthe Pedersdatter, var født på gården Store Fuglsang et par km. fra Vejrumbro i retning mod Løvskal. Hendes far, Peder Jensen, var oprindeligt fæstebonde under Viskum Hovedgård, men 1812 købte han gården af justitsråd Juul til Viskum og blev selvejer. Peder Jensens far, Jens Pedersen havde også haft gården i fæste. Birthe Pedersdatter mistede 1814 som 12-årig sin mor, men hendes far, Peder Jensen, giftede sig ikke igen. 1825, hvor han var blevet 66 år, solgte han gården til sin svigersøn, Niels Laursen. Peder Jensen blev boende på gården til sin død 1840.

Gården Store Fuglsang var en firelænget gård. Stuehuset beliggende mod nord (mod vejen mellem Vejrumbro og Thorsager) var indrettet til beboelse og vognport og var 12

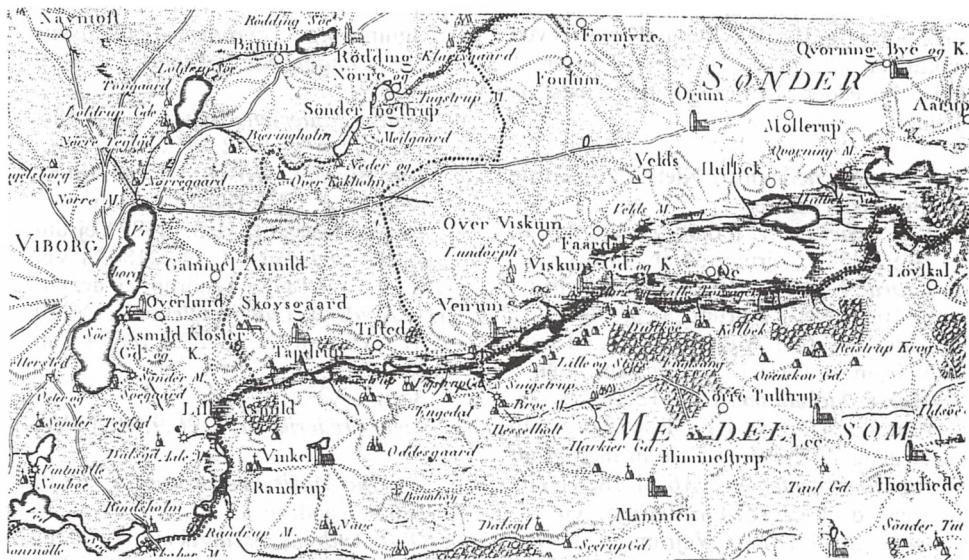
fag langt og 8 3/4 alen dybt, dvs. ca. 20 m x 5½ m. Det havde tre skorstene og var inddelt i stuer, kamre, et køkken og et bryggers. Der var to bilæggerkakkellovne af jern, en bageovn af ler og en indmuret kobberkedel. Det østre hus var stald og foderlo, og det var 8 fag langt og 7 3/4 alen dybt. Det søndre hus var hestestald, fåresti og foderlo, og det var 9 fag langt og 8 1/4 alen dybt. Det vestre hus var kornlade og tærskelo, og det var 10 fag langt og 8 1/4 alen dybt. Alle bygningerne var med stråtag og klinede vægge. Stuehuset var dårligt vedligeholdt, mens de øvrige længer var godt vedligeholdt. - De nuværende bygninger er fra 1873 ifølge årstal på bygningerne.

Peder Nielsen blev født 1822 som den førstefødte af ægteparrets 10 børn. Ved konfirmationen 1838 fik han prædikaten *God i kundskab og opførsel*. De fleste andre fik dog *Meget god i kundskab og opførsel*. På sessionen 1845 var han 62 3/4" høj (159 cm), hvilket var lidt under gennemsnitshøjden på den tid. Ifølge lægdsrullen var hans fjerde og femte tå på venstre fod kroget, men om han var halt, står der intet om. Til trods for de misdannede tæer blev han vurderet som tjenstdygtig, og 1846 blev han indkaldt som soldat i forstærkningen. Han udeblev i første omgang og blev idømt en bøde på 1 rigsdaler. Moderens oplysninger fra politiforhøret om, at han 1848-51 var i krigstjeneste (den sønderjyske træarskrig) passer åbenbart ikke. Ved folketællingen 1850 boede han da også på Store Fuglsang.

Efter hans død blev hans ejendele solgt på auktion. I bilag til auktionsprotokollen kan man se, hvad han ejede, hvad det blev solgt for, og hvem det blev solgt til. Foruden et chatol er der noget tøj (to huer, et Halsbind, en frakke, et par bukser, en trøje, tre par støvler og fire par træsko), lidt værktøj (bl.a. en økse - sikkert den han slog faderen med), en båndkniv, fire høvle, fire save, to knibtænger), en oddersaks, et fiskegarn og en bøsse. At han skulle have fået sit gevær med i graven, og at broderen skulle have gravet det op igen, er altså tvivlsomt - med

mindre han har haft to geværer. Alt i alt var det et ret beskedent bo, han efterlod sig. Fra de godt 14 rigsdaler, der kom ind ved auktionen, blev der ifølge skiftet fratrukket udgifter til en ligkiste (4 rigsdaler), en regning fra kromanden på Vejrumbrohuus (2 rigsdaler 8 skilling) samt diverse salærer og udgifter til auktion og skifte. Til fordeling mellem hans mor og søskende

blev der kun godt 3 rigsdaler. Af skiftet kan man altså se, at han havde fået kredit, når han havde drukket på Vejrum Kro. Alt i alt tegner der sig et billede af en drikfældig ungkarl, der gik lidt for sig selv, gik på jagt og fiskede og lavede lidt snedkerarbejde, når han ikke arbejdede med forældrenes landbrug.

Viborg-egnen, hvor tragedien udspillede sig.
- Udsnit af Videnskabernes Selskabs kort fra ca. 1780.

Peder Niensens 2 år yngre broder Lauritz voksede ikke op hos sine forældre, men i Lunddorf hos sin farfader, Lauritz Nielsen, som han også var opkaldt efter. Årsagen til, at han ikke boede hos sine forældre, kendes ikke, men måske var der ikke behov for to sønner på gården. I folketællingerne 1834 og 1840 (da han var henholdsvis 10 år og 16 år) boede han i Lunddorf, men 1845 var han tilbage på Store Fuglsang. 1850, 1855 og 1860 var han igen i Lunddorf. Da han døde ugift 1881, 57 år gammel, var han daglejer hos Søren Brask i Vejrum. Ligesom Peder Nielsen havde han krogede tæer på venstre fod og fjerde tå var overliggende. På sessionen 1845 var han 64" (163

cm), altså lidt højere end broderen. Han blev taget til trainkusk (en, der kører forsyninger til tropperne), og han blev indkaldt 1848.

Efter Niels Laursen død ansøgte enken Birthe Pedersdatter om tilladelse til at sidde i uskiftet bo, hvad der også blev hende bevilget. Sammen med tilladelsen er en oversigt over gården. Den bestod af 40 tdr. land agerjord, 40 tdr. land hede og 15 tdr. land eng- og hedejord. Der blev dyrket rug, byg, havre, kartofler og boghvede samt hø. Agerjorden var sandet med lerunderlag, heden var tjenlig til opdyrkning, der fandtes mergel på ejendommen, og der var desuden et godt tørveskær.

Birthe Pedersdatter døde imidlertid allerede 1861, 3 år efter sin husbond. Efter hendes død solgte arvingerne såvel gård som ind- og udbo og besætning på auktion. Også her er bilagene til auktionsprotokollen bevaret. Gården blev budt op i 3775 rigsdaler til Jens Pedersen Østergaard fra Galten. Ved auktionen over indbo og besætning var der over 200 numre, som i alt indbragte godt 824 rigsdaler. Til auktionen kom der folk fra nær og fjern; her var det ikke kun folk fra sognet og nabosognene, men også længere borte fra. Gårdens dyrehold bestod ved auktionen af 2 heste, 3 køer, 2 kvier, 1 kalv, 1 vædder, 13 får, 6 høns, 1 hane og 1 hund.

Børn og børnebørn af Niels Laursen og Birthe Pedersdatter

- 1 *Peder Nielsen*, f. 5.6.1822 i Vejrum, d. 19.9.1858 i Vejrum, 36 år, ugift.
 - 2 *Lauritz Nielsen*, f. 24.4.1824 i Vejrum, d. 10.8.1881 i Vejrum, 57 år, ugift.
 - 3 *Jens Christian Nielsen*, f. 21.3.1826 i Vejrum, d. 14.4.1834 i Vejrum, 8 år.
 - 4 *Maren Nielsdatter*, f. 24.12.1828 i Vejrum, d. 14.1.1906 i Tapdrup, 77 år. Gift 1. gang 7.11.1856 i Vejrum med *Mads Christian Andersen* f. 16.11.1824 i Vindum, d. 21.2.1874 i Vejrum. Gift 2. gang 28.12.1877 i Vejrum med *Niels Christian Pedersen*, f. 28.4.1820 i Røding, d. 8.6.1898 i Tapdrup.
- Børn af 1. ægteskab (2. ægteskab var barnløst):
- a *Anders Madsen* f. 4.4.1856 i Vejrum.
 - b *Niels Madsen* f. 1.1.1861 i Vejrum.
 - c *Ane Birgitte Madsen* f. 5.10.1863 i Vejrum.
 - d *Kirsten Marie Madsen* f. 2.2.1868 i Vejrum, d. 13.11.1946 i Sig, Thorstrup Sogn, Ribe amt.
- 5 *Mette Marie Nielsdatter* f. 21.2.1831 i Vejrum, d. 16.3.1865 i Mammen, 34 år. Gift 28.5.1861 i Vejrum med *Christen Iversen*, f. 21.6.1826 i Vinkel, d. 10.4.1911 i Mammen.

Barn:

- a *Niels Peder Iversen*, f. 9.3.1862 i

Mammen, d. 16.5.1886 i Mammen, ugift.

- 6 *Ane Marie Nielsdatter*, f. 1.2.1834 i Vejrum, d. 4.3.1836 i Vejrum, 2 år.
- 7 *Ane Marie Nielsdatter*, f. 10.12.1836 i Vejrum, d. 9.2.1858 i Vejrum, 21 år, ugift.
- 8 *Jensine Christine Nielsdatter*, f. 7.4.1840 i Vejrum, d. 27.8.1868 i Vejrum. Gift 9.6.1862 i Mammen med *Niels Christian Andersen*, f. 24.6.1840 i Tapdrup, d. 31.3.1878 i Vejrum (død ved hængning p.g.a. *chronisk Alkoholismus og slette finansielle Forhold*).

Børn:

- a *Anders Andersen Nielsen* f. 1.9.1862 i Mammen, d. 9.12.1864 i Vejrum.
- b *Ane Birgitte Nielsen* f. 5.11.1865 i Vejrum, d. 23.1.1867 i Vejrum.
- c *Anders Nielsen* f. 31.3.1868 i Vejrum.
- 9 *Nicoline Nielsdatter* f. 11.5.1843 i Vejrum, d. 14.9.1873 i Tapdrup, 30 år. Gift med *Frederik Ludvig Olesen* f. 26.10.1837 i Vejrum (?), d. 25.2.1887 i Tapdrup.

Børn:

- a *Niels Frederiksen*, f. 26.9.1864 i Vejrum.
- b *Kirstine Marie Frederiksen*, f. 26.10.1867 i Tapdrup.
- c *Oluf Andreas Frederiksen*, f. 29.11.1869 i Tapdrup, d. 29.11.1893 i Tapdrup.
- d *Birgitte Frederiksen*, f. 21.11.1872 i Tapdrup, d. 1.5.1873 i Tapdrup.
- 10 *Laura Marie Nielsen*, f. 18.5.1846 i Vejrum, d. 8.2.1911 i Tapdrup, 64 år. Gift 23.10.1877 i Tapdrup med *Jens Pedersen Klaris* f. 10.3.1846, d. 12.11.1933 i Viborg. Ægteskabet var barnløst.

Peder Nielsens forældre fik - som efterslægtstavlen viser - i alt 10 børn, først tre sønner og derefter syv døtre. Normalt blev den ældste søn opkaldt efter farfaderen, mens den næstældste efter morfaderen. Den ældste datter efter farmoderen og den næstældste efter mormoderen. Her var det lige

omvendt, da det var moderens forældre, der først blev kaldt op. Dette skyldtes sandsynligvis, at gården var købt af hendes forældre - måske til en favorabel pris, og at hendes far stadig boede på gården.

Af de 10 søskende var der kun fem, som blev gift, nemlig fem af pigerne. I alt fik Niels Laursen og Birthe Pedersdatter 12 børnebørn. Et af dem nr. 4d, Kirsten Marie Madsen døde så sent som 1946. Hendes gravsten står stadig på Tapdrup Kirkegård. Hun var gift med *Jochim Stich*, f. 15.1. 1851 i Bramsted i Holsten, og sammen fik de 14 børn. Efterkommere med dette særprægede navn bor stadig på Viborg-egnen (og desuden andre steder i Danmark samt i Norge).

Efter at jeg selv gik i gang med at efterforske familietragedien på St. Fuglsang, er jeg stødt på andre, som har behandlet samme emne.

I Johannes Mogensen: *Sejle ned ad Nørreåen*, 1992, er sagen kort omtalt, men ifølge

denne bog skulle den have fundet sted 1860-61.

I *Årbog fra Viborg Amt*, 1978, beretter N.P.J. Munk om sagen med hovedvægten lagt på det spøgeri, som skulle foregå på Bjørnsgaard - den gård, som Peder Nielsens yngste søster Laura Marie Nielsen kom til at bo på.

Endelig omtaler Peter Pedersen også sagen i en slægtsbog fra 1970: *Fire slægter fra egnen omkring Viborg*, men han kender den tilsyneladende kun ud fra den mundtlige overlevering. Sagen er i hvert fald noget fordrejet i forhold til politiforhøret. Han påstår også, at Peder Fuglsang, som Peder Nielsen kaldtes, var blevet begravet i en kiste, som var sammentømret af fire møgfej! I skiftet efter Peder Nielsen er der ellers en udgift på 4 rigsdaler til en ligkiste.

Dersom nogle af SLÆGTENS læsere har yderligere oplysninger om forfædre eller efterslægt, hører jeg gerne fra dem.

Mormonkirken på Internettet!

af Anna Margrethe Krogh-Thomsen, Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke ☎ 47 17 92 51.

I mange år har danskerne haft adgang til Mormonkirkens Slægtshistoriske Centre rundt om i landet, og især har computerne med de mange tilhørende CD'ere haft slægtsforskernes interesse. Mange har gennem årene spurgt, om disse CD'ere kan købes, eller om de mange persondata m.m. findes på Internettet?

I påskedagene i år kom den gode nyhed, at omkring 340 millioner persondata kommer på nettet. I første omgang som prøvesider - og husk: Det er de stadig i denne stund. Alt er ikke lagt op endnu, men kommer lidt efter lidt, efterhånden som man får tingene til at fungere. Man regner med 10 mill. besøg på hjemmesiden pr. dag, så teknikken skal virke, når det hele kommer op. Hvornår kan ingen sige, men jeg mener at have læst, at det bliver inden dette års udgang.

Mormonkirkens slægtsdata - IGI, Ancestral File og meget mere - lægges nu på adressen: <http://www.familysearch.org/>

Hvad kan man finde nu?

Jeg kan ikke sige, i hvilken rækkefølge oplysningerne kommer på, men jeg har afprøvet siderne og er kommet til nogle resultater, som kan komme andre slægtsforskere til gode. Jeg har jo den fordel, at jeg ved, hvad jeg selv har indsendt og derfor burde kunne finde, samtidig med at jeg undersøger, hvad der indtil nu er blevet tilgængeligt for os alle.

IGI - International Genealogical Index

Det er den største gruppe persondata, som er opdelt efter land eller landområde. Desværre er der kun 3 områder, der er tilgæn-

gelige i øjeblikket: British Isles, Finland og North Amerika.

Hvordan kan man se, at der kommer nye områder på? - På hjemmesidens startside indtastes det navn, man ønsker at søge på. Når resultatet kommer frem, kan man yderst i højre side se, hvilke grupper computeren har søgt i. Heraf fremgår det samtidigt, *hvilke lande eller områder, der var tilgængelige på søgetidspunktet*. Ønsker man derefter at søge i en af de viste grupper, kan man gå videre derfra. Det er meget vigtigt at huske, da ikke alle personer kommer frem ved første søgning. Der bliver kun vist et udsnit på ca. 100 mulige.

Ancestral File

Det er en samling af slægtstavler, som er indsendt til kirken. De går på tværs af alle landegrænser. - For at få indsigt i, hvordan søgning i samlingen foregår, vil jeg gennemgå et eksempel på en af mine egne forfædre, jeg ved, skal være der.

- 1 På første side søger jeg på min oldefar, Johan Peter Møller, født 1828. Nu fremkommer en liste med 100 mulige personer, sorteret i denne rækkefølge:
 - a Data fra *IGI* efter land/landområde og dernæst fødselsår.
 - b Data fra *Ancestral File* efter fødselsår.
- 2 Ingen af dem er dog den ønskede person. Yderst til højre kan man se, hvilke grupper, der er søgt i, og her prøver jeg derfor at søge videre i *Ancestral File*. - Nu kommer yderligere 146 muligheder frem på skærmen. Ud for nr. 111 finder jeg så min oldefar, Johan Peter Møller, født 1828 i Kindertofte Sogn.
- 3 Jeg søger nu videre på ham og får hans personlige data frem samt hans forældre og ægtefælle.
- 4 Herfra kan jeg gå videre og få enten hans familie eller anetavle. Men jeg kan også søge på *Details* og få navn og adresse på den person, der har indsendt hans oplysninger. Ud for *Submission* står et nummer, f.eks. AF 83052784. Det vil

for det meste betyde, at den pågældende person har indsendt oplysningerne 1983. Dette er jo en vigtig oplysning for os slægtsforskere.

Andre muligheder

På hjemmesidens startside har du også mange andre muligheder. I venstre side kan du vælge næsten alt. Vælger du punkt 2, kan du gå videre til folketællinger, immigrationspapirer og mange andre ting, men prøv selv. Det vil gå for vidt at nævne dem alle her.

I venstre side kan du også vælge *collaborate with others* - det vil sige samarbejde med andre slægtsforskere i hele verden. Her kan du lægge dine data ind under forskellige emner, såsom specielle forfædre, efternavn, sted eller andre kategorier og her lave din egen liste, ligesom du kan søge på lister lavet af andre slægtsforskere. Du kan også lave en hjemmeside.

I næste punkt kan du bestille forskellige genealogiske hjælpemidler - fremstillet til rimelige priser.

Gemme og beskytte din slægtsforskning

I punktet *Preserve your Genealogi* kan du læse, hvordan du kan indsende dine egne slægtsforskningsdata til *Ancestral File* og på den måde få koblet dit arbejde sammen med data fra andre slægtsforskere i hele verden, så det hele kan blive samlet til en stor database. Rettelser og tilføjelser til data, der allerede findes i *Ancestral File*, kan også indsendes. Alt skal indsendes i en GEDCOM-fil på en diskette til et af Mormonkirkens Slægtshistoriske Centre, som findes over hele verden.

Ønsker du at gemme og beskytte din slægtsforskning i een stor samlet database under FamilySearch, tilbyder kirken også det - følg vejledningen under *preserve your genealogi!*

Mange mennesker har gennem årene lavet et meget stort arbejde med deres slægtsforskning, og hvad skal der så ske med alt dette arbejde, når disse flittige mennesker engang er væk? Det er et spørgsmål, der til

er blevet drøftet blandt slægtsforskere. For alle har jo desværre ikke nødvendigvis efterkommere, som er interesserede i de efterladte papirer, og de eventuelle efterkommere forstår vel heller ikke deres egentlige værdi for andre. Derfor syntes jeg, det er fantastisk, at vi alle her får tilbudt at få samlet og opbevaret vore data i een stor database, gemt og beskyttet i granitbjergene i

Utah. - Læs mere om dette i vejledningen.

Med dette vil jeg slutte og opfordre brugerne til at afprøve denne hjemmeside i alle dens kroge, da der er langt mere, end jeg selv har afprøvet og her kan komme ind på. Næsten alle siderne er prøvesider og ændrer sig hele tiden. Men jeg er sikker på, at det bliver nogle sider, som vi alle vil bruge flittigt.

Begynd at slægtsforske - på Internettet!

af Birgit Øskov, formand for *Slægtshistorisk forening for Aalborg-egnen*.

Under sidstnævnte overskrift har jeg sammen med Finn Jelstrup fra *Slægtshistorisk Forening for Aalborg-egnen* optrådt 5 gange i den forløbne sæson. 4 gange i forbindelse med, at vore biblioteksfilialer har bedt os om at medvirke ved udbredelsen af kendskabet til Internettet - med slægtsforskerne som målgruppe - og 1 gang i foreningens eget regi, hvor vi ønskede at introducere nyskabelsen for vore egne.

Hver gang har vi måttet lave vores materiale og vores forberedelse helt om - alt for mange ændringer og nye ting havde set dagens lys "siden sidst", så der var ikke noget med at køre på "rutinen".

Helt fantastisk har det været for mig at få lov til at benytte mig af de muligheder, der ligger på Internettet. Endnu kan jeg ikke fortælle om for længst forsvundne forfædre, der er dukket op på skærmen foran mig. I stedet kan jeg dog berette om utallige timer, hvor jeg beundrende har kikket andre ihærdige slægtsforskere, foreninger, institutioner, forlag m.v. over skulderen og set, hvor mange "sølvfade", der på vej ind i det næste årtusinde lægges for vore fødder på Internettet. Anetavler, billeder, efterlysningsmuligheder, bogafsnit, kort, skemaer, samarbejdspartnere - hjælpemidlerne er utallige! Internettet er fyldt med "spor", der via de sædvanlige slægtsforskermuligheder (som vi kender så godt) skal gøres til "fakta", før de indgår i vore egne samlinger.

Vejen til "sporene" skal vi hjælpe hinanden med at finde frem:

- Omtalte introduktionsaftener i foreningsregi kan jeg varmt anbefale.
- "Udveksling af gode links" kunne også foregå, når foreningerne holder møde.
- Eller som hos os: Vi har etableret et "postforum" med 69 (af 378) medlemmers e-mail-adresser - så kan vi bl.a. sende "tips og ideer" til hinanden!
- I forbindelse med sidste års årsmøde i SSF blev Sammenslutningen kraftigt opfordret til at gå på nettet. Det er nu sket - og i skrivende stund har jeg kendskab til yderligere 4 medlemsforeninger, der ligeledes er gået med. Det hilses absolut velkomment, og ved bl.a. at benytte SSFs hjemmeside som paraplyside kan vi også ad den vej udbygge hinandens kendskab til alle mulighederne for slægtsforskerne.
- I skrivende stund har vi ligeledes i SLÆGTENS regi e-mail-adresser på 26 af 35 SSF-medlemmer. Det kunne også på længere sigt bl.a. bruges til at udveksle nyheder og information om Internettet.

Endnu er det ikke blevet en nødvendighed for slægtsforskere at have computer og internetforbindelse - der kan stadig laves god slægtsforskning med papir og blyant - men vi skal til stadighed udvide vores kendskab til fortiden, og da det jo nu også kan gøres med computer og forbindelse til Internettet, skal vi selvfølgelig følge med i "tidens krav", som Niels Hausgaard siger det.

Restrup, Ristrup, Reystrup, Risstrup, Reffstrop

af Poul Verner Christiansen, Folehaveparken 3, 2970 Hørsholm ☎ 45 76 46 43.

E: pvdk@post4.tele.dk

Der var langt op i tiden 3 forskellige jyske hovedgårde, hvis navn blev stavet på de ovenfor anførte måder (og endda flere varianter), således at man ikke af navnet alene kunne se, hvilken gård der var ment, indtil man fandt på at bringe orden i tingene ved konsekvent at skelne mellem *Ristrup* (Sabro Herred ved Århus), *Lille Restrup* (Rinds Herred nord for Viborg) og *Store Restrup* (Hornum Herred ved Aalborg).

Som regel var kombinationen af personnavn og stednavn nok til at identificere den, der skrev sig til et af de 3 steder. Men i al fald i ét tilfælde er selv den ansete adelshistoriker Anders Thiset blevet ledt på vildspor - med den følge, at Jens Nielsen Munk (med vinranken) lige siden Munk-stamtavlen i *Danmarks Adels Aarvog* 1905 - fejlagtigt - er blevet placeret på Lille Restrup.

Da oplysningerne i adelsårbogen 1905, s. 305, indeholder væsentlige fejl om Jens Nielsen Munk, som uden videre er blevet overtaget af bl.a. alle senere udgivne standardværker ("Repertoriet": *Fortegnelsen over Danmarks Breve fra Middelalderen* og domssamlinger mv.), må en nærmere redegørelse være på sin plads. Selv om de fleste formentlig kan leve og have det udmærket uden at have rede på dette medlem af Munk-slægten, har sagen alligevel interesse for alle, der benytter *Danmarks Adels Aarvog*, for den anskueliggør endnu en gang, hvor kritisk man er nødt til at være over for oplysninger - også i dette monumentale værk.

Til at begynde med, nemlig i årene 1478 ff., skrev Jens Nielsen (Munk) sig til biskopsgården Østrup ved Randers, og det hænger sikkert sammen med, at biskoppen i Århus indtil 1482, Jens Iversen Lange, var hans morbror. Et sted kaldes han, 1480, "foged på Østrup" (Viborg Stifts breve i *Ældste danske Archivregistraturer* II, s. 61). Han var altså åbenbart ansat i Århus bispedømme. Det er først fra 1484, vi ser

Jens Nielsen knyttet til Ristrup - eller som Thiset altså valgte - (Lille) Restrup.

Ser man imidlertid nærmere på de aktstykker, som Thiset refererer til vedr. Jens Nielsen til Restrup, studser man over, at de falder i to hovedgrupper: den ene - og den største - vedrører forhold i Østjylland, især Århus, Sabro Herred og Randers, den anden forhold i Rinds Herred. Man kunne fristes til at tænke, at han først havde boet på Ristrup i Sabro Herred, derefter Lille Restrup i Rinds Herred. Men sådan forholder det sig heller ikke.

Hvordan blev nu Jens Nielsen Munk, som stammede fra hovedgården Kølbygaard i Farstrup Sogn, Slet Herred (ikke den i Thy, som adelsårbogen anfører!) sat i forbindelse med Lille Restrup?

Det sker ved, at adelsårbogen giver ham en hustru ved navn Johanne Nielsdatter, som skal være datter af Niels Pedersen til (Lille) Restrup. Grundlaget for denne forbindelse er, som det vil fremgå om lidt, mildt sagt skrøbeligt. Jens Nielsen (Munk) selv kaldte i et dokument fra 1500 sin hustru Elne Mogensdatter. Hun bliver så i adelsårbogen til hans 2. hustru.

Min påstand, som jeg straks skal begrunde, er, at der på samme tid (d.v.s. ca. 1484-1500) boede en Jens Nielsen i Lille Restrup og en Jens Nielsen (Munk med vinranken) i Ristrup. Den sidstnævnte er i nogle tilfælde identificerbar ved hjælp af Munk-seglet med vinranken. Desuden vil jeg argumentere for, at den ovennævnte Johanne Nielsdatter, som ifølge et pantebrev, der nævnes 1518, skriver sig "aff Ristrup", ikke var Jens Nielsen Munks hustru, men - hans søster og arving.

Her kommer begrundelsen

Dokumentationen for ovenstående er for det første et tingsvidne af Rinds Herredsting fra året 1483 (opr. i Lynderupgaards Godsarkiv, nu i pergamentsamlingen på landsarki-

vet i Viborg, aftrykt i *Samlinger til jydsk Historie og Topografi*, bd. IX, 1882-83, s. 335), hvor der optræder både en Jens Nielsen "i Reystrup" og en Jens Nielsen "aff Østrup". Førstnævnte, som både er blandt de væbnere, der nævnes som tinghørere, og blandt de 24 vidner fra Rinds Herred, må være en hidtil upågtet søn af tidl. foged på Aagaard, Niels Pedersen, som 1459-84 skrev sig til (Lille) Restrup, og hvis slægt ellers ikke kendes. Jens Nielsen af Østrup, som i den foreliggende sag er repræsentant for den ene af parterne, nemlig bispedømmet, må altså være identisk med Jens Nielsen (Munk), der som allerede nævnt på det tidspunkt endnu ikke skrev sig til Ristrup, men boede på bispegården Østrup.

Der kan ikke være den ringeste tvivl om, at vi her har nøglen til gådens løsning; der var tale om to personer med samme navn, som blot få år senere skrev sig til hver sin gård, som stavedes på samme måde(r).

Man kan spørge, hvorfor har dette tingsvidne ikke været inddraget i afklaringen af dette problem før? Muligvis hænger det sammen med, at det engang i begyndelsen af 1880'erne blev inddraget i den dengang levende diskussion om Niels Ebbesen! Teksten blev nemlig som nævnt trykt i *Samlinger til jydsk Historie og Topografi* (1882-83) i en artikel, der fik titlen "Et Bidrag til Niels Ebbesens Historie". Årsagen hertil var, at der i tingsvidnet er anført, at en "niels jebbissøn" i sin tid havde fået fiskeriet af biskoppen i Viborg, og hele artiklen drejer sig om, hvorvidt der kan være en sammenhæng med den bekendte Niels Ebbesen. Forfatteren af artiklen, højesterets-sagfører Bagger, kommer til det overbevisende resultat, at der *ingen* sammenhæng er med grev Gerts banemand. Tingsvidnet er aldrig senere blevet trykt, i det såkaldte "Repertorie", *Fortegnelsen over Danmarks Breve fra Middelalderen*, 2. række, 3. bd., er det registreret som aktstykke nr. 5197, men der henvises blot til det sted, hvor det blev trykt 1883. Det er altså på en måde blevet lagt ad acta med Niels Ebbesen!

Hvad så med Johanne Nielsdatter

Her må vi gå en lille omvej for at finde sammenhængen. Ærkedegne i Århus, dr. Morten Krabbe, som døde 1517, havde testamenteret et pantebrev på 100 rhinskgylden (svarende til prisen på et par fæstegårde) til sin søster, Margrethe Krabbe til Bøgested (ved Hjørring), som hun igen året efter brugte som betaling til Helligaandsklosteret i Aalborg for sjælemesser for sig og sin familie. Ved denne lejlighed nævnes, at Morten Krabbe havde fået pantet af "velbaarne fru Johanne Nielsdatter aff Ristrop". Såvidt jeg kan se, er dette Thisets egentlige grundlag for at give Niels Pedersen til (Lille) Restrup en datter ved navn Johanne, og Jens Nielsen Munk en hustru af samme navn - og dermed (Lille) Restrup som medgift.

Hvornår fru Johanne Nielsdatter havde givet Morten Krabbe dette pantebrev, oplyses ikke, men det må i hvert fald være før 1517. Det sidste, man hører til Jens Nielsen Munk, er, at han bekræfter en gave til Helligaandsklosteret i Randers for sjælemesser for sig selv og hustru Elne Mogensdatter, og det sker år 1500. Ikke længe efter døde begge sandsynligvis uden livsarvinger, og det næste, man erfarer om Ristrup, er, at 1529 solgte Erik Skram (Fasti) gården til Hans Rostrup. Det giver god mening, idet Erik Skram var gift med et barnebarn af Jens Nielsen Munks søster Johanne Nielsdatter, gift med Oluf Mortensen til Hastrup (nævnt sidste gang 1508).

Der kan næppe være tvivl om, at når Johanne Nielsdatter i pantebrevet skrev sig af Ristrup, var det fordi, hun havde arvet denne gård efter sin bror. Vi kan måske endda slutte, at pantebrevet blev udstedt efter 1508 - det sidste år, hendes mand Oluf Mortensen nævnes - idet det ellers nok ville have været forsynet med hans navn.

Morale

Selv om vi har al mulig grund til at være taknemlige for Anders Thisets store bedrift med stamtavlerne i *Danmarks Adels Aarbog*, må vi ikke glemme, at det er meneskeværk og derfor behæftet med fejl.

Og så vil jeg gerne slå et slag for navneforskningen. I det foreliggende, såvel som i mange andre tilfælde, har jeg haft stor nytte af det materiale, der findes i *Institut for Navneforskning* på Københavns Universitet. Det var således under mit forarbejde til en bog om Ristrup, at jeg i instituttets topografiske samling fandt en systematisk bearbejdning af alle forekomsterne af stedsnavnet Ristrup/Restrup/Reystrup osv., samt en vurdering af deres geografiske placering ud fra akstykkeernes indhold. Ud fra en kritisk vurdering var man her kommet til den konklusion, at Jens Nielsen (Munk) hørte til på hovedgården Ristrup ved Århus. Jeg fandt dette så overbevisende, at jeg i bogen, udgivet af Østjysk Hjemstavnsforening 1995 under titlen: *Ristrup - en østjysk herregård*, lod Jens Nielsen (Munk) bo på denne hovedgård i Sabro Herred ved Århus. Da jeg på det tidspunkt ikke anede, at der var to

Jens Nielsen'er, gik jeg ud fra, at den samme Jens Nielsen igennem sin hustru også havde interesser i Rinds Herred.

For en del amters vedkommende er stedsnavnematerialet udgivet af *Stedsnavneudvalget* i rækken *Danmarks Stedsnavne*. Dette er ikke sket for Århus Amts vedkommende, men nok for Viborg Amt: *Viborg Amts Stedsnavne*, 1948. Heri er under Hvam Sogn i Rinds Herred opført en række forekomster af navnet på (Lille) Restrup. Ved nogle af dem er der med et spørgsmålstegn markeret tvivl m.h.t., om de hører hjemme her. Jeg er for mit vedkommende sikker på, at tvivlen er berettiget, og at de pågældende eksempler hører hjemme under Ristrup i Sabro Herred.

For amter, hvis stedsnavne endnu ikke er udgivet i bogform, kan *Institut for Navneforskning*'s oplægninger på Internet benyttes på web-adressen: www.hum.ku.dk/navnef/

Nyt fra Statens Arkiver

I forbindelse med brugermødet 20. april på Landsarkivet i København fandt der "lidt af en historisk begivenhed" sted, idet der da - på foranledning af arkivets ledelse - blev nedsat et brugerråd, det første af sin art inden for Statens Arkiver.

Brugerrådet skal i første omgang virke som en forsøgsordning i henhold til vedtægter, ligeledes dateret 20. april. Heraf fremgår, at rådet [som supplement til de ordinære brugermøder] skal fungere som forum for *kontinuerlig* dialog mellem arkivets brugere og medarbejdere/ledelse. - Rådets arbejdsområde er alle relationer mellem arkivet og dets brugere, og det har status som rådgivende organ, bl.a. via forslag til landsarkivaren; men rådet kan tillige selvstændigt behandle og besvare henvendelser fra brugere.

Brugerrådet har 7 medlemmer, 4 vælges af brugerne for et år ad gangen (desuden 2 suppleanter), og 3 udpeges af landsarkivaren - bl.a. den læsesalsansvarlige, der fungerer som rådets formand.

Brugerrådet afholdt sit første møde 20. maj med deltagelse af samtlige medlemmer, nemlig de 4 brugerrepræsentanter:

- Henrik Andersen, Carl Bernhardsvej 4, 4.th, 1817 Frederiksberg C ☎ 33 21 20 73. E: heanders@post10.tele.dk
- Lissi Kristiansen, Frugtvangen 3, 2765 Smørum, ☎ 44 97 73 73, E: hilleborg@wip.cypercity.dk
- Fin Nørregaard, Klintegaardsvej 213, 4736 Karrebæksminde ☎ 55 44 25 31
- Hanne Skovgaard, Kong Georgsvej 56, 1.th, 2000 Frederiksberg ☎ 38 10 29 52/33 12 75 61, E: caha@image.dk

Landsarkivets repræsentanter: Karl Peder Pedersen, arkivar, Lisbeth Riel, arkivfuldmægtig, og Dorte Hahn, arkivbetjent.

Af mødereferatet fremgår, at arkivet har ophængt en postkasse - til meddelelser og gode råd til brugerrådet - på en stor opslagstavle, hvor rådets vedtægter, rådets medlemmer (suppleres snarest med fotos) og referater af både rådets seneste møde og det ordinære brugermøde er opslået.

Af stor interesse for landets slægtsforskere nævnes i referatet, at arkivar Karl Peder Pedersen oplyste, at der er planer om at få indscannet samtlige mikrokort af kirkebøger og folketællinger, således at der på det nye Rigsarkiv/Landsarkiv [fra 2007] kun vil være behov for én skærm [PC] ved hver læsesalsplads. - Som brugere må vi så håbe på, at det vil lykkes at få lavet nyoptagelser af den foruroligende store procentdel af mikrokortene med sjællandske kirkebøger, som p.t. er ganske ulæselige.

På landsarkivet i Viborg blev der afholdt brugermøde 20. maj, hvorfra referat er ophængt i vestibulen. - Arkivet har haft stor succes med diverse orienteringsmøder vedr. specielle arkivfonde, har nu opstillet landsdækkende mikrokort-kopier af folketællingen 1860 og fremstillet diverse vejledninger vedr. brugen af mikrokort med både kirke-

bøger og folketællinger, samt brugen af arkivalier fra retsbetjentarkiver vedr. bl.a. ejendomshistorie og skiftebehandling, og desuden en vejledning vedr. værnepligt.

Det er atter muligt at købe kopier fra protokoller - også skøde- og panteprotokoller, nemlig scannede kopier til 5 kr. pr. stk. + 20 kr. i startgebyr. - Landsarkivet i København kan også levere scannede kopier!

Viborg-arkivet har udarbejdet nye oversigter over amtsarkiverne - mere uddybende end tidligere m.h.t. amtets og amtsrådets arbejdsområder. - På arkivet forhandles cd-rom-udgaver af Horns Herreds kirkebøger 1814-91 og snart af kirkebøger fra Vejle.

På læsesalen forventes i juni opstillet en pc med adgang til at benytte diverse cd-rom-udgivelser, indtastede folketællinger og udvandrereprotokoller.

AB

Gode tilbud

Kildeskriftselskabet, Rigsdagsgården 9, 1218 København K (bogekspedition tirsdag kl. 14-16 og fredag kl. 8.30-10.30 ☎/fax 33 14 34 14), har udgivet *Christian III's Renslemesterregnskaber* [1551, 1554, 1556-58] ved Søren Balle og Niels Geert Bolwig i 4 solide bind, i alt ca. 1.500 sider til kun 400 kr. + forsendelse indtil 1. marts 2000, derefter 550 kr. + forsendelse. - Regnskaberne nævner bl.a. personer fra købstædernes styre (borgmestre, rådmænd, byfogeder), nogle herredsfogeder samt hoffets ansatte.

Kildeskriftselskabet andre tilbud - bl.a.:

- *Koldinghus Lens Regnskab 1610-1611*, bd. 1-2. Udg. ved B. Dedenroth-Schou. 1984. 440 s. Før 275 kr., nu 100 kr.

- *Det Kgl. Rettertings Domme og Rigens Forfølgninger fra Christian III's Tid*, bd. 2: 1541-44. Udg. ved Troels Dahlerup. 1969. 892 s. Før 275 kr., nu 100 kr.

- *De Hansborgske Registranter*. Udg. ved Emilie Andersen. Bd. 1: Forordninger 1544-80. Bd. 2: Breve i Uddrag 1543-49. 980 s. 1943-49. Før 250 kr., nu 100 kr.

- *De Hansborgske Domme 1545-1578*. Udg. ved Emilie Andersen m.fl. 1995. Bd.1-3. 1400 s. Før 625 kr., nu 300 kr.

- *Skifter fra Køge 1597-1655*. Udg. ved Gerd Neubert. 1992. 482 s. Før 250 kr., nu 100 kr.

Den flittige slægts- og lokalhistoriker **Holger Hertzum-Larsen**, Hovedgaden 32, Nr. Nissum, 7620 Lemvig ☎ 97 89 13 07, har udsendt flg. 3 publikationer:

1 *Jydske domme og dokumenter 1440-1700*. 574 s., indbundet, 280 kr.

2 *Kronens gårde og bol i Vester Horne herred og Kærgaard birk 1562-1643*. 242 s., hæftet, 180 kr.

3 1. *Jyske nationale Regiments rytterbønder i Vester Horne herred 1678-1715*. 202 s. hæftet, 220 kr.

Mens 1 er en samling af spredt fundne, men interessante dokumenter, er 2 systematiske uddrag af Riberhus lensregnskaber ordnet ejendom for ejendom. - 3 beskriver bøndernes forhold på mange af herredets gårde.

SLÆGTENS forlag har nu udgivet følgende titler.

- Har du de sidste nyheder, 7-8 og 12-14, på reolen?

1 *Slægtsforskning - din Danmarkshistorie.* (ISBN 87-985050-9-2)

12 siders introduktion til slægtsforskning. Her forklares de absolut nødvendige grundbegreber og fortælles, hvor på biblioteket bøger for slægtsforskere findes. Desuden oplyser en aktuel adresseliste om de statslige arkiver og de slægtshistoriske foreninger i og uden for SSF.

2 *Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!* (ISBN 87-90331-07-9)

40 sider med over 500 titler af den righoldige litteratur for slægtsforskere. - 3. udvidede udgave af litteraturliste tilegnet Hans H. Worsøe på 60 årsdagen 1992.

3 *Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd.* (ISBN 87-984-484-0-4)

På 20 sider fortælles med udgangspunkt i den store sognefoged-forordning 1791 om denne lokale myndighedspersons arbejdsområder. Desuden oplysninger om hvervet som lægdsmand samt om Dannebrogsmændenes Hæderstegn. - Temahæfte tilegnet SSFs daværende formand Ingvar Musaeus på 70 årsdagen 1993.

4 *Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld!* (ISBN 87-90331-06-0)

32 siders hjælpemiddel til studiet af skifter - en 14 siders ordliste med forklaring på mange af skifternes gamle ord og begreber, artikler om bl.a. afholdelse af skifte, en oversigt over de myndigheder, der afholdt disse, og en litteraturliste. - Temahæfte tilegnet SLÆGTENS første kasserer Peter Kudsk på 50 årsdagen 1998.

5 *Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver.* (ISBN 87-90331-08-7)

Praktisk hjælpemiddel til at finde de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt. - Med kirkebøgerne fra samtlige landets sogne på alle Statens

Arkiver er dette hæfte med bl.a. pastorater-nes/sognenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår u-undværlig, både under forberedelserne derhjemme og på selve læsesalen. - Hæftet benyttes også til at finde sognets folketælling.

3. udvidede udgave med tillæg om *flere end 150 kirkebogs-nøgler (afskrifter/registre)*, Lengnicks kirkebogsuddrag og S. Nygårds sedler (bl.a. kirkebogsuddrag).

6 *Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne!* (ISBN 87-90331-04-4)

Hæfte på 50 sider med militære emner som lægdsruller, disses forkortelser, stambøger, det militære sprog, introduktion til Forsvarets Arkiver, krigsdeltagermedaljer mv. - 2. udvidede udgave 1998.

7 *Gemmesider - fra nr. 1-10 (1991-94)* Red. Anton Blaabjerg. 1999, ca. 100 s. (ISBN 87-90-331)

SLÆGTENS første numre er forlængst udsolgte. I hæftet her genudgives derfor de artikler fra bladets første 10 numre, som ikke indgår i temahæfter, som fortsat genoptrykkes. - Hæftet udsendes som en hilsen efter Birgit Øskovs 40 årsdag 1999.

8 *Nutiden og Valdemar Sejr. Slægtsforskning og Danmarks historie.* Af Anton Blaabjerg. 1999, ca. 60 s. (ISBN 87-90331-13-3. - Udkommer 10. august.

1999 er udnævnt til middelalderår - med hundredvis af aktiviteter og udstillinger på museer mv. landet over.

I den anledning genudgiver SLÆGTEN det udsolgte hæfte *Valdemar og nutiden*, som ved årsskiftet 1991/92 blev udgivet af *Slægtshistorisk Forening for Viborg og Omegn*. Den nye udgave er både rettet, forøget og forbedret med særligt henblik på slægtsforskning i middelalderen. - Flere slægtslinjer er medtaget!

9 *Skanderborg Rytterdistrikt. - Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765.* Udarbejdet af Erik Brejl. 1995, 296 s. (ISBN 87-985050-6-8)

Referat med samtlige arvinger i de mange skifter fra rytterdistriktet mellem Vejle, Brande, Silkeborg og Århus. - Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; desuden en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.

10 *Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesserede.* - Personalhistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen. Udarbejdet af Ingvar Musæus. 1996, 120 s. (ISBN 87-985050-8-4).

Godt 1.000 titler vedr. personal- og lokalhistorie samt arkivvæsen udgivet 1980-85. De lokalhistoriske titler opført i topografisk orden, amt for amt, sogn for sogn; under sognene henvises til de personalhistoriske titler, som desuden er opført alfabetisk. - Udgivelsen er forløberen for SSFs litteraturliste, der siden 1987 findes i *HVEM FORSKER HVAD*, og den lukker hullet mellem Dorthe Gissels fortegnelse over dansk slægtslitteratur 1973-79 (*Personalhist. Tidsskrift* 1982) og listerne i *HVEM FORSKER HVAD*.

11 *Er du i familie med bryggerne? - Slægterne bag J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg.* - Publiceret af Birgit Øskov og Anton Blaabjerg. 1997, 90 s. (ISBN 87-90331-02-8)

90 siders anetavle for Carl Jacobsen, 1842-1914, tilbage til 1600-tallet og endnu længere tilbage. - 25 efterslægtslinjer viser forbindelser til kendte og ukendte for og nu.

Anetavlens personer er ikke omtalt i den traditionelle rækkefølge: Generation for generation, men i slægtslinjer: Slægt efter slægt.

Anetavlen indeholder oplysninger om bl.a. den fædrene slægt, vendsysselske bønder (bl.a. Clemen- og Løve- eller Levi-slægterne fra egnen ved Aså og Melholt). Dertil parykmager-slægten Holst fra Thisted og Aalborg, den norske slægt Hille- eller Hellemann fra Stavanger, præsteslægterne Hof-

mann og Lind fra Norge, den dansk-norske slægt Scavenius fra København og Stavanger, garver- eller feldberederslægten Sæbye fra Thisted og Aalborg med afstamning via den gamle herredsfogedslægt fra Fleskum Herred fra Kjærulf-slægten, præsteslægterne Steenstrup og Vogelius samt orgelbygger-slægten Boddzen, slægten Søltoft med afstamning fra de gamle Ribe-slægter Baggesen, Friis, Stage, Klyne m.fl., samt de vestjyske slægter Ballebye og Dahl fra Strandbjerggaard og Vadskærgaard. - Fra anetavlens personer henvises til litteratur med yldigere oplysninger.

25 slægtslinjer viser forbindelser til bl.a. Carl Jacobsens mors næstsøskendebarn: En skomager i Vejle, der kvalte sin kone og blev halshugget 1839! - Desuden forbindelser til forfatterne Leif Panduro og Alexander Kielland, eventyreren Jørgen Jürgensen (Kongen af Island) og hans nevø, den humoristiske tegner Fritz Jürgensen - samt en lang række slægtsforskere!

12 *Voer og Nim samt Nørvang herreder. - Uddrag af samtlige bevarede 2.959 skifter i herredernes godser og hospitaler 1716-1850.* - Udarbejdet af Erik Brejl. 1997, 291 s. (ISBN 87-90331-05-2)

I retskredsen Voer og Nim herreder ved Skanderborg og Horsens ligger godserne Rask, Serridslevgaard, Stensballegaard, Tamdrup Bisgaard, Tyrrestrup, Urup og Klags Mølle samt hospitalerne i Hansted og Horsens, hvortil kommer øen Endelave, der mærkeligt nok hører til denne retskreds. - Den flittige bibliotekar fra Ringkøbing, hvis uddrag af skifterne fra nabo-området Skanderborg Rytterdistrikt er velkendt, har også her medtaget samtlige arvinger, lavværger og formyndere i uddragene. Personregisteret omfatter afdøde og ægtefæller. Hertil kommer en oversigt over skifternes fordeling på lokaliteter. - Erik Brejls gennemgang har vist, at landsarkivets registre mangler henvisninger til ikke færre end 120 skifter fra Rask og Stensballegaard.

Som tillæg genudgives Erik Brejls uddrag

af alle bevarede 660 godsskifter fra Nørvang Herred ved Vejle, nemlig skifteprotokollerne fra godserne Agersbøl, Brandholm, Grundet og Højgaard, Hvolgaard, Laage, Mindstrup, Skovgaard og Stougaard.

13 Det står skrevet i kirkebøger, skøder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier. Samlet og bearbejdet 1990-98 af Jens Peder Skou. (ISBN 87-90331-09-5)

Forfatteren er født 1922, uddannet som mikrobiolog, sluttelig dr.agro. 1979; efter over 30 års ansættelse ved Forsøgscenter Risø samt en periode som professor ved Roskilde Universitetscenter kastede han sig over udforskningen af sin egen slægt.

Resultatet af de mange timers arbejde fremlægger J.P. Skou her i bogform på ikke færre end godt 360 sider! - Og til belysning af forfædrene og stammødrenes livsforhold er siderne *ikke* fyldt med alenlange afskrifter af skøder, fæstebreve og skifter o.s.v., som i bund og grund keder i al fald de læsere, der ikke har et meget intenst forhold til de nærmere eller oftest fjernere aner; og for alle andre end efterkommerne er disse fuldstændige afskrifter af dokumenter oftest uden mindste interesse.

Derimod fortælles både *instruktivt og kortfattet* - ofte med uddrag af de fundne dokumenter - om anetavlens mange forfædre og stammødre i ca. 60 kapitler, hver omfattende slægtslinjer med naturlig indbyrdes samhörighed. Og beretningen starter med slægtslinjens ældst påviselige stamfar og følger så linjen frem mod vor tid. - Kapitlerne er forsynet med gode oversigtstavler.

Bogen indeholder *epokegørende nyheder om den yngre Sadolin/Sadel-slægt og dens afstamning fra slægten Høfding, gode oplysninger om de ældste præstefamilier i Virring-Essenbæk og Lyngå-Skjød*. - Og rigtig mange *bondeslægter i Skanderborg Rytterdistrikt* er fulgt tilbage til 15- og 1600-tallet som i f.eks. *Alken, Firgaarde og Svejstrup - en enkelt linje i Mesing tilbage til 1400-tallet!*

14 Slægtsforskere: Lad os gøre noget - ved det! (ISBN 87-90331-10-9)

44 siders hæfte med artikler, der belyser forskellige overvejelser vedr. færdiggørelse af indsamlet slægtshistorisk materiale. Hvordan skal vi gøre det - hvad skal vi tænke igennem, før vi gør noget - og hvem er målgruppen? Gode begrundelser, metoder, former og tips, således at vi kan komme i gang med at gøre - noget ved alle vore notater. Desuden indeholder hæftet en større artikel om "en hidtil ukendt gren af Anton Blaabjergs anetavle", hvor en slægtsforsker grundigt viser, hvordan han gør noget - ved det!

Temahæfte tilegnet SLÆGTENS redaktør Anton Blaabjerg på 50 årsdagen 1999.

Priser

- *For pjecen 1:* 5 kr. pr. stk., rabatpris ved køb af 40 stk. og 100 stk. henholdsvis 4 og 3 kr.

- *for temahæfterne 2-6 og 14:* 20 kr. pr. stk., rabatpris ved køb af 15 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 12 og 10 kr.

- *for hæfterne 7 og 8:* 25 kr. pr. stk., rabatpris ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 15 og 12 kr.

- *for bøgerne 9 og 12:* 130 kr.

- *for bogen 10:* 40 kr. pr. stk., rabatpris ved køb af 40 stk. 25 kr. pr. stk.

- *for hæftet 11:* 30 kr.

- *for bogen 13:* 175 kr.

Priserne er incl. moms, men excl. forsendelse. - Publikationerne bestilles hos SLÆGTENS ekspedition: Birgit Øskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76. E: bojen@daks.dk